

Forskrift om utdanningsstøtte

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 15. april 2020 med hjemmel i lov 3. juni 2005 nr. 37 om utdanningsstøtte (utdanningsstøtteloven) § 3, § 4, § 5, § 6 og § 7.

Del 1. Generelle regler for lån og stipend

[Kapittel 1. Innledende bestemmelser](#)

[Kapittel 2. Krav til statsborgerskapet og tilknytningen til Norge](#)

[Kapittel 3. Krav om opptak, studiekompetanse, alder, finansiering fra andre og gjeld](#)

[Kapittel 4. Hvilke utdanninger som gir rett til lån og stipend](#)

[Kapittel 5. Foreldrestipend, sykestipend og språkstipend](#)

[Kapittel 6. Søknadsfrister](#)

[Kapittel 7. Utbetaling av lån og stipend](#)

Del 2. Videregående opplæring og grunnskoleopplæring for søkere med ungdomsrett

[Kapittel 8. Hvor lenge en søker med ungdomsrett har rett til lån og stipend til videregående opplæring og grunnskoleopplæring](#)

[Kapittel 9. Lån og stipend ved ungdomsrett til videregående opplæring og grunnskoleopplæring](#)

Del 3. Universitets- og høyskoleutdanning, fagskoleutdanning, folkehøgskoleutdanning, grunnskole- og videregående opplæring for voksne og andre utdanninger

[Kapittel 10. Hvor lenge en søker har rett til lån og stipend](#)

[Kapittel 11. Lån og stipend](#)

[Kapittel 12. Behovsprøving av stipend](#)

Del 4. Avsluttende bestemmelser

[Kapittel 13. Opplysningsplikt, tap av rettigheter og ikrafttredelse](#)

Del 1. Generelle regler for lån og stipend

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1 *Hva og hvem forskriften gjelder*

Denne forskriften gjelder utdanningsstøtte fra Lånekassen som lån og stipend. Forskriften gir regler om

- a) hvem som har rett til lån og stipend
- b) hvilke utdanninger som gir rett til lån og stipend
- c) hvilke lån og stipend som kan gis og hvordan disse beregnes.

Forskriftens del 2 gjelder søkere som tar videregående opplæring i Norge eller tilsvarende opplæring i utlandet med rett til videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1, og søkere som tar grunnskoleopplæring i Norge med rett til slik opplæring etter opplæringslova § 4A-1 andre ledd. Forskriftens del 3 gjelder alle andre søkere.

Merknad til andre ledd

Orientering om opplæringslova § 3-1:

Hovedinnholdet er at all ungdom mellom 16 år og 19 år har lovfestet rett til tre års videregående opplæring som kan føre fram til studiekompetanse, yrkeskompetanse eller delkompetanse. Dersom opplæringstiden varer lenger enn tre år, har ungdommen rett til å fullføre opplæringen i samsvar med læreplanen.

Eleven bruker av retten når han/hun tar opplæring som følger læreplaner for offentlige videregående skoler. Dette innebærer at eleven også bruker av retten ved private videregående skoler som er godkjent etter friskolelova.

Eleven har rett til å gjøre ett omvalg. Retten blir da utvidet slik at han får fullført opplæringen. En elev som tar det samme året om igjen, får ikke utvidet retten. Eleven bruker av retten selv om han slutter i noen fag, eller ikke får bestått karakter.

Elever som har rett til spesialundervisning etter opplæringslova kapittel 5, kan ha rett til videregående opplæring i inntil to år ekstra.

Retten gjelder ut det skoleåret som begynner det året vedkommende fyller 24 år.

Elever som har fullført og bestått fag- og yrkesopplæring i 2014 eller senere, og som innen utløpet av det året de fyller 24 år, tar påbygg til generell studiekompetanse, har såkalt påbyggingsrett etter opplæringslova § 3-1. De har rett til ett år med påbygg til generell studiekompetanse.

Merknad til andre ledd

Det er inntakskontoret i fylkene som avgjør om søkeren har rett til videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1 (ungdomsrett).

Merknad til andre ledd

Forskriftens del 2 omfatter søkere som tar grunnskoleopplæring og som har rett til slik opplæring etter opplæringslova § 4A-1 andre ledd.

Opplæringslova § 4A-1 andre ledd:

«Kommunar og fylkeskommunar kan òg tilby grunnskoleopplæring etter første ledd til dei som har rett til vidaregåande opplæring etter § 3-1, men som har behov for meir grunnskoleopplæring for å kunne fullføre vidaregåande opplæring.»

Merknad til andre ledd

Forskriftens del 3 omfatter voksne søkere med rett til grunnskoleopplæring etter opplæringslova § 4A-1 første ledd og videregående opplæring etter opplæringslova § 4A-3.

Opplæringslova § 4A-1 første ledd:

«Dei som er over opplæringspliktig alder, og som treng grunnskoleopplæring, har rett til slik opplæring, så langt dei ikkje har rett til vidaregåande opplæring etter § 3-1. Retten til opplæring omfattar til vanleg dei faga ein treng for å få vitnemål for fullført grunnskoleopplæring for vaksne. Opplæringa skal tilpassast behovet til den enkelte.»

Opplæringslova § 4A-3:

«Dei som har fullført grunnskolen eller tilsvarande, men som ikkje har fullført vidaregåande opplæring, har etter søknad rett til vidaregåande opplæring for vaksne frå og med det året dei fyller 25 år. Dei som har fullført vidaregåande opplæring i eit anna land, men som ikkje får godkjent

opplæringa som studiekompetanse eller yrkeskompetanse i Noreg, har òg rett til vidaregåande opplæring for vaksne.»

Forskriftens del 3 omfatter også søkere som tar vidaregåande opplæring, men som ikke har rett til slik opplæring etter opplæringslova § 3-1 eller § 4A-3.

Merknad til andre ledd

Privatister bruker ikke av opplæringsretten, og har derfor ikke rett til lån og stipend etter forskriftens del 2. De har rett til lån og stipend etter forskriftens del 3.

Privatister er personer som tar vidaregåande opplæring ved en privat vidaregåande skole som ikke er godkjent etter friskolelova. Slike skoler kan tilby både vanlig treårig løp og enkeltfag slik at privatisten kan forbedre karakterer eller få generell studiekompetanse.

Merknad til andre ledd

Søkere som har fullført og bestått fag- og yrkesopplæring i 2014 eller senere, og som innen utløpet av det året de fyller 24 år, tar påbygg til generell studiekompetanse, har rett til lån og stipend etter forskriftens del 2. Det samme gjelder søkere som ikke har fullført fagprøven før de begynner på påbyggingsåret, men som skal ta fagprøven i løpet av skoleåret de tar påbygg, og søkere som tar påbygg til generell studiekompetanse som et fjerde år etter fullført Vg3 i skole.

Søkere som fullfører fag- og yrkesopplæring i 2014 eller senere, og som fra og med det kalenderåret de fyller 25 år, tar påbygg til generell studiekompetanse etter at de har fullført fag- og yrkesopplæring, har rett til lån og stipend etter forskriftens del 3.

Merknad til andre ledd

Hvis søkeren har rett til lån og stipend etter forskriftens del 2 og 3 samtidig, går opplæringsretten foran slik at lån og stipend gis etter del 2. Hvis søkeren må betale skolepenger for den utdanningen som gir rett til lån og stipend etter del 3, kan det gis lån til skolepenger etter del 3. Se § 86 og § 87.

§ 2 Definisjoner

I forskriften menes med

- a) **søker:** den som søker om, mottar eller har mottatt lån og stipend fra Lånekassen
- b) **forsørger:** den som har forsørgeransvar etter barnelova § 66
- c) **studieufør:** den som er helt eller delvis ute av stand til å følge undervisningen på grunn av sykdom
- d) **høstsemester:** periode med lån og stipend fra 16. august til 15. januar
- e) **vårsemester:** periode med lån og stipend fra 16. januar til 15. juni
- f) **studieår:** periode med lån og stipend fra 16. august til 15. juni.

Definisjonene i bokstav d, e og f vil ikke gjelde for utdanning i utlandet med egne semester- eller studieårsperioder.

Merknad til bokstav b

Forsørgelsesplikten varer til barnet er 18 år, jf. barnelova § 68. Fortsetter barnet, etter fylte 18 år, med skolegang som regnes som vanlig, har forsørgerne fortsatt forsørgelsesplikt. Med vanlig skolegang menes vidaregåande opplæring.

Søkere som har tatt fagbrev eller svennebrev har fullført vidaregåande opplæring. Foreldrene til slike søkere kan ikke lenger anses for å ha forsørgerplikt. Hvis slike søkere ønsker å søke om lån og stipend

til påbygg til generell studiekompetanse, kan vi derfor se bort fra inntekten til søkerens forsørgere. Se § 54.

Merknad til bokstav b

Selv om Lånekassen kan se bort fra forsørgerinntekt ved behovsprøving av inntektsavhengig stipend, gjelder de vanlige reglene i § 51 ved tildeling av borteboerstipend.

§ 3 Søkere som ikke bor sammen med foreldrene

En søker regnes som ikke å bo sammen med foreldrene når søkeren oppfyller ett av følgende vilkår:

- a) Søkeren bor i en selvstendig boenhet som er fysisk atskilt fra huset der foreldrene bor.
- b) Søkeren bor i en selvstendig og klart atskilt boenhet i samme hus som foreldrene, og søkerens boenhet er registrert med et eget bruksenhetsnummer eller tilsvarende i folkeregisteret eller i matrikkelen.

Merknad til bokstav a og b

Med selvstendig boenhet menes at boligen har boligfunksjoner som eget bad/wc og kjøkkendel.

Merknad til bokstav b

Bruksenhetsnummer i matrikkelen og bolignumner i folkeregisteret er det samme. Eksempel: H0504.

Merknad til bokstav b

Med matrikkelen menes Norges offisielle eiendomsregister (register over fast eiendom, herunder bygninger, boliger og adresser).

Merknad til bokstav b

Med «tilsvarende» i bokstav b menes bruksnummer, seksjonsnummer, andelsnummer og festenummer. Disse benevnelsene er registrert i matrikkelen (eiendomsregisteret), og har det til felles at de viser til en selvstendig boenhet.

§ 4 Ektefeller

Regler om ektefeller gjelder også samboere med felles barn. Separerte likestilles med gifte hvis ikke forskriften fastsetter noe annet.

§ 5 Gyldighetsperiode for satser

Satsene for studieåret 2020–2021 gjelder for perioden 16. august 2020 til 15. august 2021. Gyldighetsperioden for satsene kan avvike for utdanninger i utlandet.

Kapittel 2. Krav til statsborgerskapet og tilknytningen til Norge

§ 6 Krav til norsk statsborgerskap

Norsk statsborgerskap gir rett til lån og stipend. Statsborgere av andre land likestilles med norske statsborgere etter reglene i kapittel 2.

Merknad

En søker som opplyser at han har søkt om norsk statsborgerskap, kan først få søknaden behandlet når han har fått norsk statsborgerskap. Lån og stipend kan bli gitt fra det tidspunktet norsk statsborgerskap ble innvilget.

§ 7 Lån og stipend til utenlandske statsborgere som tar utdanning i Norge

En utenlandsk statsborger som har lovlig opphold og tar utdanning i Norge, har rett til lån og stipend på samme vilkår som norske statsborgere når søkeren oppfyller ett av følgende vilkår:

- a) Søkeren har midlertidig eller permanent opphold på grunnlag av beskyttelse, sterke menneskelige hensyn eller særlig tilknytning til riket.
- b) Søkeren har opphold etter utlendingsloven § 113 eller § 114, jf. § 110 som familiemedlem til en EØS-borger med annet oppholdsgrunnlag i Norge enn studier.
- c) Søkeren har midlertidig eller permanent opphold på grunnlag av familieinnvandring med norsk eller utenlandsk statsborger med et annet oppholdsgrunnlag i Norge enn studier.
- d) Søkeren er gift, samboer med felles barn eller partner med norsk statsborger, og begge bor i Norge.
- e) Søkeren har i en opptjeningsstid på minst 24 måneder hatt sammenhengende fulltidsarbeid i Norge, vært bosatt i og betalt skatt til Norge. Søkeren skal ha hatt oppholdstillatelse som arbeidstaker i opptjeningsstiden. Det skal ikke være opphold mellom opptjeningsstiden og perioden med lån og stipend.
- f) Søkeren har i en opptjeningsstid på minst 36 måneder vært i utdanning i Norge og bestått utdanning tilsvarende 3 års fulltidsutdanning. Det skal ikke være opphold mellom opptjeningsstiden og perioden med lån og stipend. Det kan likevel gjøres unntak ved opphold på inntil 1 år ved sykdom eller fødsel i utdanningsperioden. Søkeren kan i opptjeningsstiden ikke ha mottatt støtte til utdanningen fra offentlige utdanningsstøtteordninger eller norske offentlige støtteordninger for utvikling.

Merknad

Lån og stipend kan gis fra det tidspunktet hvor vilkårene er oppfylt.

Merknad

Midlertidig oppholdstillatelse blir gitt med tidsavgrensning. Dersom søkeren har søkt om lån og stipend for kun ett semester, og oppholdstillatelsen går ut i løpet av det semesteret, kan lån og stipend gis for hele semesteret. Hvis søkeren har søkt om lån og stipend for hele studieåret og oppholdstillatelsen går ut i løpet av studieåret, kan lån og stipend gis for hele studieåret

Merknad

Lånekassen henter inn opplysninger om søkerens oppholdsgrunnlag direkte fra Utlendingsdirektoratet (UDI). Dette gjelder likevel ikke søkere med rett til lån og stipend etter bokstav b.

Merknad til bokstav a

Søker med oppholdstillatelse på grunnlag av sterke menneskelige hensyn eller særlig tilknytning til riket (humanitært grunnlag), har rett til lån og stipend etter denne bestemmelsen. Søkeren har ikke rett til flyktningstipend etter § 61 eller § 84.

Merknad til bokstav a

Asylsøkere som venter på avgjørelse, har normalt ikke rett til lån og stipend fra Lånekassen. Se likevel § 13.

Merknad til bokstav a

Søker som bor i asylmottak etter at asyl er innvilget, anses for å få dekket utgifter til livsopphold og bolig av det offentlige. De har dermed ikke rett til lån og stipend, se § 18. Lån og stipend kan gis når det foreligger bekreftelse fra mottaket på at søkeren har flyttet ut. Lån og stipend gis bare for de månedene søkeren ikke bor i asylmottak.

Utstyrstipend kan gis etter § 50, selv om søkeren bor i asylmottak.

Merknad til bokstav b

Utlendingsloven § 112 regulerer oppholdsrett i mer enn tre måneder for EØS-borgere. Første ledd bokstav d regulerer oppholdsrett på grunn av studier.

Merknad til bokstav b

Utlendingsloven § 110 tredje ledd og utlendingsforskriften § 19-7 definerer hvem som kan anses som familiemedlem til en EØS-borger.

Merknad til bokstavene b, c, og e

Nordiske statsborgere kan også få lån og stipend etter disse bestemmelsene.

Merknad til bokstav d

Søker som har vært gift med norsk statsborger tidligere, eller har vært samboer med felles barn, kan bli vurdert etter § 7 bokstav e eller f. I denne sammenhengen blir omsorgsarbeid i hjemmet sidestilt med fulltidsarbeid. Med omsorgsarbeid er ment omsorg for barn under 10 år eller omsorg for uføre eller eldre med pleiebehov i den nærmeste familien.

Merknad til bokstav e

Arbeid på norsk skip blir godtatt på linje med arbeid i Norge.

Merknad til bokstav e

Som dokumentasjon på betalt skatt godtas fastsettingen av formues- og inntektsskatt (likning) og sammenstilling av inntektsopplysninger fra arbeidsgiver (lønns- og trekkoppgaver).

Merknad til bokstav e

Au pair-tillatelse eller arbeid som au pair gir ikke grunnlag for lån og stipend etter denne bestemmelsen.

Merknad til bokstav e

Opphold på grunn av vanlig fem ukers ferie per år blir godtatt som en del av opptjeningstiden på 24 måneder.

Merknad til bokstav e

Fødsels- og omsorgspermisjon i fortsettelsen av et arbeidsforhold kan inngå som en del av opptjeningstiden på 24 måneder.

Merknad til bokstav f

Fullført norskkurs og innføringskurs/innføringsprogram for fremmedspråklige elever som ikke gir uttelling i studiepoeng, kan telle med som en del av de 3 årene søkeren har tatt utdanning i Norge. Søkerens lærested må i slike tilfeller bekrefte at utdanningen har vært på fulltid.

Merknad til bokstav f

Utvexlingsopphold i utlandet kan inngå i de 3 årene med fulltidsutdanning (180 studiepoengene) som søkeren må ha bestått.

Merknad til bokstav f

Grunnskoleopplæring kan inngå som en del av opptjeningstiden på 3 år.

Merknad til bokstav f

Med offentlige utdanningsstøtteordninger menes offentlige utdanningsstøtteordninger i alle land, inkludert Norge (Lånekassen). Eksempler på offentlige utdanningsstøtteordninger i andre land: Centrala studiestödsnämnden i Sverige (CSN) og Statens Uddannelsesstøtte i Danmark (SU).

Merknad til bokstav f

Med norske offentlige støtteordninger for utvikling menes for eksempel Norad og The Norwegian Programme for Capacity Development in Higher Education and Research for Development (NORHED).

Merknad

En utenlandsk statsborger som har rett til lån og stipend etter § 7, har ikke rett til lån og stipend til å ta en hel utdanning i utlandet. Den utenlandske statsborgeren har likevel rett til lån og stipend til utdanning i utlandet etter § 12.

§ 8 Lån og stipend til arbeidstakere fra EØS- eller EFTA-land og deres familiemedlemmer som tar utdanning i Norge eller utlandet

En statsborger fra et EØS- eller EFTA-land som er arbeidstaker i Norge, har rett til lån og stipend på samme vilkår som norske statsborgere. En EØS- eller EFTA-borger som slutter å arbeide og går over i utdanning, opprettholder sin status som arbeidstaker dersom utdanningen har faglig sammenheng med det tidligere arbeidet. EØS-borgere eller EFTA-borgere som har blitt ufrivillig arbeidsledige på grunn av generelle endringer i arbeidsmarkedet, blir likevel regnet som arbeidstakere.

Følgende medlemmer av EØS- eller EFTA-arbeidstakerens familie har rett til lån og stipend på samme vilkår som norske statsborgere:

- a) ektefelle
- b) barn eller barnebarn av arbeidstakeren eller arbeidstakerens ektefelle, dersom de er under 21 år, eller blir forsørget av arbeidstakeren eller arbeidstakerens ektefelle

- c) foreldre eller besteforeldre av arbeidstakeren eller arbeidstakerens ektefelle, dersom de blir forsørget av arbeidstakeren eller arbeidstakerens ektefelle
- d) barn av arbeidstakeren eller arbeidstakerens ektefelle, dersom barnet bor og tar utdanning i Norge. Barnet må enten bo sammen med arbeidstakeren eller ha bodd sammen med arbeidstakeren da arbeidstakeren ble regnet som arbeidstaker i Norge.

Retten til lån og stipend etter bokstav a, b og c gjelder bare så lenge EØS- eller EFTA-borgeren regnes som arbeidstaker i Norge.

Merknad til første ledd

Norsk arbeidstaker som arbeider i Norge, regnes ikke som EØS-arbeidstaker. Rettighetene etter EØS-arbeidstakerlova og rettspraksis fra EU-domstolen knyttet til disse, gjelder bare i situasjoner der det foreligger et grenseoverskridende element. Når en statsborger fra et EØS-land arbeider i et annet EØS-land, foreligger det et grenseoverskridende element. Dette elementet er ikke til stede for arbeidstakere som arbeider i statsborgerlandet.

Merknad til første ledd

For å ha rett til lån og stipend må søkeren anses som EØS-arbeidstaker i Norge. De grunnleggende retningslinjene for arbeidstakerbegrepetts innhold følger av EU-domstolens rettspraksis. EU-domstolen har lagt til grunn at «Begrepet må defineres på grundlag af objektive kriterier, som karakteriserer rettigheter og pligter i arbeidsforholdet. Det væsentligste kendetegn ved arbeidsforholdet er, at en person i en vis periode præsterer ydelser af en vis økonomisk værdi mod vederlag for en anden og efter dennes anvisninger.» (C-66/85 Lawrie-Blum)

Hvis det dreier seg om et arbeidstakerforhold, må det videre trekkes en grense mellom hva som reguleres av reglene om fri bevegelse av arbeidskraft og hva som reguleres av tjenestereglene. EU-domstolen har lagt til grunn at det er tjenestereglene som kommer til anvendelse når en arbeidstaker ansatt i en virksomhet i ett medlemsland, midlertidig sendes ut til et annet medlemsland som ledd i utførelsen av virksomhetens oppdrag der (C-113/89 Rush Portuguesa). Slike utsendte arbeidstakere er omfattet av tjenestereglene og ikke reglene om fri bevegelse for arbeidstakere, og har ingen sosiale rettigheter i vertslandet.

En forutsetning for at man skal anses som arbeidstaker i vertslandet, er at arbeidsforholdet er med en arbeidsgiver i vertslandet. Det at en søker kan oppholde seg i Norge i en periode i arbeidsforholdet, medfører ikke at søkeren er arbeidstaker i Norge.

Merknad til første ledd

Nordiske borgere er unntatt fra krav om oppholdstillatelse i Norge etter utlendingslovens § 5. De må likevel ha en reell arbeidstilknytning til Norge i samsvar med EØS-arbeidstakerlova for å ha rett til lån og stipend. En reell arbeidstilknytning vil si at arbeidsforholdet har vart en viss periode, og at det har et visst omfang. Både ansatte og selvstendig næringsdrivende kan ha slik arbeidstilknytning.

Merknad til første ledd

Grensearbeidere har rett til lån og stipend etter denne bestemmelsen. En grensearbeider er en person som bor i ett EØS-land og arbeider i et annet, og som reiser hjem til bosettingslandet daglig eller minst én gang per uke.

Merknad til første ledd

For å regnes som arbeidstaker må arbeidsforholdet ha en varighet på minimum 3 måneder og et

omfang på minimum 10-12 arbeidstimer per uke. Kortere varighet eller færre antall arbeidstimer per uke kan i særlige tilfeller godtas, men bare dersom det er sterke grunner til det.

Arbeidstakerstatus inntreffer fra den dagen arbeidstakeren starter å arbeide. Arbeidstakerstatus kan dermed inntre ved oppstart av og underveis i utdanningen.

Merknad til første ledd

Det kan gis lån og stipend i et helt semester når søkeren har dokumentert et arbeidsforhold på minimum 4 måneder.

Merknad til første ledd

Pensjonister har ikke status som arbeidstakere. De har rett til opphold og rettigheter etter trygdeforordningen, men anses ikke lenger som arbeidstakere.

Merknad til første ledd

Lærlinger har status som arbeidstakere.

Merknad til første ledd

Søkeren må dokumentere sin status som arbeidstaker i Norge. Lån og stipend kan kun bli gitt i den perioden det er dokumentert et arbeidsforhold som tilfredsstillende de nødvendige kravene nevnt i merknader over.

Dersom arbeidsforholdet ikke varer i hele perioden søkeren har søkt om lån og stipend, må søkeren sende inn dokumentasjon på ny eller forlenget arbeidskontrakt for å kunne få ytterligere lån og stipend. Lån og stipend kan likevel tildeles dersom varigheten av arbeidskontrakten dekker tilnærmet hele søknadsperioden, eller hvis søkeren kan dokumentere faglig sammenheng mellom tidligere arbeid og utdanning. Se merknad under.

Merknad til første ledd

Dersom søkeren har fått lån og stipend etter § 8 første ledd som EØS- eller EFTA-arbeidstaker, og det senere viser seg at han ikke har hatt status som arbeidstaker i Norge i hele perioden, mister søkeren retten til lån og stipend etter det grunnlaget fra den datoen søkeren ikke lenger har arbeidstakerstatus. Eventuell urettmessig mottatt lån og stipend legges til søkerens gjeld og inngår i ordinær betalingsplan.

Merknad til første ledd

En EØS- eller EFTA-arbeidstaker i Norge som starter i utdanning, kan ha rett til lån og stipend:

- hvis han/hun fortsetter å arbeide under utdanningen i et slikt omfang at han/hun fortsatt er EØS- eller EFTA-arbeidstaker.
- hvis han/hun har arbeidet i mer enn ett år i Norge, er blitt ufrivillig arbeidsledig og har meldt seg som arbeidssøkende hos Nav. Retten til lån og stipend varer så lenge EØS- eller EFTA-borgeren kan sies å være reell arbeidssøker.
- hvis han/hun har meldt seg som arbeidssøkende hos Nav etter å ha blitt ufrivillig arbeidsledig i følgende tilfeller:
 - o etter utløpet av en tidsbegrenset arbeidskontrakt med varighet på mindre enn ett år

- i løpet av de første 12 månedene av et arbeidsforhold

I slike tilfeller har EØS- eller EFTA-borgeren rett til lån og stipend dersom utdanningen starter innen 6 måneder etter utløpet av arbeidsperioden.

- hvis han/hun er midlertidig arbeidsufør på grunn av sykdom eller ulykke.
- hvis han/hun har sluttet i eller hatt permisjon fra arbeid på grunn av fødsel. Retten til lån og stipend opprettholdes i en rimelig tidsperiode etter fødselen.

Med ufrivillig arbeidsledighet menes arbeidsledighet som skyldes generelle endringer i arbeidsmarkedet. Arbeidsledighet av andre årsaker, for eksempel forhold som skyldes arbeidstakeren selv, regnes ikke som ufrivillig arbeidsledighet.

EØS- eller EFTA-arbeidstakere som slutter å arbeide og starter i utdanning, og som ikke dekkes av tilfellene over, får lån og stipend dersom det foreligger faglig sammenheng mellom arbeid og utdanning.

Merknad til første ledd

En EØS- eller EFTA-borger som slutter å arbeide og går over i utdanning, må dokumentere faglig sammenheng mellom tidligere arbeid og utdanning før lån og stipend kan bli gitt. Når det er elementer i utdanningen som er innenfor samme fagfelt som søkeren har arbeidet innenfor, og disse elementene har stor vekt innen utdanningen, kan vi si at det er en faglig sammenheng mellom arbeidet og utdanningen.

Merknad til første ledd

Søkere som skal ta et utvekslingsopphold i utlandet og som har begynt på en universitets- og høyskoleutdanning eller fagskoleutdanning i Norge, har rett til lån og stipend i utvekslingsperioden selv om de ikke tilfredsstiller kravet som arbeidstaker i Norge i den aktuelle perioden.

Merknad til andre ledd

Det kan gis lån og stipend i et helt semester når søkeren har dokumentert at EØS- eller EFTA-arbeidstakeren har et arbeidsforhold på minimum 4 måneder.

Dersom søkeren har rett til lån og stipend etter § 8 andre ledd (avledet rett), og EØS- eller EFTA-arbeidstakeren ikke lenger har status som arbeidstaker i Norge, mister søkeren retten til lån og stipend etter dét grunnlaget fra den datoen EØS- eller EFTA-arbeidstakeren ikke lenger har arbeidstakerstatus. Dersom opphøret av avledet rett skjer etter at det er gått 4 måneder av semesteret, får søkeren likevel beholde tildelt lån og stipend for semesteret.

Merknad til andre ledd bokstav a, b og c

Retten til lån og stipend etter bokstav a, b eller c, forutsetter at EØS- eller EFTA-borgeren som er nevnt i første ledd, opprettholder sin arbeidstakerstatus i Norge. Se merknad til første ledd om kravene til arbeidsforholdet.

Merknad til andre ledd bokstav a, b og c

Søker som er familiemedlem til EØS- eller EFTA-arbeidstakeren, må dokumentere EØS- eller EFTA-borgerens status som arbeidstaker i Norge og varigheten av denne i søknadsperioden. Lån og stipend

kan kun bli gitt i den perioden det er dokumentert et arbeidsforhold.

Dersom arbeidskontrakten til EØS- eller EFTA-borgeren ikke varer i hele perioden som søkeren har søkt om lån og stipend for, må søkeren sende inn dokumentasjon på ny eller forlenget arbeidskontrakt for å kunne få ytterligere lån og stipend. Lån og stipend kan likevel gis dersom varigheten av arbeidskontrakten dekker tilnærmet hele søknadsperioden.

Merknad til andre ledd bokstav b

Barn eller barnebarn av EØS- eller EFTA-arbeidstaker og/eller dennes ektefelle har rett til lån og stipend hvis det

- er under 21 år, eller
- er forsørget av arbeidstakeren og/eller arbeidstakerens ektefelle

Dersom søkeren er 21 år eller eldre og har vært i arbeid og forsørget seg selv, vurderes han/hun som arbeidstaker på eget grunnlag, med mindre søkeren kan dokumentere at han/hun er forsørget av arbeidstakeren og/eller dennes ektefelle. Søkere som er under 21 år, har fortsatt rett til lån og stipend som barn eller barnebarn av EØS- eller EFTA-arbeidstaker selv om vedkommende har vært i arbeid i en periode.

Merknad til andre ledd bokstav b

Barn eller barnebarn av EØS- eller EFTA-arbeidstaker kan regnes som forsørget av arbeidstakeren og/eller ektefellen dersom vedkommende mottar bidrag fra disse til sitt livsopphold. Det er ikke et krav om at bidraget må være av en slik størrelse at søkeren må regnes å være fullt forsørget.

§ 9 Lån og stipend til EØS-borgere og familiemedlemmer med varig oppholdsrett

En EØS-borger med varig oppholdsrett i Norge etter utlendingsloven § 115, har rett til lån og stipend på samme vilkår som norske statsborgere. Den samme retten gjelder for familiemedlemmer av EØS-borgeren med varig oppholdsrett etter utlendingsloven § 116.

Merknad

Søkeren må ha varig oppholdsrett, enten etter § 115 som EØS-borger eller § 116 som familiemedlem til EØS-borger.

Merknad

Lån og stipend blir vurdert ut fra oppgitt dato i varig oppholdsbevis. Dersom søker har fått varig oppholdsrett før oppgitt dato i oppholdsbeviset, må dette dokumenteres.

Merknad

Som hovedregel faller retten til varig opphold bort ved fravær fra vertsmedlemsstaten (Norge) i mer enn 2 påfølgende år. Søkere som tar en utdanning i utlandet med en varighet på mer enn 2 år er unntatt fra dette. De opprettholder sin varige oppholdsrett i hele utdanningsperioden. Det forutsettes at hovedformålet med oppholdet i utlandet er utdanning, at søkeren oppholder seg ved lærestedet, følger undervisningen og har tilfredsstillende studieprogresjon. Det forutsettes også at

søkeren har tilknytning til Norge under studiet i utlandet.

§ 10 Krav om søkerens tilknytning til Norge ved utdanning i utlandet eller nettstudier

For å ha rett til lån og stipend til utdanning i utlandet eller til nettstudier i Norge eller i et annet EØS-land, skal søkeren oppfylle ett av følgende vilkår:

- a) Søkeren har bodd i Norge i en sammenhengende periode på minst 2 av de siste 5 årene.
- b) Søkeren har gått på skole eller tatt utdanning i Norge i minst 3 år.
- c) Søkeren har barn, ektefelle eller en forelder som bor i Norge mens søkeren er under utdanning. Dersom søkerens grunnlag for rett til lån og stipend er § 8, kan dette familiemedlemmet ikke være den EØS- eller EFTA-arbeidstakeren som gir grunnlaget for retten til lån og stipend. Søkeren skal enten bo sammen med familiemedlemmet i Norge når utdanningen starter, eller ha bodd sammen med familiemedlemmet i minst 2 år i Norge eller i utlandet. Søkeren skal ha norskkunnskaper på nivå B1 etter Det felles europeiske rammeverket for språk.
- d) Søkeren er EØS- eller EFTA- grensearbeider og har arbeidet i Norge i minst 2 av de siste 5 årene. Søkeren skal i tillegg ha norskkunnskaper på nivå B1 etter Det felles europeiske rammeverket for språk.
- e) Søkeren er familiemedlem til en EØS- eller EFTA-grensearbeider som har arbeidet i Norge i minst 2 av de siste 5 årene. Søkeren skal i tillegg ha bodd i et annet nordisk land i denne perioden og ha norskkunnskaper på nivå B1 etter Det felles europeiske rammeverket for språk.

Søkeren har også rett til lån og stipend dersom søkeren etter en samlet skjønnsmessig vurdering, kan sies å ha en tilstrekkelig tilknytning til Norge. Tilknytningen skal være av en slik art at det er sannsynlig at søkeren vil arbeide i Norge etter endt utdanning, se utdanningsstøtteleven § 1. Søkere som delvis oppfyller ett eller flere av vilkårene i første ledd, kan ha tilstrekkelig tilknytning til Norge på grunnlag av en kombinasjon av vilkår, eller i kombinasjon med andre forhold som viser tilknytning. Det skal legges vekt på alle forhold som viser tilknytning til Norge. I tillegg til forholdene som er omfattet av første ledd, kan det for eksempel legges vekt på at søker har annen familietilknytning i Norge enn den som er omfattet av første ledd bokstav c, at søkeren eller familien har eiendom i Norge, eller at søkeren har tilbrakt ferier i Norge. Norskkunnskaper tillegges særlig vekt i vurderingen.

Det gjøres unntak for søkere som tar et utvekslingsopphold i utlandet som er en godkjent del av en universitets- og høyskoleutdanning eller fagskoleutdanning. Det samme gjelder søkere som tar et utvekslingsopphold i utlandet som er en godkjent del av norsk videregående opplæring.

Merknad

Med nettstudier i Norge menes både utdanning som bare foregår på nett og utdanning som tilbys som en kombinasjon av nettstudier og klasseromsundervisning/samlinger ved et norsk lærested.

Merknad

Vurdering etter denne bestemmelsen gjøres ved starten av en ny utdanning.

Merknad til bokstav a

Søkerens faktiske bosted legges til grunn.

Merknad til bokstav a

Det sees bort fra opphold i utlandet der søkeren har vært sammenhengende i utdanning med lån og stipend fra Lånekassen.

Merknad til bokstav c

Bestemmelsen i bokstav c gjelder også for norske statsborgere, bortsett fra vilkåret i andre setning.

Merknad til bokstav c, d og e

Med nivå B1 i Det felles europeiske rammeverket for språk menes et nivå i norsk som er under det som kreves for å tilfredsstille kravene til generell studiekompetanse i Norge. B1 kan også kalles et såkalt mellomnivå i norsk.

Merknad til bokstav c, d og e

Søkeren må sende inn dokumentasjon som viser at han eller hun har bestått en norskprøve på nivå B1 eller høyere (dvs. B2, C1 eller C2). Kompetanse Norge har det overordnede ansvaret for slike norskprøver. For mer informasjon, se:

<https://www.kompetansenorge.no/prover/norskprove/resultat/>

Folkeuniversitetet tilbyr også norskprøver på nivå B2 og C1 (Bergenstesten). For mer informasjon, se:

<https://www.folkeuniversitetet.no/Spraakkurs/Norskurs-mellomnivaa/Norskurs-hoeyere-mellomnivaa-forberedelse-til-Bergenstesten-B2>

Merknad til bokstav d og e

En grensearbeider er en person som bor i ett EØS-land og arbeider i et annet, og som reiser hjem til bosettingslandet daglig eller minst én gang per uke.

Merknad til siste ledd

Med utvekslingsopphold i utlandet som er en godkjent del av norsk videregående opplæring, menes opphold i utlandet som omfattes av § 33 og § 34.

§ 11 Lån og stipend til statsborgere fra Storbritannia og deres familiemedlemmer som tar utdanning i Norge eller utlandet

En statsborger fra Storbritannia har rett til lån og stipend etter vilkårene i §§ 8, 9 og 10 dersom den britiske statsborgeren har utøvd sin rett til å oppholde seg i Norge i samsvar med EØS-avtalen før utløpet av overgangsperioden som er avtalt mellom Island, Liechtenstein, Norge og Storbritannia som følge av at Storbritannia trer ut av EU, og fortsatt oppholder seg i Norge. Den samme retten gjelder for statsborgerens familiemedlemmer.

Merknad

Etter lov om en overgangsperiode ved Storbritannias uttreden av EU har statsborgere fra Storbritannia og deres familiemedlemmer som kommer til Norge og som utøver sin rett til å oppholde seg i Norge i samsvar med EØS-avtalen før overgangsperioden er over, rett til lån og stipend etter vilkårene i § 11. Med overgangsperiode menes perioden fra 31.01.20 (Storbritannias uttreden av EU) til og med 31.12.20.

§ 12 Lån og stipend til utenlandske statsborgere som tar utdanning i utlandet

En utenlandsk statsborger med rett til lån og stipend etter § 7, har ikke rett til lån og stipend til å ta hele utdanningen i utlandet.

Den utenlandske statsborgeren har likevel rett til lån og stipend til

- a) utvekslingsopphold i utlandet med en varighet på inntil 1 år som er en godkjent del av en universitets- og høyskoleutdanning eller fagskoleutdanning som søkeren har begynt på i Norge. Det samme gjelder søkere som tar et utvekslingsopphold i utlandet som er en godkjent del av norsk videregående opplæring
- b) utdanning som bare foregår på nett ved et lærested i et annet EØS-land enn Norge.

Merknad til andre ledd bokstav a

Med utvekslingsopphold i utlandet som er en godkjent del av norsk videregående opplæring, menes utvekslingsopphold i utlandet som omfattes av § 33 og § 34.

Merknad til andre ledd bokstav b

En utenlandsk statsborger som tar en utdanning som bare foregår på nett ved et lærested i et annet EØS-land enn Norge, har bare rett til lån til skolepenger etter § 87 og § 88. Se § 28.

Merknad

Ved to eller flere kortere opphold som er godkjent som utvekslingsopphold i utlandet, kan en utenlandsk statsborger få lån og stipend i til sammen ett år etter denne bestemmelsen.

§ 13 Utstyrsstipend til ungdom som søker opphold i Norge

Ungdom som søker opphold i Norge, og som har rett til videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1, har rett til utstyrsstipend. Søkeren har ikke rett til annen type lån og stipend.

Merknad

Ungdom som er under 18 år, men over opplæringspliktig alder (normalt 16 år), og som oppholder seg lovlig i landet i påvente av å få avgjort en søknad om oppholdstillatelse, har rett til videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1 siste ledd. De kan dermed ha rett til utstyrsstipend.

De som fyller 18 år i løpet av studieåret, har rett til å fullføre påbegynt studieår. De kan også ha rett til utstyrsstipend.

De som fyller 18 år før nytt studieår begynner, har ikke rett til utstyrsstipend.

Merknad

Med søknad om opphold menes også søknad om beskyttelse (asyl).

§ 14 Lån og stipend til statsborgere fra utviklingsland, landene på Vest-Balkan, land i Øst-Europa og Sentral-Asia (kvoteordningen)

En søker som senest vårsemesteret 2016 begynte på en utdanning i kvoteordningen, har rett til lån og stipend til å fullføre utdanningen etter vilkårene som fremgår av sjettede del i forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2019–2020.

Merknad

Søkeren har rett til lån og stipend etter satsene i forskrift om utdanningsstøtte for studieåret 2020–2021. Barnestipend (tidligere forsørgerstipend i forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2019–2020) gis etter § 82.

Merknad

Det kan bli gitt lån og stipend til utvekslingsopphold, jf. § 29. Dette forutsetter at utvekslingsoppholdet er godkjent ved søknad til Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) ved tildeling av kvoteplasser, jf. rundskriv F-03-15. Den totale perioden med rett til lån og stipend blir ikke utvidet på grunn av et slikt utvekslingsopphold.

Det kan gis lån og stipend til feltarbeid, jf. § 72 sjuende ledd.

Merknad

Ved feltarbeid/utvekslingsopphold i utlandet gis støtten til reiser som 70 % stipend og 30 % lån.

Kapittel 3. Krav om opptak, studiekompetanse, alder, finansiering fra andre og gjeld

§ 15 Krav om opptak som elev eller student

For å ha rett til lån og stipend skal søkeren være tatt opp som elev eller student i en utdanning som er godkjent for utdanningsstøtte, og ha rett til å gå opp til eksamen. Søkere som er lærlinger, har rett til lån og stipend når lærekontrakten er godkjent. Søkere som er lærekandidater, praksisbrevkandidater eller kandidater for fagbrev på jobb, har rett til lån og stipend når opplæringskontrakten er godkjent.

Merknad

Med "tatt opp som elev eller student" menes også at vilkårene for opptak må foreligge før lån og stipend kan bli gitt. Ved universitets- og høyskoleutdanning er opptakskravet til vanlig generell studiekompetanse. Etter forskrift om opptak til høyere utdanning kan det likevel gjøres unntak fra kravet om generell studiekompetanse.

Merknad

Lærlinger, lærekandidater, praksisbrevkandidater og kandidater for fagbrev på jobb kan beholde tildelt lån og stipend ved permittering eller konkurser i opptil 6 uker.

Merknad

En søker som skal ta utdanning i utlandet, skal, i tillegg til å oppfylle vilkårene i § 15, oppholde seg ved lærestedet under utdanningen for å ha rett til lån og stipend. Se § 25.

§ 16 Krav om generell studiekompetanse for lån og stipend til universitets- og høyskoleutdanning i land utenfor Norden

For å ha rett til lån og stipend til universitets- og høyskoleutdanning i land utenfor Norden, skal søkeren ha generell studiekompetanse i Norge. Kravene til norskkunnskaper for å få generell studiekompetanse gjelder ikke for søkere som har bestått videregående opplæring i utlandet eller International Baccalaureate (IB).

Kravet om generell studiekompetanse i Norge gjelder ikke når søkeren oppfyller ett av følgende vilkår:

- a) Søkeren er 25 år eller eldre i det kalenderåret søkeren tas opp på grunnlag av realkompetanse.
- b) Søkeren er under 25 år, og på grunn av egen varig sykdom, egen funksjonshemming eller liknende ikke kan tilfredsstillere ett eller flere av kravene som stilles for å få generell studiekompetanse.
- c) Søkeren har opptak til utdanning i utøvende eller skapende musikk, ballett, skuespill eller bildende kunst ved et fremstående lærested med strenge krav for opptak.

Merknad til første ledd

Universitets- og høyskoleloven § 3-6 med forskrifter regulerer kravene til generell studiekompetanse i Norge.

Merknad til første ledd

Lånekassen følger Samordna opptak sin praksis når det gjelder krav til generell studiekompetanse.

Merknad til første ledd

Dersom søkeren ikke har oppnådd generell studiekompetanse i Norge, kan lån og stipend gis fra semesteret etter at søkeren har oppnådd generell studiekompetanse. Se også merknad til første ledd under.

Merknad til første ledd

Søkere som på grunn av særlige forhold, ikke har avlagt alle eksamener fra videregående opplæring, og som dermed ikke tilfredsstiller vilkårene for generell studiekompetanse, kan likevel få lån og stipend, men da bare i ett semester. Søkerne må dokumentere oppnådd generell studiekompetanse før ytterligere lån og stipend kan bli gitt. Med særlige forhold menes her i hovedsak sykdom, ulykke eller dødsfall i nær familie. De særlige forholdene må dokumenteres ved bekreftelse fra lege, annet helsepersonell, politi eller tilsvarende.

Merknad til andre ledd bokstav a

Med opptak menes endelig opptak ved lærestedet.

Merknad til andre ledd bokstav b

Det er retningslinjene til Samordna Opptak om dispensasjon fra kravet om generell studiekompetanse som legges til grunn ved vurderingen.

Det kan ikke ses bort fra kravet til generell studiekompetanse selv om søkerens utenlandske lærested har gjort unntak fra sine opptakskrav på grunn av søkerens varige sykdom, funksjonshemming eller liknende.

Det blir ikke gitt dispensasjon fra spesielle opptakskrav.

Se også merknad til første ledd.

Merknad til andre ledd bokstav c

Det er norsk faginstans som vurderer om en utdanning er innenfor fagområdene skapende musikk, ballett, skuespill eller bildende kunst. Den norske faginstansen vurderer også om lærestedet kan

regnes som fremstående og om opptakskravene er strenge.

Merknad

Også en søker som søker om lån og stipend til språkkurs etter § 27 andre ledd bokstav d, må tilfredsstille kravet om generell studiekompetanse for å ha rett til lån og stipend.

§ 17 Aldersbegrensninger

En søker som har fylt 65 år før 1. januar 2021, har ikke rett til lån og stipend.

En søker som er over 50 år når utdanningen avsluttes, kan ikke ha høyere gjeld enn 500 000 kr ved avsluttet utdanning da gjelden skal være betalt tilbake før søkeren fyller 70 år. Gjeldsgrensen på 500 000 kr blir redusert med 5 prosent for hvert år søkeren er eldre enn 50 år.

Merknad

Med gjeld menes både vanlig utdanningslån og lån som senere kan bli gjort om til utdanningsstipend (omgjøringslån og gradsomgjøringslån). Det kan likevel ikke tildeles lavere lån enn den delen av utdanningslånet som senere kan bli omgjort til stipend (omgjøringslån og gradsomgjøringslån).

Merknad

For søker som blir over 50 år ved avsluttet utdanning, blir gjeldsgrensen redusert med 5 prosent av 500 000 kr for hvert år ut over fylte 50 år. Det vil si at en søker som er 55 år ved avsluttet utdanning, kan få inntil 75 prosent av 500 000 kr, en søker som er 60 år kan få inntil 50 prosent osv.

Merknad

Når lånebeløpet for søker som er over 50 år skal beregnes, trekkes søkerens gjeld fra gjeldsgrensen. Beløpet blir som hovedregel delt på så mange studieår som står igjen av utdanningen.

Lån og stipend per studieår beregnes ved at Lånekassen trekker den utregnede reduksjonen og eventuell tidligere gjeld (lån og eventuelle renter) fra 500 000 kr, og deler beløpet på så mange studieår som står igjen av utdanningen.

§ 18 Unntak fra retten til lån og stipend når utgifter til livsopphold og bolig dekkes av det offentlige

En søker som får dekket utgifter til livsopphold og bolig av det offentlige, har ikke rett til lån og stipend i den samme perioden. Følgende søkere har likevel rett til lån og stipend:

- a) **Søkere som er omfattet av del 2, har rett til utstyrsstipend dersom utgifter til individuelt utstyr ikke dekkes av fylkeskommunen eller andre offentlige ordninger.**
- b) **Søkere som er under omsorg av barnevernet, som bor i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon og som er omfattet av del 2, har rett til utstyrsstipend og stipend til dekning av skolepenger. Søkeren har også rett til lån til dekning av skolepenger dersom kommunen ikke dekker slike utgifter.**
- c) **Søkere som er under omsorg av barnevernet, som bor i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon og som er omfattet av del 3, har rett til lån etter samme regler som søkere som bor sammen med foreldrene, jf. § 74.**

Merknad

Søkere som avtjener førstegangstjeneste får dekket utgifter til livsopphold og bolig fra det offentlige. De har ikke rett til lån og stipend. Det samme gjelder søkere som bor i asylmottak etter at asyl er innvilget. Se merknad til bokstav a til § 7.

Merknad til bokstav a og b

Med utstyrsstipend menes stipend etter § 54.

Merknad til bokstav b

Med stipend til dekning av skolepenger menes stipend etter § 66.

Merknad til bokstav b og c

Med «under omsorg av barnevernet» menes at søkeren/fosterforeldrene mottar økonomiske ytelser gjennom barneverntjenesten i kommunen.

Merknad

Arbeidsgodtgjørelse til fosterforeldrene regnes som lønn, og skal ikke tas med ved beregningen av kommunens ytelser til søkeren.

Merknad

Søker i ettervern (over 18 år) som fortsatt bor i fosterhjem, kommer inn under denne bestemmelsen.

Dersom fosterforeldrene mottar lønn, men det ikke gis utgiftsdekning, regnes søkeren ikke lenger som forsørget av barnevernet, og skal behandles etter de ordinære reglene for søkere som ikke bor sammen med foreldrene.

Merknad

I de tilfellene hvor søkeren er under omsorg av barnevernet inntil lån og stipend fra Lånekassen kan bli gitt, må siste utbetaling fra barnevernet være dokumentert før Lånekassen kan utbetale lån og stipend. Det kan bli gitt lån og stipend fra Lånekassen fra og med måneden etter siste utbetaling fra barnevernet.

§ 19 Retten til lån og stipend for søkere som er under omsorg av barnevernet og som bor utenfor fosterhjem eller barnevernsinstitusjon

En søker som er under omsorg av barnevernet, som bor utenfor fosterhjem eller barnevernsinstitusjon og som er omfattet av del 2, har rett til

- a) utstyrsstipend
- b) stipend til dekning av skolepenger
- c) lån til dekning av skolepenger dersom kommunen ikke dekker slike utgifter
- d) inntektsavhengig stipend etter høyeste sats dersom søkeren får ytelser fra kommunen til dekning av livsopphold som er lavere enn stipendsatsen
- e) borteboerstipend dersom søkeren får ytelser fra kommunen til dekning av bolig som er lavere enn stipendet. Vilkårene om avstand og reisetid i § 51 gjelder ikke her
- f) stipend til reiser dersom søkeren får ytelser fra kommunen til dekning av reise som er lavere enn stipendet.

En søker som er under omsorg av barnevernet, som bor utenfor fosterhjem eller barnevernsinstitusjon og som er omfattet av del 3, har rett til lån og stipend etter samme regler som søkere som ikke bor sammen med foreldrene, jf. § 74. Søkeren har likevel ikke rett til lån og

stipend dersom søkeren får ytelser fra kommunen til dekning av livsopphold som er høyere enn basislånet.

Merknad

Med «under omsorg av barnevernet» menes at søkeren/fosterforeldrene mottar økonomiske ytelser gjennom barneverntjenesten i kommunen.

Merknad

Arbeidsgodtgjørelse til fosterforeldrene regnes som lønn, og skal ikke tas med ved beregningen av kommunens ytelser til søkeren.

Merknad

Søker i ettervern (over 18 år) som fortsatt bor i fosterhjem, kommer inn under denne bestemmelsen.

Dersom fosterforeldrene mottar lønn, men det ikke gis utgiftsdekning, regnes søkeren ikke lenger som forsørget av barnevernet, og skal behandles etter de ordinære reglene for søkere som ikke bor sammen med foreldrene.

Merknad

I de tilfellene hvor søkeren er under omsorg av barnevernet inntil lån og stipend fra Lånekassen kan bli gitt, må siste utbetaling fra barnevernet være dokumentert før Lånekassen kan utbetale lån og stipend. Det kan bli gitt lån og stipend fra Lånekassen fra og med måneden etter siste utbetaling fra barnevernet.

Merknad til første ledd bokstav b

Med stipend til dekning av skolepenger menes stipend etter § 66.

Merknad til første ledd bokstav d, e og f

Dersom innsendt dokumentasjon fra kommunen ikke spesifiserer de ulike beløpene som går til dekning av livsopphold, bolig og reise, legges enten samlede satser for inntektsavhengig stipend og borteboerstipend (kr 7 947) eller inntektsavhengig stipend, borteboerstipend (kr 7 947) og stipend til reise (varierende satser) til grunn ved vurderingen.

Merknad til første ledd bokstav d

Når det er barnevernet som forsørger søkeren, er retten til inntektsavhengig stipend i bokstav d uttømmende regulert i denne bestemmelsen. Det skal da ikke foretas behovsprøving mot forsørgernes inntekt etter § 54.

Merknad til første ledd bokstav e

Søker som bor utenfor fosterhjem, og som kan dokumentere at kommunens ytelser ikke er ment å dekke boutgifter, kan ha rett til borteboerstipend. Dette gjelder i de tilfellene der kommunen ikke har spesifisert de ulike ytelsene.

Merknad til andre ledd

Med livsopphold her menes også boutgifter.

Merknad til andre ledd

Hvis kommunens ytelser er lavere enn Lånekassens sats for basislånet etter § 74, kr 11 229, gis vanlig støtte som borteboere etter forskriftens del 3.

§ 20 Unntak fra retten til lån og stipend ved støtte fra både norske og utenlandske offentlige utdanningsstøtteordninger

En søker som får støtte til livsopphold fra offentlige utdanningsstøtteordninger i et annet land, har ikke rett til lån og stipend i den samme perioden.

Søkere som får statsstipend fra Russland eller Kina til universitets- og høyskoleutdanning i disse landene, har bare rett til lån etter samme regler som søkere som bor sammen med foreldrene, jf. § 74, i tillegg til lån og stipend til reiser.

Stipend fra Erasmus+, InternAbroad og Nordplus påvirker ikke retten til lån og stipend.

Merknad til første ledd

En søker som får støtte fra en offentlige utdanningsstøtteordning i et annet land til dekning av skolepenger, kan få lån og stipend fra Lånekassen. Dersom denne støtteordningen også dekker livsopphold, har søkeren ikke rett til lån og stipend fra Lånekassen. Søkeren må da velge hvilken ordning søkeren vil motta støtte fra.

Merknad til tredje ledd

Søkere som er på utveksling i utlandet gjennom Erasmus + mottar et stipend. Dette stipendet er øremerket reiseutgifter og husleie i vertslandet. Søkere som mottar Erasmus + stipend og som har rett til lån og stipend etter forskriftens del 2, har likevel rett til borteboerstipend etter § 51 og lån og stipend til reise etter § 63-§ 65.

§ 21 Unntak fra retten til lån og stipend ved kombinasjon med norske støtteordninger for utvikling

En utenlandsk statsborger som får støtte til utdanning i Norge eller i utlandet gjennom en norsk offentlig støtteordning for utvikling, har ikke rett til lån og stipend i den samme perioden.

Merknad

Med norsk offentlig støtteordning for utvikling menes for eksempel Norad og The Norwegian Programme for Capacity Development in Higher Education and Research for Development (NORHED).

Merknad

Utenlandsk statsborger med rett til lån og stipend etter § 8 og § 9, har rett til lån og stipend på samme vilkår som norske statsborgere. De har derfor rett til lån og stipend fra Lånekassen selv om de mottar støtte gjennom en norsk offentlig støtteordning for utvikling.

§ 22 Unntak fra retten til lån og stipend til ph.d.-utdanning i Norden ved finansiering fra andre

En søker som tar ph.d.-utdanning i Norden og som får finansiering fra andre til dekning av livsoppholdet under utdanningen, har ikke rett til lån og stipend i den samme perioden.

En søker som startet ph.d.-utdanningen våren 2018 eller tidligere og som fikk lån og stipend fra Lånekassen til denne utdanningen, har likevel rett til lån og stipend til å fullføre denne utdanningen.

§ 23 Lån og stipend til søker som tidligere har fått slettet gjeld fordi søkeren var ufør

En søker som tidligere har fått slettet gjeld etter forskrift om tilbakebetaling av utdanningslån fordi søkeren var ufør, har bare rett til lån og stipend til utdanning dersom helsesituasjonen har bedret seg slik at søkeren kan gå tilbake til arbeidslivet når utdanningen er gjennomført.

Kapittel 4. Hvilke utdanninger som gir rett til lån og stipend

§ 24 Krav om at utdanning i Norge skal være godkjent for utdanningsstøtte

En utdanning i Norge skal være godkjent for utdanningsstøtte for å gi rett til lån og stipend. For å bli godkjent for utdanningsstøtte skal utdanningen

- a) komme inn under en av bestemmelsene i forskrift om godkjenning for utdanningsstøtte i Norge, og
- b) tilfredsstillere kravet til varighet i forskrift om godkjenning for utdanningsstøtte i Norge.

Det gjøres unntak fra kravet i bokstav b for utdanning som har sammenheng med søkerens yrke eller tidligere utdanning, for grunnutdanning for yrkessjåfør og for forkurs eller sommerkurs ved universiteter og høyskoler.

Merknad til første ledd bokstav b

Etter § 2 i forskrift om godkjenning for utdanningsstøtte i Norge kan en utdanning godkjennes for utdanningsstøtte dersom utdanningen varer i minst ett semester.

Høyere utdanning må ha en varighet på minst ett normalt semester ved det lærestedet utdanningen tilbys. All annen utdanning må ha en varighet på minst 4 måneder.

Merknad til andre ledd

Med grunnutdanning for yrkessjåfør menes komprimert utdanning på 140 timer som er godkjent av Statens vegvesen, og som gir rett til lån og stipend i 5 eller 6 uker, jf. § 72.

§ 25 Krav til utdanning i utlandet

Utdanning i utlandet gir rett til lån og stipend når utdanningen oppfyller følgende vilkår:

- a) Utdanningen skal være stedbasert.
- b) Utdanningen skal være på fulltid.
- c) Utdanningen skal vare i minst ett semester.

Det kan gjøres unntak fra kravet i bokstav a og b for utdanning som bare foregår på nett ved et lærested i et annet EØS-land enn Norge. Det gis ikke lån og stipend til samlingsbasert utdanning.

Det kan gjøres unntak fra kravet i bokstav b for søkere som tar utveksling i utlandet på deltid og som har begynt på en universitets- og høyskoleutdanning eller fagskoleutdanning i Norge. Slike søkere har rett til lån og stipend ut fra den prosentandelen av fulltidsutdanning som de tar.

Det kan gjøres unntak fra kravet i bokstav c for utdanning som har sammenheng med søkerens yrke eller tidligere utdanning og for utvekslingsopphold i utlandet.

Merknad til første ledd bokstav a

Med stedbasert utdanning (også kalt campusstudier) menes utdanning der undervisningen og samhandlingen foregår ved lærestedet. Utdanning som foregår helt eller delvis på nett, gir ikke rett til lån og stipend.

Merknad til første ledd bokstav a

Siden en utdanning skal være stedbasert, må søkeren oppholde seg ved lærestedet under utdanningen for å ha rett til lån og stipend.

Det kan gjøres unntak fra kravet om opphold ved lærestedet i en begrenset periode av utdanningen for:

- søkere som i en obligatorisk praksisperiode av utdanningen oppholder seg et annet sted enn der lærestedet er.
- søkere som av særlige årsaker ikke oppholder seg ved lærestedet i et semester, for eksempel på grunn av sykdom. Årsaksforholdet må være dokumentert, for eksempel med legeattest. Det må også dokumenteres at søkeren ikke har obligatorisk undervisning i aktuelt semester. Opphold et annet sted enn der lærestedet er i semestre hvor søkeren ikke har obligatorisk undervisning og skriver mastergradsoppgave eller lignende, regnes ikke som et slikt særlig tilfelle.

Merknad til første ledd bokstav b

Det er studielandets definisjon på hva som regnes som fulltidsutdanning som blir lagt til grunn.

Merknad til første ledd bokstav b

En søker som er tildelt lån og stipend til videregående opplæring i utlandet på fulltid for et studieår, men som i løpet av studieåret går over til deltidsutdanning, får beholde allerede tildelt lån og stipend til fulltidsutdanning for aktuelt studieår. Lån og stipend til et nytt studieår kan likevel bare gis hvis kravet om fulltid i denne bestemmelsen er tilfredsstillt.

Merknad til første ledd bokstav b

Elever som tar utdanning ved videregående skoler i utlandet som er underlagt norsk opplæringslov, og som kan dokumentere at de har vedtak om spesialundervisning etter opplæringslova § 5-1 og individuell opplæringsplan etter opplæringslova § 5-5, har rett til lån og stipend selv om de tar fag som tilsier deltidsutdanning.

Merknad til første ledd bokstav c

Høyere utdanning må ha en varighet på minst ett normalt semester ved det lærestedet utdanningen tilbys. All annen utdanning må ha en varighet på minst 4 måneder.

Merknad til andre ledd

Utdanning som bare foregår på nett ved et lærested i et annet EØS-land enn Norge, gir bare rett til lån til skolepenger etter § 87 og § 88. Se også § 28. En søker som tar slik utdanning, har rett til lån til skolepenger ut fra den prosentandelen av fulltidsutdanning som søkeren tar.

§ 26 Utdanning i Norden

Utdanning i Norden gir rett til lån og stipend når utdanningen oppfyller følgende vilkår:

- a) Utdanningen skal normalt være offentlig godkjent i studielandet.**
- b) Utdanningen skal gi rett til lån og stipend i studielandet.**

Merknad til bokstav b

Utdanning det gis støtte til etter SVU (Statens voksendannelsestøtte) ordningen i Danmark, omfattes ikke av den generelle studiestøtteordningen i Danmark. Det kan likevel gis lån og stipend fra Lånekassen til utdanning godkjent for SVU når utdanningen er identisk med utdanning godkjent for støtte i Statens Uddannelsesstøtte i Danmark (SU), og når tilsvarende utdanning gir rett til lån og stipend i Norge.

Merknad til bokstav b

Det kan vurderes å gi lån og stipend til en utdanning selv om utdanningen ikke er omfattet av den generelle støtteordningen i studielandet. Utdanningen må kunne likestilles med tilsvarende utdanning som det kan gis lån og stipend til i Norge. Dette gjelder blant annet danske folkehøgskoler og videregående opplæring på Island.

§ 27 Universitets- og høyskoleutdanning utenfor Norden

Universitets- og høyskoleutdanning i et land utenfor Norden gir rett til lån og stipend når utdanningen oppfyller minst ett av følgende vilkår:

- a) Utdanningen kan bli godkjent av NOKUT som likestilt med akkreditert norsk utdanning på bachelor- eller masternivå eller en akkreditert ph.d.-grad.**
- b) Utdanningen kan forhåndsgodkjennes i Norge som en del av en utdanning på bachelor- eller masternivå ved en institusjon akkreditert som universitet, vitenskapelig høyskole eller høyskole.**

Følgende utdanninger gir også rett til lån og stipend:

- a) det første og andre året av en bachelorutdanning, også når disse årene ikke tilsvarer utdanning på bachelornivå i Norge**
- b) forberedende år av studieprogrammer på masternivå for ingeniør- og økonomifag i Frankrike og Tyskland som er spesielt tilrettelagt for norske studenter og administrert av Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku)**
- c) årskurs for lærere ved de norske studiesentrene og instituttene i utlandet**
- d) språkkurs i andre språk enn engelsk eller et skandinavisk språk, og som tilbys ved et universitet eller ved en språkskole med offentlig akkreditering**
- e) ballettutdanning ved Royal Ballet School i London, Storbritannia, til søkere som er tatt opp ved Upper School og til søkere som har fullført norsk grunnskole, og som er tatt opp i siste året ved Lower School**

- f) ballettutdanning ved fremstående læresteder som tilsvarer Royal Ballett School, som blir anbefalt av relevant norsk faginstans og hvor faginstansen bekrefter at lærestedet har strenge krav for opptak
- g) opphold i utlandet som er en del av 1-årig utdanningsprogram for jødiske veivisere som administreres av Det Mosaiske Trossamfund.

Språkkurset som reguleres i bokstav d, skal ha et omfang på minimum 15 undervisningstimer per uke og en varighet på minst 3 måneder. Til lengre kurs kan det gis lån og stipend i inntil 2 semestre. Kurs ved en språkskole skal lede til en offisiell språkeksamen som teller som grunnlag for opptak til universitets- og høyskoleutdanning. Kurset skal tas i et land hvor søkeren planlegger å ta utdanning som gir rett til lån og stipend. Dersom slikt kurs ikke finnes i landet, kan kurset tas i et annet land, hvor språket er offisielt språk.

Merknad til første ledd bokstav a og b

Tre hovedkategorier av universitets- og høyskoleutdanning i utlandet gir rett til lån og stipend:

- 1) Utdanning som kan godkjennes i Norge som tilsvarende en hel norsk bachelor-, master- eller ph.d.-grad.
- 2) Utdanning som kan gis generell godkjenning og uttelling i studiepoeng av NOKUT
- 3) Utdanning som er godkjent i Norge som en del av en norsk bachelor- eller mastergrad.

For at en utdanning skal kunne komme inn under kategori 2 i merknaden over, må følgende kriterier være oppfylt:

- Omfanget må tilsvare minst 60 studiepoeng i Norge per studieår. Søkere som tar enkeltfag i ett semester, må ta fag som tilsvarer minst 30 studiepoeng i Norge.
- Alle fagene må være hentet fra fagplanen til en godkjent grad som tilbys ved samme lærested
- Alle fagene må minimum være på nivå med utdanning på bachelornivå i Norge, jf. GSU-listen (Generell studiekompetanse for utenlandske søkere).

Det kan gjøres unntak for forkurs eller forberedende utdanning som gir uttelling i studiepoeng eller tilsvarende, men som ikke fyller de vanlige vilkårene for godkjenning i § 27, når søkeren planlegger en mastergrad eller ph.d.-utdanning etter forkurset eller den forberedende utdanningen, og hvor mastergraden eller ph.d.-utdanningen gir rett til lån og stipend.

Videreutdanning kan eventuelt forhåndsgodkjennes av norsk høyere lærested som jevn god med norsk videreutdanning utover bachelornivå dersom den ikke gir generell godkjenning i Norge.

Merknad til første ledd bokstav a

Utdanning som NOKUT ikke kan gi generell godkjenning på grunn av ikke verifiserbar dokumentasjon, og som dermed kan vurderes etter godkjenningsordningen for personer uten verifiserbar dokumentasjon (UVD-ordningen), gir ikke rett til lån og stipend etter § 27.

Merknad til første ledd bokstav b

Universiteter og høyskoler i Norge kan bare godkjenne utdanning i utlandet som inngår i en utdanning som er påbegynt ved eget lærested (utvekslingsopphold i utlandet).

Merknad til andre ledd bokstav a

Det er en forutsetning at den resterende delen av bachelorutdanningen tilfredsstiller vilkårene i § 27 første ledd bokstav a.

Merknad til andre ledd bokstav a

Søkere som er tatt opp til en hel bachelorutdanning og som tar det første eller andre året av en bachelorutdanning, har rett til lån og stipend etter denne bestemmelsen. Søkere som ikke er tatt opp til en hel bachelorutdanning, og som bare tar enkeltfag av en bachelorutdanning, har ikke rett til lån og stipend dersom fagene er hentet fra det første og andre året av en bachelorgrad som ikke tilsvarer utdanning på bachelornivå i Norge

Merknad til andre ledd bokstav a

Det kan gis lån og stipend til det første året av en toårig Associate Degree etter denne bestemmelsen.

Merknad til andre ledd bokstav b

Søkere som har rett til lån og stipend til forberedende år av studieprogrammer på masternivå for ingeniør- og økonomifag som omfattes av § 27 andre ledd bokstav b, har rett til stipend etter § 94.

Merknad til andre ledd bokstav c

Det er bare Fransk-norsk senter ved Universitetet i Caen (Office Franco-Norvégien d'Echanges et de Coopération - OFNEC) som per i dag tilbyr årskurs for lærere. Det er NTNU som administrerer årskurset. Søkere må søke om opptak gjennom NTNU.

Merknad til andre ledd bokstav d

Med språkkurs menes ikke kurs som gir rett til språkstipend etter § 41.

Merknad til andre ledd bokstav d

Det gis lån og stipend til språkkurs i Finland eller Island etter denne bestemmelsen. Lån og stipend gis etter reglene for lån og stipend i Norden.

Merknad til andre ledd bokstav d og tredje ledd

I Spania, Tyskland, Frankrike, Portugal, Italia, Nederland, Østerrike, Russland og Kina kan det blant annet gis lån og stipend til følgende eksamener ved følgende språkskoler:

Land	Eksamen	Læresteder
Spania	DELE (Diploma de Español como Lengua Extranjera) Selectividad	Akkreditert av Instituto Cervantes
Tyskland	Goethe-Zertifikat DSH (Deutsche Sprachprüfung für den Hochschulzugang) TestDaF (Test Deutsch als Fremdsprache) Telc (The European Language Certificates)	Goethe Institut Språkskoler som har offentlig godkjenning
Frankrike	DELFL (Diplôme d'études en langue française)	Alliance française. Eksamenssentra for DELF og DALF som

Belgia (franskspråklig)	DALF (Diplôme approfondi de langue française) TCF (Test de connaissance du français)	er akkreditert av CIEP (Centre international d'études pédagogiques). Språkskoler som er godkjent av FLE (Français langue étrangère)
Portugal	CIPLE (Certificado Inicial de Português Língua Estrangeira) DEPLE (Diploma Elementar de Português Língua Estrangeira) DIPLE (Diploma Intermediário de Português Língua Estrangeira) DAPLE (Diploma avançado de Português Língua Estrangeira) DUPLE (Diploma Universitário de Português Língua Estrangeira)	Akkrediterte eksamenssentre eller språkskoler som har offentlig godkjenning.
Italia	CILS (Certificazione di Italiano come Lingua Straniera) CELI (Certificato di Conoscenza della Lingua Italiana) PLIDA (Progetto Lingua Italiana Dante Alighieri)	Akkrediterte eksamenssentre eller språkskoler som har offentlig godkjenning.
Nederland	NT2 (Nederlands als tweede taal)	Akkrediterte eksamenssentre eller språkskoler som har offentlig godkjenning.
Østerrike	ÖSD (Österreichische Sprachdiplom Deutsch) <u>TestDaF (Test Deutsch als Fremdsprache)</u>	Akkrediterte eksamenssentre eller språkskoler som har offentlig godkjenning.
Rusland	TRKI/TORFL (Test of Russian as a Foreign Language)	Akkrediterte eksamenssentre eller språkskoler som har offentlig godkjenning
Kina	HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi)	

Merknad til andre ledd bokstav d og tredje ledd

Med 3 måneder menes minimum 12 uker med undervisning fratrukket helger og helligdager. Det samme kravet gjelder hvis søker tar en kombinasjon av ulike kurs.

Merknad til andre ledd bokstav d og tredje ledd

Språkkurs med en varighet på inntil 2 semestre/1 studieår må tas over en sammenhengende periode. Vanlige ferier mellom semestrene/kursene kan godtas.

Merknad til andre ledd bokstav d og tredje ledd

Med «Kurset skal tas i et land hvor søkeren planlegger å ta utdanning som gir rett til lån og stipend.» menes at søkeren må planlegge universitets- og høyskoleutdanning som gir rett til lån og stipend etter språkopplæringen, og at universitets- og høyskoleutdanningen skal tas i det landet hvor språkopplæringen tas.

Merknad til andre ledd bokstav e og f

Elever ved Royal Ballett School eller ved tilsvarende fremstående læresteder i land utenfor Norden har rett til lån og stipend til skolepenger etter § 88.

§ 28 Nettstudier i et EØS-land eller i Storbritannia

En søker som tar en utdanning som bare foregår på nett ved et lærested i et annet EØS-land enn Norge, har bare rett til lån til dekning av skolepenger etter §§ 87 og 88. Utdanningen skal fylle vilkårene i § 27 første ledd bokstav a eller b.

Søkere som er i gang med en gradstudium som bare foregår på nett ved et lærested i Storbritannia, senest innen utløpet av overgangsperioden som er avtalt mellom Island, Liechtenstein, Norge og Storbritannia som følge av at Storbritannia trer ut av EU, har rett til lån til skolepenger etter § 88. Skolepenger blir gitt i normert tid for utdanningen.

Merknad til andre ledd

Med overgangsperiode menes perioden fra 31.01.20 (Storbritannias uttreden av EU) til og med 31.12.20. Se også § 11.

§ 29 Utdveksling i utlandet for søkere som tar universitets- og høyskoleutdanning og fagskoleutdanning

Utdvekslingsopphold i utlandet som er en godkjent del av en universitets- og høyskoleutdanning eller en fagskoleutdanning som søkeren har begynt på i Norge eller i utlandet, gir rett til lån og stipend. Utdvekslingsoppholdet skal oppfylle ett av følgende vilkår:

- a) Oppholdet skal vare i minst 4 uker.
- b) Oppholdet skal være gjennom Erasmus+ eller andre nasjonalt inngåtte avtaler og vare i minst 3 måneder.

Det gjøres unntak for kurs ved de norske studiesentrene og instituttene i utlandet.

Merknad til første ledd

For utdvekslingsopphold i utlandet som er en godkjent del av en universitets- og høyskoleutdanning eller en fagskoleutdanning som søkeren har begynt på i Norge, og som har en varighet på minst 4 uker, gjelder ikke kravet i første ledd bokstav b.

Merknad til første ledd

Ordningen omfatter sammenhengende utdvekslingsopphold som er godkjent av det norske lærestedet og som gir uttelling i den norske utdanningen.

Merknad til første ledd

Søkere som i ett og samme semester tar både et utvekslingsopphold i land utenfor Norden på deltid og utdanning i Norge på deltid, har rett til lån og stipend etter reglene for utdanning i utlandet til for den delen av utdanningen som tas i utlandet, og etter reglene for utdanning i Norge for den delen av utdanningen som tas i Norge.

Merknad til første ledd

Hvis utvekslingsoppholdet i utlandet har en varighet på mindre enn 4 uker, kan søkeren beholde lån og stipend han ville fått hvis han hadde oppholdt seg i Norge. Det blir ikke gitt lån og stipend til reiser eller eventuelle skolepenger i slike tilfeller.

Merknad til første ledd

Lån og stipend som skal dekke utgifter til livsopphold, skal tilsvare semesterlengden ved det utenlandske lærestedet.

Merknad til første ledd

En statsborger fra EØS- eller EFTA-land med rett til lån og stipend etter § 8, har rett til lån og stipend til utvekslingsopphold i utlandet selv om de i utvekslingsperioden ikke tilfredsstiller kravet som arbeidstaker i Norge. Se også § 8.

Merknad til første ledd

En utenlandsk statsborger kan få lån og stipend inntil 1 år til utvekslingsopphold i utlandet. Se § 12.

Merknad til første ledd

Søkere som skal på utveksling som en del av sin fagskoleutdanning, og som ønsker lån og stipend til utvekslingsoppholdet, må søke om lån og stipend til utvekslingsoppholdet på D-skjema.

Merknad til første ledd

Søkere som tar et utvekslingsopphold i utlandet på minst 4 uker i perioden 16. juni til 15. august, har kun rett til lån og stipend til reiser i denne perioden. Lån og stipend til reiser kan også gis selv om mindre enn 4 uker av utvekslingsoppholdet ligger innenfor studieåret, jf. § 2 bokstav f. Se § 64 og § 65.

Merknad til andre ledd

Det kan gjøres unntak fra varighetskravet i andre ledd bokstav a for kurs ved de norske studiesentrene og instituttene i utlandet. Med de norske studiesentrene og instituttene i utlandet menes de norske studiesentrene og instituttene i York, Caen, Kiel, Aten og Roma.

Søkere som tar kurs ved de norske studiesentrene og instituttene med en varighet på mindre enn 4 uker, har rett til lån og stipend som til utdanning i Norge. Søkerne har rett til lån til skolepenger etter § 86 og lån til reise etter § 92 fjerde ledd.

Merknad

Det kan ikke bli gitt lån og stipend støtte til lønnede praktikantopphold eller internships i utlandet gjennom AIESEC, IASTE eller tilsvarende. Det kan imidlertid bli gitt lån og stipend til en søker som tar praksisopphold i utlandet som er en godkjent del av søkerens universitets- og høyskoleutdanning eller fagskoleutdanning som søkeren har begynt på i Norge, og hvor praksisplassen er formidlet/skaffet gjennom AIESEC, IASTE eller tilsvarende.

§ 30 Yrkesfaglig utdanning

Yrkesfaglig utdanning i et land utenfor Norden på nivå med videregående opplæring eller fagskoleutdanning i Norge, gir rett til lån og stipend dersom utdanning innenfor tilsvarende fagområde enten ikke finnes i Norge eller regnes som ett av de verneverdige tradisjonshåndverksfagene i Norge i liste publisert av Utdanningsdirektoratet. Utdanningen skal ha offentlig godkjenning i studielandet eller bli anbefalt av norsk faginstans.

Merknad

Liste over fag som regnes som verneverdige tradisjonshåndverksfag (tidligere små verneverdige fag), fastsettes årlig av Utdanningsdirektoratet. Listen finnes på nettsidene til Utdanningsdirektoratet: <https://www.udir.no/om-udir/tilskudd-og-prosjektmidler/Tilskudd-til-bedrifter-som-tar-inn-larlinger-og-larekandidater-/sma-verneverdige-fag-vgo/>

Merknad

Det skal som hovedregel gis lån og stipend etter forskriftens del 3 til søkere som omfattes av § 30. Søkere som er mellom 16 og 19 år, og som tar yrkesfaglig opplæring i utlandet på nivå med vanlig videregående opplæring i Norge, kan velge mellom å søke om lån og stipend støtte etter forskriftens del 2 eller del 3.

Søkere som får lån og stipend etter forskriftens del 2, har rett til stipend til dekning av skolepenger etter § 66. Søkere som får lån og stipend etter forskriftens del 3, har rett til lån og stipend til dekning av skolepenger etter § 88 andre ledd bokstav e.

§ 31 Praktisopphold eller studietur i utlandet for søkere som omfattes av del 3 og som tar en utdanning som ikke er universitets- og høyskoleutdanning eller fagskoleutdanning

En søker som omfattes av del 3 og som tar en utdanning som ikke er universitets- og høyskoleutdanning eller fagskoleutdanning, har rett til lån og stipend til praktisopphold eller studietur i utlandet dersom praktisoppholdet eller studieturen er en godkjent del av utdanningen som søkeren har begynt på i Norge. Praktisoppholdet eller studieturen kan vare i inntil 1 år, men kan ikke overstige halvparten av utdanningens samlede varighet.

Søkere som tar et praktisopphold eller en studietur i utlandet, har ikke rett til lån og stipend til dekning av skolepenger i utlandet eller til reiser. En søker som bor sammen med foreldrene under utdanningen i Norge, regnes som å bo sammen med foreldrene også under praktisoppholdet eller studieturen.

§ 32 Videregående opplæring i land utenfor Norden

Videregående opplæring i land utenfor Norden gir rett til lån og stipend når søkeren oppfyller ett av følgende vilkår:

- a) Søkeren er bosatt i utlandet på grunn av egen sykdom, eller fordi en av foreldrene eller ektefellen til søkeren har et tidsbegrenset opphold i utlandet, eller er bosatt i utlandet på grunn av sykdom. En separat person regnes ikke som ektefelle i denne bestemmelsen. Søkeren skal ha rett til videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1.
- b) Søkeren er tatt opp ved United World College gjennom Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku).

- c) Søkeren er tatt opp i en utdanning ved utvalgte læresteder i Frankrike, som tilsvarer studiespesialisering i videregående opplæring, gjennom Institut français ved Den franske ambassaden eller Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku).
- d) Søkeren er tatt opp i yrkesfaglig opplæring ved utvalgte skoler i Frankrike gjennom Institut français ved Den franske ambassaden.

Merknad

For å ha rett til lån og stipend etter § 32 bokstav a må søkeren ta videregående opplæring i studielandet som kan danne grunnlag for generell studiekompetanse etter Samordna opptaks kriterier. Generell studiekompetanse gir rett til opptak til universitets- og høyskoleutdanning i Norge.

Merknad til bokstav a

Det må dokumenteres med legeerklæring at søkeren, en av søkerens foreldre eller søkerens ektefelle er bosatt i utlandet på grunn av egen sykdom.

§ 33 Utsvekslingsopphold i videregående opplæring i land utenfor Norden

Utsvekslingsopphold i videregående opplæring i land utenfor Norden gir rett til lån og stipend når søkeren oppfyller ett av følgende vilkår:

- a) Søkeren er tatt opp i et utvekslingssamarbeid mellom norsk videregående skole og utenlandsk skole som er godkjent av Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku).
- b) Søkeren er tatt opp i et utvekslingsprogram som varer i 1 år og som vil kunne erstatte videregående trinn 2 i norsk videregående opplæring. Utsvekslingsorganisasjonen som tilbyr utvekslingsprogrammet skal være godkjent av Direktorat for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku).

Utsvekslingsopphold i utlandet på videregående opplærings nivå gjennom Erasmus + eller andre nasjonalt inngåtte avtaler, gir også rett til lån og stipend. Utsvekslingsoppholdet skal ha en varighet på minst 3 måneder.

Merknad til bokstav a

Vilkårene for godkjenning av utvekslingssamarbeid framgår av forskrift om godkjenning for utdanningsstøtte av utvekslingsorganisasjoner og samarbeidsprogrammer mellom norsk videregående skole og utenlandsk skole. Liste over godkjente samarbeidsprogrammer framgår av nettsidene til Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku).

Merknad til bokstav b

Vilkårene for godkjenning av utvekslingsorganisasjoner framgår av forskrift om godkjenning for utdanningsstøtte av utvekslingsorganisasjoner og samarbeidsprogrammer mellom norsk videregående skole og utenlandsk skole. Liste over godkjente utvekslingsorganisasjoner framgår av nettsidene til Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku).

Merknad til bokstav b

Søkeren må sende inn en forhåndsgodkjenning fra den videregående skolen i Norge på at studieåret i utlandet vil kunne erstatte videregående trinn 2 (Vg2) i Norge, jf. rundskriv Udir-6-2012 fra Utdanningsdirektoratet, forskrift til opplæringslova § 1-16 og forskrift til friskolelova § 5a-3. Dette innebærer normalt at søkerne må fullføre videregående trinn 1 (Vg1) i Norge før de starter på

utvekslingsoppholdet i utlandet. Søkere som skal ta utvekslingsopphold som tilsvarer videregående trinn 1 (Vg1) eller videregående trinn 3 (Vg3) har ikke rett til lån og stipend.

For utvekslingsopphold i land der studieåret følger kalenderåret, kan det gjøres unntak: Søkere som har fullført kun første semester av Vg1 i Norge, og som deretter starter på utvekslingsopphold, kan få lån og stipend. Det forutsettes at året i utlandet forhåndsgodkjennes som Vg2 i Norge, eventuelt at det godkjennes som Vg1, men innrettes slik at søkeren deretter fullfører Vg2 i Norge innenfor normert tid.

Søkere som har fullført Vg1 og første semester av Vg2 i Norge og som deretter starter på utvekslingsopphold, kan også få lån og stipend, forutsatt at året i utlandet forhåndsgodkjennes som Vg2.

Det må framgå av forhåndstilsagnet at søkeren vil kunne fullføre Vg3 i Norge innenfor normert tid, selv om de tar det aktuelle utvekslingsoppholdet i utlandet. Dersom utvekslingen foregår i et land der studieåret følger kalenderåret, og det er vanskelig å tilpasse dette til det norske studieåret, kan Lånekassen likevel vurdere å godta tidsbruk utover normert tid.

§ 34 Lærlinger i utlandet

En lærling som tar hele eller deler av læretiden i en bedrift i utlandet, har rett til lån og stipend hvis lærlingen har inngått lærekontrakt og opplegget er godkjent av fylkeskommunen.

§ 35 Utdanninger i utlandet som ikke gir rett til lån og stipend

Følgende utdanninger i utlandet gir ikke rett til lån og stipend:

- a) flygerutdanning utenfor Norden**
- b) flygerutdanning i Norden ved andre læresteder enn offentlige høyskoler eller universiteter**
- c) helsefaglig utdanning i et fagområde som ikke er et lovregulert helsefaglig yrke i Norge**
- d) medisinerutdanning utenfor Europa, USA, Canada og Australia.**

Merknad til bokstav a og b

Etter § 35 bokstav a gis det ikke lån og stipend til en hel flygerutdanning utenfor Norden. Etter § 35 bokstav b gis det ikke lån og stipend til en hel flygerutdanning i Norden ved andre læresteder enn offentlige høyskoler eller universiteter. En søker som tar en flygerutdanning som er akkreditert som høyere utdanning eller fagskoleutdanning i Norge, som er godkjent for utdanningsstøtte etter forskrift om godkjenning for utdanningsstøtte i Norge, og hvor det norske lærestedet legger en del av flygerutdanningen til utlandet, har imidlertid rett til lån og stipend, også til den delen av utdanningen som tilbys i utlandet. Lån og stipend kan gis etter de reglene og satsene som gjelder for utdanning i Norge.

Merknad til bokstav c

Helsefaglig utdanning må kunne gis generell godkjenning av NOKUT og være innenfor et fagområde som krever offentlig autorisasjon i Norge, for å gi rett til lån og stipend. Helsepersonelloven § 48 regulerer helsefaglige yrker som krever autorisasjon i Norge. En søker som tar en utdanning i et fagområde som fører fram til et helsefaglig yrke som ikke er regulert etter denne bestemmelsen, har ikke rett til lån og stipend.

Merknad til bokstav d

Tyrkia og Russland ligger geografisk både i Europa og Asia. Det kan gis lån og stipend til medisintutdanning ved læresteder som ligger både i den europeiske og den ikke-europeiske delen av de nevnte to landene.

Det gis ikke lån og stipend til medisintutdanning i Georgia, Armenia og Aserbajdsjan.

Kapittel 5. Foreldrestipend, sykestipend og språkstipend

§ 36 Foreldrestipend

En søker som får eller adopterer barn i utdanningsperioden og har rett til lån og stipend, får i en periode lån og stipend som foreldrestipend når følgende vilkår er oppfylt:

- a) Søkeren har hatt rett til lån og stipend i en opptjeningstid på de siste 4 månedene før fødselen eller adopsjonen.
- b) Søkeren bor sammen med barnet.
- c) Søkerens ektefelle eller samboer får ikke foreldrestipend.
- d) Søkerens ektefelle eller samboer tar ikke samtidig ut foreldrepenger.

Følgende lån og stipend blir likevel ikke gitt som foreldrestipend:

- a) utstyrsstipend
- b) tilleggsstipend til søkere med nedsatt funksjonsevne
- c) tilleggs lån til søkere som er 18 år eller eldre med barn under 16 år
- d) tilleggs lån til søkere som er 30 år eller eldre
- e) lån til skolepenger til utdanning som bare foregår på nett ved et lærested i et annet EØS-land enn Norge.

Dersom søkerens ektefelle eller samboer mottar mindre enn 50 prosent av valgt sats for foreldrepenger, har søkeren rett til fullt foreldrestipend. Dersom søkerens ektefelle eller samboer mottar fra 50 til 99 prosent av valgt sats for foreldrepenger, har søkeren rett til halvt foreldrestipend.

Opptjeningstiden i første ledd avbrytes ikke når ett av følgende vilkår er oppfylt:

- a) Barnet fødes før termin dato, og søkeren ellers ville hatt rett til foreldrestipend ved fødsel på termin dato.
- b) Søkeren har permisjon i mer enn 3 uker før fødselen på grunn av sykdom, fødsel etter termin, termin innen 2 måneder etter semesterstart eller anbefaling fra lærestedet.

Søkeren har rett til foreldrestipend i inntil 49 uker. Ved flerbarnsfødsel blir det samlede uketallet på 49 økt med 5 uker for hvert barn mer enn ett. Søkeren har rett til stipendet fra og med 3 uker før fødselen. 3 uker før fødselen og 6 uker etter fødselen er forbeholdt mor til barnet. Ved adopsjon får mor eller far stipendet i inntil 46 uker etter adopsjonen. Ved flerbarnsadopsjon blir uketallet på 46 økt med 5 uker for hvert barn mer enn ett.

Foreldrestipendet gis også om sommeren for søkere som har rett til lån og stipend ved utløpet av vårsemesteret, men aldri for en lengre periode enn det som følger av reglene i femte ledd. Søkere som tar permisjon fra utdanningen som varer lenger enn perioden det kan gis foreldrestipend for, har ikke rett til lån og stipend.

Beløpet søkeren har rett til i foreldrestipend beregnes ut fra den gjennomsnittlige prosentandelen av fulltidsutdanning som søkeren hadde i opptjeningstiden.

Søkere som fullfører en grad, og som får eller adopterer barn mindre enn 46 uker før utdanningsperioden er over, har rett til basislån og barnestipend som foreldrestipend også etter utdanningsperioden. Med grad menes fagskolegrader og grader som omfattes av § 78. Søkere som får barn etter fullført grad i vårsemesteret, men før 16. august, har rett til foreldrestipend på samme vilkår.

Merknad til første ledd bokstav a

Opptjeningstiden regnes fram til fødselen. Vanlige ferier godtas som en del av opptjeningstiden. Obligatorisk grunnskole blir godtatt.

Merknad til første ledd bokstav a

Søker som i opptjeningstiden ikke har rett til lån og stipend på grunn av faglig forsinkelse, men som tar inn igjen forsinkelsen i opptjeningsperioden og på nytt får rett til lån og stipend, fyller kravet til opptjeningstid. Foreldrestipend kan i slike tilfeller gis fra semesteret etter at forsinkelsen er hentet inn. Se § 71.

Merknad til første ledd bokstav a

Søker som begynner på ny foreldrepermisjon før det har gått 4 måneder etter en tidligere periode med foreldrestipend, kan få foreldrestipendperioden i forbindelse med den forrige fødselen regnet med i opptjeningstiden for stipend ved ny fødsel.

Merknad til første ledd bokstav a

Søker som har ungdomsrett til videregående opplæring, har rett til foreldrestipend selv om søkeren, på grunn av forventet fødsel, ikke er tatt opp i videregående opplæring, ikke har søkt eller fått reservert skoleplass, og heller ikke har søkt eller fått lærlingplass. Søkeren har fortsatt rett til videregående opplæring, men graviditet og fødsel kan av formelle og praktiske grunner føre til at søkeren ikke får opptak, skoleplass eller lærlingplass. Søkeren må selv dokumentere rett til videregående opplæring.

Kravet til opptjeningstid gjelder også for denne gruppen. Det kan likevel gjøres unntak for søkere som var i videregående opplæring i undervisningsåret før forventet termin.

Merknad til første ledd bokstav a

Tillitsverv på fulltid i landsomfattende elev- eller studentorganisasjon, eller i tilknytning til utdanningsinstitusjon eller studentsamskipnad, blir godtatt på samme måte som utdanning med støtterett når det gjelder opptjening av rett til foreldrestipend.

Merknad til andre ledd

Med utstyrsstipend menes stipend etter § 50.

Med tilleggsstipend til søkere med nedsatt funksjonsevne menes stipend etter § 83. Se også § 73.

Med tilleggs lån til søkere som er 18 år eller eldre med barn under 16 år, menes lån etter § 68 for søkere som har rett til lån og stipend etter forskriftens del 2, og etter § 96 for søkere som har rett til lån og stipend etter forskriftens del 3.

Med tilleggs lån til søkere som er 30 år eller eldre menes lån etter § 95.

Med lån til skolepenger til utdanning som bare foregår på nett ved et lærested i et annet EØS-land enn Norge menes lån etter § 28.

Merknad til andre ledd

En søker som har rett til lån eller stipend som er nevnt i bokstav a, c og d, får lånet eller stipendet selv om søkeren har permisjon fra utdanningen på grunn av fødsel eller adopsjon. Tillegglån gis etter § 68, § 95 og § 96, men størrelsen på tillegglånet i permisjonstiden beregnes etter reglene i sjuende ledd. Tillegglån kan gis i den perioden søkeren har rett til foreldrestipend etter femte og sjette ledd, i inntil 10 måneder per studieår. Retten til tillegglån påvirkes ikke av at søkerens ektefelle mottar foreldrestipend eller foreldrepenger.

Merknad til tredje ledd

Det kan ikke gis foreldrestipend i perioder der ektefelle eller samboer tar ut sin kvote og har full permisjon fra jobb med fullt uttak av foreldrepenger (mottar 100 prosent av valgt sats for foreldrepenger).

Merknad til tredje ledd

Hvis søkerens ektefelle eller samboer mottar en ytelse fra et annet land som tilsvarer foreldrepenger fra folketrygden i Norge, har ikke søkeren samtidig rett til foreldrestipend.

Merknad til fjerde ledd

For søkere som går ved et lærested som konsekvent gir permisjon for hele semestre, og som derfor tar permisjon tidligere enn 3 uker før termin, kan permisjonen tidligere enn 3 uker før fødsel godtas som en del av opptjeningsperioden. Permisjonen tidligere enn 3 uker før fødsel gir imidlertid ikke rett til lån og stipend.

Merknad til fjerde ledd

Med "permisjon" menes at søkeren ikke har vanlig studierett og eksamensrett, jf. vilkårene i § 15. Lærestedet kan likevel ha en annen definisjon av permisjon, som innebærer at søkeren fremdeles kan ha studierett og eksamensrett.

En søker som har reservert studieplass, behandles på samme måte som en søker som har permisjon fra en utdanning.

Merknad til femte ledd

Søkere som tar permisjon fra utdanningen på grunn av fødsel, har i permisjonstiden ikke rett til støtte utover perioden det kan gis foreldrestipend for.

Merknad til femte ledd

Får søkeren et dødfødt barn, blir det gitt foreldrestipend for tre uker før og seks uker etter fødselen. Dersom barnet dør i perioden med foreldrestipend, blir det gitt foreldrestipend for seks uker etter dødsdatoen.

Merknad til sjette ledd

Med utløpet av vårsemesteret menes 15.06.

Merknad til sjuende ledd

Etter § 1-2 i forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2019-2020 gjelder satsene og vilkårene i nevnte forskrift til og med 15. august 2020. I nevnte forskrift blir studiebelastningen i opptjeningstiden lagt til grunn, se § 39-4, jf. § 39-1 og § 7-3 andre ledd. Det er likevel søkerens reelle studiebelastning som skal legges til grunn. Søkere som får eller adopterer barn innen 4 måneder etter 15. august 2020, får dermed beregnet beløpet søkeren har rett til i foreldrestipend slik:

- For den delen av opptjeningsperioden som gjelder til og med 15. august 2020, beregnes beløpet ut fra den gjennomsnittlige prosentandelen av fulltidsutdanning søkeren hadde til og med 15. august 2020.
- For den delen av opptjeningstiden som gjelder fra og med 16. august 2020, beregnes beløpet ut fra den gjennomsnittlige prosentandelen av fulltidsutdanning som søkeren hadde fra og med 16. august 2020.

Eksempel 1:

Søkeren tok 22,5 studiepoeng våren 2020 og fikk lån og stipend til deltidsutdanning med 75 % av fulltidsutdanning våren 2020, jf. § 7-3 i forskriften for 2019-2020. Søkeren fortsetter med deltidsutdanning på 90 % av fulltidsutdanning for høsten 2020. Søkeren får barn 16. november 2020. Søkerens opptjeningstid på 4 måneder blir perioden 16. juli til 15. november, hvorav den første måneden skal beregnes etter § 39-4, jf. § 39-1 i forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2019-2020, og de siste tre månedene etter § 36 sjuende ledd. Retten til lån og stipend beregnes ut fra 30 dager per måned. 30 dager med 75 % og 90 dager med 90 % gir en beregnet prosent av fulltidsutdanning på 86,25 % i opptjeningstiden. Søkeren får dermed foreldrestipend for hele perioden med 86,25 % av lån og stipend til fulltidsutdanning.

Eksempel 2:

Søkeren tok våren 2020 27 studiepoeng og fikk lån og stipend til deltidsutdanning med 75 % av fulltidsutdanning våren 2020, jf. § 7-3 i forskriften for 2019-2020. Søkeren tar 27 studiepoeng også høsten 2020, og får lån og stipend til deltidsutdanning på 90 % av fulltidsutdanning for høsten 2020. Søkeren får barn 15. november 2020. Søkeren har dermed reell studiebelastning på 90 % i hele opptjeningstiden og får foreldrestipend for hele perioden med 90 % av lån og stipend til fulltidsutdanning.

Merknad til åttende ledd

Retten til foreldrestipend etter åttende ledd gjelder barn som er født tidligst 16. januar 2020 og der gradsutdanningen fullføres tidligst i vårsemesteret 2020.

Merknad til åttende ledd

46 uker regnes fra datoen for oppnåelse av grad, og ikke fra datoen vitnemålet for graden ble utstedt. Retten til basislån og barnestipend etter utdanningsperioden gjelder fra det tidspunktet søkeren ikke lenger har rett til lån og stipend under utdanningen.

Eksempel:

Søkeren fikk lån og stipend til gradsutdanning i Storbritannia i perioden 16. mars 2020 til 15. september 2020, i perioden søkeren fullførte gradsutdanningen sin. Søkeren fikk utstedt vitnemål 1. november 2020, og det framgikk av vitnemålet at datoen for oppnåelse av graden var 15. oktober 2020. For at søkeren skal omfattes av åttende ledd, må barnet være født eller adoptert mindre enn 46 uker før 15. oktober 2020. For perioden med foreldrestipend etter 15. september 2020, har søkeren bare rett til basislån og barnestipend som foreldrestipend.

Merknad til åttende ledd

Retten til foreldrestipend for søkere som får barn i perioden mellom 15. juni og 16. august på samme vilkår, betyr at søkeren bare har rett til basislån og barnestipend i denne perioden. Dersom

beregning av rett til foreldrestipend etter femte ledd starter før 15. juni, og søkeren hadde rett til lån og stipend til denne datoen, har søkeren rett til å få lån og stipend som foreldrestipend til og med 15. juni, jf. § 36 første ledd. Fra 16. juni har søkeren kun rett til basislån og barnestipend som foreldrestipend.

Eksempel:

Søkeren fikk lån og stipend til gradsutdanning i Norge i perioden 16. januar 2020 til 15. juni 2020, i det semesteret søkeren fullførte gradsutdanningen sin. Søkeren fikk utstedt vitnemål 1. august 2020, og det framgikk av vitnemålet at datoen for oppnåelse av grad var 15. juli 2020. For at søkeren skal omfattes av åttende ledd, må barnet være født eller adoptert mindre enn 46 uker før 15. juli 2020. Dersom barnet blir født eller adoptert 16. juni 2020, og foreldrestipendet gis fra tre uker før fødsel, jf. femte ledd, har søkeren rett til lån og stipend som foreldrestipend etter § 36 første ledd fra 3 uker før fødsel og fram til og med 15. juni. Fra 16. juni har søkeren kun rett til basislån og barnestipend som foreldrestipend. Søkeren kan totalt få foreldrestipend i 46 eller 49 uker, se femte ledd.

Merknad til åttende ledd

Med fagskolegrader menes fagskolegrad (fagskoleutdanning med ett til halvannet års varighet, 60-90 studiepoeng) og høyere fagskolegrad (fagskoleutdanning med to års varighet eller mer, 120 studiepoeng).

Merknad til åttende ledd

En søker som tar utdanning i utlandet og som fullfører en offentlig godkjent grad i studielandet, har rett til foreldrestipend etter åttende ledd dersom graden gis generell godkjenning av NOKUT på minst 120 studiepoeng for lavere grad (undergraduate), og 60 studiepoeng for høyere grad (graduate/postgraduate). Det vil si at eksempelvis Graduate Certificate (30 studiepoeng) i Australia og Associate Degree i USA (NOKUT godkjenner kun 60 studiepoeng av denne graden) ikke gir rett til foreldrestipend.

Merknad

Ved omgjøring av lån til stipend blir det ikke stilt krav om faglig progresjon i semestre der søkeren har fått foreldrestipend, se § 79.

Merknad

For søkere med rett til lån og stipend etter forskriftens del 3, blir foreldrestipendet ikke behovsprøvd.

Merknad

Lånekassen henter inn inntekt fra A-ordningen for søkerens ektefelle eller samboer og legger denne til grunn ved vurderingen av barnestipend. Som hovedregel er det inntekt for de siste 12 månedene før behandlingstidspunktet som blir lagt til grunn. Hvis ektefellen eller samboeren er selvstendig næringsdrivende eller er bosatt i utlandet, må søkeren dokumentere inntekten til ektefellen eller samboeren.

Merknad

Søknadsfristen for foreldrestipend framgår av § 43.

Merknad

Søker må sende inn en ordinær søknad om lån og stipend før søknaden om foreldrestipend kan vurderes.

§ 37 Foreldrestipend etter utdanningsperioden

En søker som fullfører en grad, og som får eller adopterer barn innen 7 måneder etter en fullført grad, har rett til basislån og barnestipend som foreldrestipend etter utdanningsperioden etter vilkårene i § 36 første ledd bokstav b-d, andre, tredje, fjerde, femte og sjuende ledd. Søkeren skal ha hatt rett til lån og stipend i en opptjeningstid på de siste 4 månedene før utdanningsperioden ble avsluttet. Med grad menes fagskolegrader og grader som omfattes av § 78. En grad fullført i høstsemesteret regnes som fullført 15. januar. En grad fullført i vårsemesteret regnes som fullført 15. juni.

Dersom søkeren begynner i utdanning igjen, gjelder vilkårene i § 36.

Merknad

Bestemmelsen gjelder søkere som får barn tidligst 16. januar 2020 og der søkerens gradsutdanning fullføres tidligst i vårsemesteret 2020.

Fristen på 7 måneder for når barnet må være født eller adoptert for at søkeren skal ha rett til foreldrestipend etter § 37, beregnes alltid fra enten 15. januar eller 15. juni, og ikke fra den datoen søkeren faktisk avsluttet gradsutdanningen. En grad fullført i perioden 16. juni til og med 15. august, anses avlagt i vårsemesteret, slik at fristen beregnes fra 15. juni.

Med høstsemesteret i § 37 menes perioden 16. august til 15. januar. Med vårsemesteret menes perioden fra 16. januar til 15. juni, jf. § 2 bokstav d og e. Dette gjelder også for søkere som tar gradsutdanning i utlandet. Unntaket i § 2 siste punktum gjelder ikke her.

Eksempel:

Søkeren fikk lån og stipend til gradsutdanning i Storbritannia i perioden 16. mars 2020 til 15. september 2020. Søkeren gjorde seg ferdig med gradsutdanningen i løpet av denne perioden. Søkerens grad anses som fullført 15. januar 2021. For at søkeren skal ha rett til foreldrestipend etter § 37, må barnet være født eller adoptert senest 15. august 2021. Søkeren må ha hatt rett til lån og stipend i de siste 4 månedene i perioden søkeren var i utdanning, det vil si fra 15. mai 2020 til og med 15. september 2021.

Merknad

Dersom termindato for fødsel er innenfor fristen på 7 måneder, men barnet fødes etter at fristen er omme, har søkeren likevel rett til foreldrestipend etter § 37.

Merknad

Med fagskolegrader menes fagskolegrad (fagskoleutdanning med ett til halvannet års varighet, 60-90 studiepoeng) og høyere fagskolegrad (fagskoleutdanning med to års varighet eller mer, 120 studiepoeng).

Merknad

En søker som tar utdanning i utlandet og som fullfører en offentlig godkjent grad i studielandet, har rett til foreldrestipend etter § 37 dersom graden gis generell godkjenning av NOKUT på minst 120 studiepoeng for lavere grad (undergraduate), og 60 studiepoeng for høyere grad (graduate/postgraduate). Det vil si at eksempelvis Graduate Certificate (30 studiepoeng) i Australia og Associate Degree i USA (NOKUT godkjenner kun 60 studiepoeng av denne graden) ikke gir rett til foreldrestipend etter denne bestemmelsen.

Merknad

En søker som har rett til foreldrestipend etter § 37 og som er far til barnet, har rett til barnestipend fra 6 uker etter fødsel. Se § 82. Barnestipend kan også gis for barn som søkeren har fra før.

Merknad

Barnestipend som gis som foreldrestipend, blir behovsprøvd etter kapittel 12.

Merknad

For søkere som har rett til foreldrestipend etter § 37, gjelder ikke § 45 tredje ledd, første punktum. Slike søkere får utbetalt foreldrestipend med samme beløp hver måned.

Merknad

Søknadsfristen for foreldrestipend framgår av § 43.

Merknad til andre ledd

En søker som har rett til foreldrestipend etter § 37, som begynner i utdanning igjen, men som ikke oppfyller vilkåret om opptjeningstid i § 36 første ledd bokstav a, har likevel rett til foreldrestipend, også etter oppstart i utdanningen. Foreldrestipendet fra oppstart i utdanningen vil i slike tilfeller bli gitt etter den samme prosentandelen som foreldrestipendet ble beregnet etter, jf. § 37. Søkeren har etter § 36 rett til basislån, barnestipend og eventuelle andre lån og stipend som foreldrestipend. Dersom søkeren tar en høyere prosentandel av fulltidsutdanning enn den prosentandelen som ble lagt til grunn for foreldrestipend etter § 37, har søkeren i tillegg rett til lån og stipend utover foreldrestipendet for den mellomliggende prosentandelen.

Merknad til andre ledd

Rett til foreldrestipend etter § 36 krever at en søker må ha rett til lån og stipend.

§ 38 Sykestipend på grunnlag av egen sykdom

En søker som er syk, har rett til å få lån og stipend gjort om til sykestipend i sykdomsperioden når

- a) søkeren er minst 50 prosent studieufør i mer enn 14 dager i perioden med lån og stipend
- b) søkeren blir syk etter at Lånekassen har fått søknad om lån og stipend. Dersom søkeren har vært i utdanning som gir rett til lån og stipend i semesteret før sykdomsperioden, gjøres det unntak fra dette kravet.
- c) søkeren ikke har rett til arbeidsavklaringspenger i sykdomsperioden. Dersom søkeren bare mottar arbeidsavklaringspenger i deler av sykdomsperioden, kan sykestipend gis for den perioden søkeren ikke mottar arbeidsavklaringspenger.

Sykestipendet gis for den delen av sykdomsperioden som går utover de første 14 dagene nevnt i bokstav b, men ikke for mer enn 4 måneder og 15 dager per studieår.

Utstyrsstipend og lån til skolepenger til utdanning som bare foregår på nett ved et lærested i et annet EØS-land enn Norge, blir ikke gjort om til sykestipend.

Merknad

Alle vilkårene i første ledd bokstav a, b og c må være oppfylt.

Merknad til første ledd

Lån til skolepenger og lån til reiser beregnes per måned og gjøres om til sykestipend for den aktuelle perioden.

Merknad til første ledd bokstav a

Sykestipend tar utgangspunkt i søkerens faktiske studiebelastning, og gis tilsvarende graden av søkerens studieuførhet.

Eksempel:

En søker som får lån og stipend til 40 prosent deltidsutdanning etter § 75, og som blir 80 prosent sykmeldt, får gjort om 80 prosent av det beløpet søkeren har rett til i lån og stipend, til sykestipend.

Merknad til første ledd bokstav a

Søker har rett til delvis sykestipend selv om han eller hun har oppnådd faglige resultater tilsvarende normal studieprogresjon. Studiepoeng som er oppnådd ut over kravene i henhold til søkers friskhetsgrad, gir ikke grunnlag for omgjøring av lån til stipend for senere perioder. Se § 81 fjerde ledd, jf. § 79.

Merknad til første ledd bokstav a

For å regnes som 100 prosent studieufør etter § 38, må søkeren være helt ute av stand til å følge undervisning, studere hjemme, levere oppgaver og lignende, og delta på eksamen.

Søker som på grunn av sykdom ikke har hatt utbytte av undervisningen, og av den grunn har manglende faglige resultater, regnes som studieufør når dette er dokumentert.

Studieuførhet må dokumenteres med sykmelding fra lege på Lånekassens S-skjema eller på blankett fra Nav, eller legeattest. Dokumentasjonen må inneholde opplysninger om hvilket tidsrom søkeren har vært studieufør (startdato og sluttdato).

Sykdommen skal som hovedregel dokumenteres etterskuddsvis. Det kan gjøres unntak for gravide søkere som er sykmeldt frem til fødselen, og for søkere med alvorlig sykdom der det er klart at det vil gå lang tid før søkeren kan friskmeldes.

Merknad til første ledd bokstav c

Søkere som får avslag på søknad om sykestipend på grunn av arbeidsavklaringspenger, kan ha rett til andre lån og stipend i den perioden sykestipend ellers kunne ha vært gitt.

Søkere som mottar arbeidsavklaringspenger bare for deler av sykdomsperioden, må selv dokumentere hvilke perioder dette gjelder

Merknad til tredje ledd

Med utstyrsstipend menes stipend etter § 50. Med lån til skolepenger til utdanning som bare foregår på nett ved et lærested i et annet EØS-land enn Norge, menes lån etter § 28.

Merknad

Se § 83 fjerde ledd om retten til å beholde tilleggstipend ved nedsatt funksjonsevne samtidig med sykestipend.

Merknad

Ved omgjøring av lån til stipend blir det ikke stilt krav om faglig progresjon i semestre hvor søkeren oppfylder vilkårene for fullt sykestipend. I semestre hvor søkeren oppfylder vilkårene for gradert sykestipend, stilles det krav om faglig progresjon etter friskhetsgraden, også for selve sykestipendperioden. Se også § 79.

Eksempel:

Kravet til faglig progresjon beregnes ut fra de studiepoengene søkeren i gjennomsnitt skal ta per måned. En søker får lån og stipend til fulltidsutdanning høsten 2020 og blir syk i 2 måneder med en studieuførhetsgrad på 50 prosent i perioden. Søkeren får 50 prosent sykestipend i de 2 månedene søkeren er syk. For de 2 månedene med 50 prosent sykestipend, vil kravet til faglig progresjon være 6 studiepoeng, det vil si 50 prosent av full faglig progresjon. For de resterende 3 månedene av semesteret vil kravet til faglig progresjon være 18 studiepoeng. Totalt blir kravet til faglig progresjon for søkeren 24 studiepoeng høstsemesteret 2020.

Merknad

Det stilles ikke krav til faglig progresjon i perioder hvor søker mottar sykepenger fra Nav eller arbeidsgiver og får differansen mellom tildelt lån og stipend og sykepengebeløpet omgjort til sykestipend. Det stilles heller ikke krav til faglig progresjon i perioder hvor søker på grunn av høye sykepenger ikke får sykestipend etter denne bestemmelsen.

Merknad

For søkere med rett til lån og stipend etter forskriftens del 3, blir sykestipendet ikke behovsprøvd.

Merknad

Søknadsfristen for sykestipend framgår av § 43.

§ 39 Sykestipend på grunnlag av barns sykdom

En søker som er helt studieufør på grunn av sykdom hos egne barn under 12 år, har også rett til sykestipend. Som barn under 12 år regnes også barn som fyller 12 år i løpet av 2020. Vilårene i § 38 første ledd bokstav b, andre og tredje ledd og § 40 gjelder også ved barns sykdom.

§ 40 Beregning av sykestipendet

Sykestipendet blir beregnet ut fra den maksimale summen søkeren har rett til. Søkere som får sykepenger i samme periode som de har rett til sykestipend, får differansen mellom lån og stipend og sykepengene gjort om til sykestipend.

Merknad

Med sykepenger menes både sykepenger fra Nav og sykepenger fra arbeidsgiver. Dersom søkeren bare i deler av sykdomsperioden får sykepenger som overstiger beløpet han eller hun har fått i lån og stipend, har søkeren rett til omgjøring av tildelt lån og stipend til sykestipend for den delen av perioden søkeren ikke får utbetalt sykepenger.

Søkeren må selv dokumentere hvor mye søkeren får i sykepenger, og eventuelle perioder hvor søkeren ikke får sykepenger.

Merknad

Sykepengebeløpet skal trekkes fra tildelt lån og stipend før sykestipendet beregnes.

Merknad

Eksempel:

Lån og stipend per måned som kan gjøres om til sykestipend: 10 000 kr

Sykepengebeløp per måned: 5 000 kr

Søker er 70 prosent sykmeldt.

$10\,000\text{ kr} - 5\,000\text{ kr} = 5\,000\text{ kr}$

$5\,000\text{ kr} \times 70\% = 3\,500\text{ kr}$

Søker kan få omgjort 3 500 kr per måned til sykestipend

Merknad

En søker som får avslag på søknad om sykestipend på grunn av høye sykepenger, kan ha rett til andre lån og stipend i den perioden sykestipend ellers kunne ha vært gitt.

§ 41 Språkstipend

En søker som enten før utdanningen eller i kombinasjon med utdanningen, tar et språkkurs med en varighet på minimum 4 uker, har i studieåret 2020–2021 rett til et stipend på 22 164 kr. Språkkurset skal ha minimum 15 timer undervisning per uke.

Søkeren skal være tatt opp i

- a) en utdanning som gir rett til lån og stipend. Utdanningen kan ikke være et lengre språkkurs som gir rett til lån og stipend etter § 27**
- b) en utdanning som har et annet undervisningsspråk enn engelsk**
- c) en utdanning i et land utenfor Skandinavia.**

Språkkurset skal normalt tas i det landet der utdanningen skal tas.

Søkeren har ikke rett til lån og stipend til skolepenger til korte, forberedende språkkurs.

Søkeren har normalt ikke rett til språkstipend mer enn 1 gang til språkkurs i samme språk.

Søkere som får stipend til språkkurs fra andre, får redusert språkstipend.

Merknad til første ledd

Det er ikke et krav at språkkurset må ha en sammenhengende varighet. Det kan gis språkstipend til kombinasjoner av språkkurs som til sammen varer i minst 4 uker.

Merknad til første ledd

Det kan gis språkstipend til kurs som har en varighet over 4 ulike kalenderuker, og som har et omfang på minimum 15 undervisningstimer hver uke i de 4 ulike kalenderukene.

Eksempel: Språkkurs som starter på en mandag (uke 1) og avsluttes på en torsdag (uke 4), oppfyller kravet til 4 ukers varighet.

Merknad til andre ledd

Det gis språkstipend også til søkere som er tatt opp i en utdanning som er på nivå med videregående opplæring.

Merknad til andre ledd bokstav a

Det kan gis språkstipend og lån og stipend til språkkurs etter § 27 andre ledd bokstav d for samme språk, men ikke samtidig. Med samtidig menes i samme periode.

Merknad til andre ledd bokstav b

Det kan gis språkstipend til søkere som er tatt opp i en utdanning der undervisningsspråket er både engelsk og et annet språk enn engelsk. Det gis ikke språkstipend dersom den delen som ikke foregår på engelsk, består av språkopplæring.

Merknad til andre ledd bokstav c

Skandinavia består av Norge, Sverige og Danmark.

Merknad til tredje ledd

I særlige tilfeller kan det bli gitt språkstipend til språkkurs i Norge. Det samme gjelder når språkkurset blir tatt i et annet land enn hovedutdanningen, så lenge språket er i alminnelig bruk i det aktuelle landet.

Merknad

Søkere som får godkjent språkkurs som en del av et utvekslingsopphold i utlandet, jf. § 29, har ikke rett til språkstipend i tillegg til andre lån og stipend.

Kapittel 6. Søknadsfrister

§ 42 Generelle søknadsfrister

Starter utdanningen før 1. november 2020, skal en søknad om lån og stipend for høsten 2020 være mottatt senest 15. november 2020. En søknad om lån og stipend for våren 2021 skal være mottatt senest 15. mars 2021.

Dette gjelder likevel ikke

- a) for utdanning som starter før 1. november 2020 og som avsluttes før 15. november 2020. Søknaden skal være mottatt før utdanningen er avsluttet.
- b) for utdanning som starter 1. november 2020 eller senere. Søknaden for høsten 2020 skal være mottatt senest 15. mars 2021. Hvis utdanningen avsluttes før 15. mars 2021, skal søknaden for våren 2021 være mottatt før utdanningen er avsluttet.
- c) for utdanning som starter 1. mars 2021 eller senere og for utdanning som er avsluttet før 15. mars 2021. Søknaden for våren 2021 skal være mottatt før utdanningen er avsluttet.
- d) for lærlinger, lære kandidater, praksisbrev kandidater og kandidater for fagbrev på jobb. Søknaden for høsten 2020 og våren 2021 skal være mottatt senest 30. juni 2021. Hvis opplæringen avsluttes før 30. juni 2021, skal søknaden skal være mottatt innen utdanningen er avsluttet.

En søker som etter at perioden med lån og stipend er avsluttet, melder endringer eller sender inn opplysninger som Lånekassen har bedt om, har ikke rett til å få behandlet søknaden på nytt. Søkeren har heller ikke rett til å få utbetalt lån og stipend. Det gjøres unntak hvis opplysningene ikke har vært tilgjengelige tidligere.

Merknad

Når fristen faller på lørdag, søndag eller annen helligdag, forskyves den til nærmeste påfølgende virkedag for søknader/brev som sendes per post. Fristen forskyves ikke for nettsøknader.

Merknad

At utdanningen har startet 1. november/1. mars eller senere, gjelder oppstart av utdanningen og ikke om søkeren eventuelt har startet sent, for eksempel som følge av førstegangstjeneste eller utenlandsopphold.

Merknad

Søknader som ikke er omfattet av søknadsfristen 15. mars:

- Søknader om lån og stipend til diplomarbeid, sommerkurs, feltarbeid eller liknende som foregår helt eller delvis i sommerferien.

- Søknader om lån og stipend til studieopphold utenfor lærestedet som starter etter 15. mars.

Søknader som ikke er omfattet av søknadsfristene 15. november og 15. mars:

- Søknader om lån og stipend for søkere som har søkt om støtte i et annet nordisk land og overholdt søknadsfristen der.

Merknad

En søker som flytter til eller fra foreldrene sine i løpet av perioden med lån og stipend, må sende skriftlig melding om dette til Lånekassen. Det er ikke nok å bare endre adressen i folkeregisteret. Meldingen må sendes via Dine sider eller per brev. Meldingen må inneholde opplysninger om ny adresse, flyttedato og erklæring om at søkeren bor sammen med foreldrene eller ikke.

Når søkeren melder fra om flytting, beregner Lånekassen lån og stipend på nytt. Flytting til og fra foreldre har betydning for om søkeren har rett til utdanningsstipend eller ikke. Flytting kan også medføre at søkeren skal ha mer eller mindre i reisestipend enn det som er tildelt.

Søker har plikt til å gi opplysninger om endringer som har betydning for støtten, se § 102.

Merknad

Ved ettertildeling av lån og stipend for tidligere studieår, må de manglende opplysningene være sendt inn til Lånekassen samme studieår som de var tilgjengelige.

Merknad

Dersom vedtak er fattet på grunnlag av feilaktige opplysninger, og dette har hatt betydning for innholdet i vedtaket, kan Lånekassen ta saken opp til ny vurdering.

Søkere som i løpet av perioden med lån og stipend har hatt endringer i forhold som kan gi rett til omgjøring av lån til stipend etter forskriftens del 3, og som ikke tidligere har meldt dette til Lånekassen, kan få vurdert rett til omgjøring av lån til stipend uavhengig av fristen i § 42.

Søker må sende inn dokumentasjon som viser de faktiske forholdene, og at de forelå på vedtakstidspunktet.

§ 43 Søknadsfrister for foreldrestipend og sykestipend

En søknad om foreldrestipend skal være mottatt senest 12 måneder etter fødselen eller omsorgsovertakelsen.

En søknad om sykestipend skal være mottatt senest 6 måneder etter at studieåret eller utdanningen er avsluttet.

Merknad

Fristen i § 42 gjelder også for søknad om barnestipend. Det gjøres likevel unntak fra denne fristen når søkeren samtidig søker om foreldrestipend. Da gjelder samme frist for barnestipendet som for søknad om foreldrestipend.

§ 44 Unntak fra søknadsfristene ved særlige forhold

Det gjøres unntak fra søknadsfristene hvis det ikke var mulig for søkeren å holde dem. Søknaden skal i slike tilfeller sendes inn så snart som mulig. Det kan også gjøres unntak dersom særlige grunner gjør det rimelig at Lånekassen behandler søknaden.

Merknad

Det kan gjøres unntak fra fristene dersom søkeren var forhindret fra å søke innen fristen. Dette kan for eksempel gjelde søkere som på grunn av psykisk eller fysisk sykdom var forhindret fra å søke innen fristen.

Merknad

Det kan gjøres unntak fra fristene i § 42 for søker som fyller 18 år etter de nevnte fristene, og som ønsker å søke om lån Se § 67, § 68 og § 96. Søknaden må være kommet inn før studieåret eller kurset er avsluttet.

Kapittel 7. Utbetaling av lån og stipend

Generelle merknader og arbeidsinstrukser til kapittel 7

Merknad

Ved ny tildeling av lån og stipend blir det alltid sendt ut ny avtale om støtte, som må underskrives og returneres før utbetalingen av den nye tildelingen blir overført til søkerens konto.

Merknad

En verge som signerer en avtale om støtte, bekrefter samtidig at han/hun har fullmakt fra en eventuell annen verge. Dersom to verger ikke er enig i hvilken konto støtten skal overføres til, kan vergene få spørsmålet avgjort av fylkesmannen.

Merknad

Verge(r) for søker er normalt den/de som har foreldreansvaret for søker etter barneloven. Som hovedregel vil dette være mor og/eller far til søkeren. Selv om barnevernet har overtatt omsorgen for en søker, beholder foreldrene som regel foreldreansvaret og er dermed fortsatt verger for søker. Dersom foreldrene blir fratatt foreldreansvaret i tillegg til omsorgen, skal det oppnevnes ny verge for søker. Det er i så fall denne oppnevnte vergen som skal signere sammen med søker.

For enslige, mindreårige asylsøkere som har fått oppnevnt representant etter utlendingsloven kapittel 11 A, skal representanten skrive under på avtalen.

Merknad

En søker som har fått en avtale om støtte, men som ikke vil ha pengene, kan la være å signere avtalen. En søker som allerede har sendt inn signert avtale, har, etter finansavtaleloven, en angrefrist på 14 kalenderdager fra det tidspunktet søkeren signerer avtalen elektronisk. Dersom meldingen sendes per post, regnes fristen for avbrutt dersom den er sendt inn innen fristens utløp. Vil søkeren bruke angreretten, må søkeren innen fristen på 14 kalenderdager gi melding til Lånekassen om at søkeren ikke ønsker å motta pengene likevel. Meldingen kan gis muntlig eller skriftlig. Dersom det er utbetalt lån og stipend i henhold til avtalen, har søkeren inntil 30 dager fra angremeldingstidspunktet på å betale tilbake beløpet.

Merknad

Dersom avtalen om støtte ikke er signert og mottatt i Lånekassen når studieåret eller kurset er avsluttet, blir tildelingen annullert, og søknaden blir ikke behandlet på nytt.

Vedtak som fattes sent i semesteret, vil automatisk få en gyldighetsfrist som går ut over studieårets/kursets varighet. Avtale om støtte annulleres i slike tilfeller først etter gyldighetsfristens utløp. Søknaden vil ikke bli behandlet på nytt etter gyldighetsfristens utløp.

§ 45 Utbetaling av lån og stipend til utdanning i Norge

En søker får månedlige utbetalinger i perioden med lån og stipend. Følgende lån og stipend blir likevel ikke utbetalt månedlig:

- a) lån til skolepenger, som blir utbetalt sammen med den første månedlige utbetalingen hvert semester
- b) utstyrsstipend, som blir utbetalt for 1 eller 2 semestre.

Den første utbetalingen hvert semester for søkere som har rett til lån og stipend etter forskriftens del 2, inkluderer 10 prosent av lån og stipend for resten av semesteret. Lån til søkere som er 18 år eller eldre etter §§ 67 og 68 regnes ikke med når 10 prosent av lån og stipend for semesteret skal beregnes.

Den første utbetalingen hvert semester for søkere som har rett til lån og stipend etter forskriftens del 3, inkluderer 25 prosent av lån og stipend for resten av semesteret. Det siste månedsbeløpet for søkere som har rett til lån og stipend i 11 måneder, inkluderes likevel ikke i den første utbetalingen i vårsemesteret.

Merknad

Ved månedlig utbetaling blir beløpene for den aktuelle perioden normalt overført på forskudd den 15. i hver måned til søkerens konto. Søkere som har rett til lån og stipend i en 11. måned, etter § 72 første ledd, vil få utbetalt dette i den siste måneden i perioden med lån og stipend som følger av § 72 første ledd bokstav a.

Merknad

Lån og stipend skal utbetales til en konto søkeren eier i norsk bank. Det kan gjøres unntak for:

- a) Søkere med rett til lån og stipend etter forskriftens del 2 som ikke kan få opprettet konto i norsk bank på grunn av forbigående, utenforliggende forhold som søkeren ikke har kontroll over. Søkeren må dokumentere årsaken til at søkeren ikke får opprettet konto. Søkeren må sende inn kopi av vedtak fra utlendingsmyndighetene som viser vurderingen av søkerens identitet. Dersom det ikke er sannsynliggjort hvem søkeren er, og søkeren kan lastes for dette, gjøres det ikke unntak fra kravet om at lån og stipend skal utbetales til søkerens egen konto.
- b) Søkere med rett til utstyrsstipend etter § 13
- c) Søkere som har avtale om frivillig offentlig forvaltning med Nav. Det er et krav at søkerens identitet er dokumentert ved kopi av pass eller andre dokumenter som oppfyller kravene i hvitvaskingsforskriften § 4-3.
- d) Søkere under 18 år. Lån og stipend til slike søkere kan utbetales til foreldres/verges konto. Søkerens foreldre/verger har rett til å endre kontonummer. Vergen må signere avtale om støtte, og legge ved et vedlegg der det bes om at pengene utbetales til vergens konto. Vergens bank må bekrefte at vergen er eier av kontonummeret. Dersom vergen er en advokat, eller rettshjelper med tillatelse fra Tilsynsrådet for advokatvirksomhet til å drive rettshjelpsvirksomhet, er det ikke nødvendig å innhente bekreftelse fra banken.

Når søkeren fyller 18 år, skal lån og stipend utbetales til en konto som søkeren eier, med mindre søkeren omfattes av unntakene som er nevnt i bokstavene a til c over.

Merknad

Lånekassen innhenter kontonumre automatisk fra Skatteetaten. Dersom Skatteetatens kontoregister ikke inneholder det kontonummeret kunden ønsker å benytte, ber Lånekassen om tillatelse til å sjekke oppgitt kontonummer mot register i Nets. Blir det ikke gitt tillatelse, eller Nets ikke kan bekrefte kontonummeret, må søkerens bank bekrefte kontonummer.

Merknad

Låntakere som starter i ny fulltidsutdanning med rett til lån og stipend, skal betale terminbeløp som forfaller inntil én måned før den nye utdanningen starter. Nytt lån og stipend blir likevel utbetalt, og kravet om innbetaling følger de vanlige varslings- og purrerutinene.

Merknad til tredje ledd

For søkere som har rett til foreldrestipend etter § 37, gjelder ikke § 45 tredje ledd, første punktum. Slike søkere får utbetalt foreldrestipend med samme beløp hver måned.

Merknad til tredje ledd

Tilleggs lån etter § 96 blir utbetalt med samme beløp per måned. Det regnes ikke med når 25 prosent av lån og stipend for semesteret skal beregnes.

§ 46 Utbetaling av lån og stipend til utdanning i utlandet

En søker får én utbetaling om høsten og én om våren i perioden med lån og stipend. Følgende lån og stipend blir likevel ikke utbetalt per semester:

- a) lån og stipend til skolepenger etter §§ 86 til 89 blir utbetalt i sin helhet første semester dersom lærestedet krever hele skolepengebeløpet innbetalt ved starten av studieåret

- b) det siste månedsbeløpet for søkere som har rett til lån og stipend i 11 måneder blir utbetalt i den siste måneden søkeren har rett til lån og stipend**
- c) lån til søkere som er 18 år eller eldre etter §§ 67 og 68 blir utbetalt månedlig.**

Merknad

Valutajustering etter § 91 kan medføre utstedelse av ny avtale om støtte. Denne må underskrives og returneres før utbetaling kan finne sted.

Merknad

Lån og stipend skal utbetales til en konto søkeren eier i norsk bank. Lån og stipend til søkere under 18 år kan utbetales til foreldres/verges konto. Søkerens foreldre/verger har rett til å endre kontonummer. Vergen må signere avtale om støtte, og legge ved et vedlegg der det bes om at pengene utbetales til vergens konto. Vergens bank må bekrefte at vergen er eier av kontonummeret. Dersom vergen er en advokat, eller rettshjelper med tillatelse fra Tilsynsrådet for advokatvirksomhet til å drive rettshjelpsvirksomhet, er det ikke nødvendig å innhente bekreftelse fra banken. Når søkeren fyller 18 år, skal lån og stipend utbetales til en konto som søkeren eier.

Merknad

Lånekassen innhenter kontonumre automatisk fra Skatteetaten. Dersom Skatteetatens kontoregister ikke inneholder det kontonummeret kunden ønsker å benytte, ber Lånekassen om tillatelse til å sjekke oppgitt kontonummer mot register i Nets. Blir det ikke gitt tillatelse, eller Nets ikke kan bekrefte kontonummeret, må søkerens bank bekrefte kontonummeret.

Merknad

Låntakere som starter i ny fulltidsutdanning med rett til lån og stipend, skal betale terminbeløp som forfaller inntil én måned før den nye utdanningen starter. Nytt lån og stipend blir likevel utbetalt, og kravet om innbetaling følger de vanlige varslings- og purrerutinene.

Merknad til bokstav c

Lån til søkere som er 18 år eller eldre etter § 96, blir også utbetalt månedlig.

§ 47 Utbetaling ved avbrutt utdanning i perioden med lån og stipend

En søker mister retten til lån og stipend fra det tidspunktet utdanningen avbrytes.

Lån og stipend som ikke er utbetalt når utdanningen avbrytes, blir utbetalt frem til avbruddet dersom utdanningen har vart i minst 3 måneder.

Dersom utdanningen har vart i minst 3 måneder, har søkeren, i det semesteret utdanningen avbrytes, rett til å beholde eller å få utbetalt

- a) lån og stipend til skolepenger, dersom søkeren har betalt skolepenger som lærestedet ikke refunderer**
- b) lån og stipend til reiser, dersom søkeren har reist til lærestedet**
- c) tilleggsstipend til spesielt tilrettelagt ingeniør- og økonomiutdanning i Frankrike og Tyskland.**

Merknad

Ved vurderingen av hvor mye lån og stipend søkeren har rett til fram til avbruddet, tar Lånekassen utgangspunkt i den datoen utdanningen ble avbrutt.

Merknad

§ 47 gjelder også søkere som avbryter på grunn av sykdom.

Merknad til andre ledd

En søker som har fått lån og stipend og som på grunn av sykdom avbryter utdanningen før utdanningen har vart i 3 måneder, kan ha rett til sykestipend også for perioden etter avbruddet. Se § 38. En slik søker har verken rett til å beholde eller få utbetalt lån og stipend til skolepenger eller reise for det semesteret hvor utdanningen avbrytes. Lån og stipend til skolepenger eller reise kan derfor ikke bli gjort om til sykestipend.

Merknad til andre og tredje ledd

For å vurdere om utdanningen har vart i minst 3 måneder, tar Lånekassen utgangspunkt i første dag med lån og stipend per studieår, jf. § 2 bokstav f. For utdanning som starter om våren tar Lånekassen utgangspunkt i første dag med lån og stipend for vårsemesteret.

Merknad til tredje ledd bokstav c.

Med tilleggsstipend til spesielt tilrettelagt ingeniør- og økonomiutdanning i Frankrike og Tyskland menes stipend etter § 94.

Merknad

Etter § 72 kan det gis lån og stipend til yrkessjåførutdanning i 5 eller 6 uker. En søker som har fått utbetalt lån og stipend før han avbryter en slik utdanning, får beholde lån og stipend fram til avbruddet. En søker som ikke har fått utbetalt lån og stipend før en slik utdanning avbrytes, kan få utbetalt lån og stipend fram til avbruddet.

Hvis søkeren på avbruddstidspunktet har betalt skolepenger til lærestedet for grunnutdanningen som ikke blir refundert, får søkeren enten beholde allerede tildelt lån til skolepenger til grunnutdanningen eller utbetalt lån til skolepenger for grunnutdanningen. Hvis søkeren har betalt for avlagte kjøretimer (førerkortopplæring) som ikke blir refundert, får søkeren enten beholde allerede tildelt lån til skolepenger til avlagte kjøretimer eller utbetalt lån til skolepenger til avlagte kjøretimer. Søkeren får ikke beholde lån til skolepenger til kjøretimer som han ikke har hatt og betalt for. Søkeren får heller ikke utbetalt lån til skolepenger til kjøretimer som han ikke har hatt og betalt for.

Del 2. Videregående opplæring og grunnskoleopplæring for søkere med ungdomsrett

Kapittel 8. Hvor lenge en søker med ungdomsrett har rett til lån og stipend til videregående opplæring og grunnskoleopplæring

§ 48 Antall år med lån og stipend

En søker som tar videregående opplæring i Norge eller tilsvarende opplæring i utlandet, har rett til lån og stipend så lenge søkeren har rett til slik opplæring etter opplæringslova § 3-1.

Søkere som tar grunnskoleopplæring som de har rett til etter opplæringslova § 4A-1 andre ledd, har rett til lån og stipend i inntil 2 år.

Merknad til andre ledd

Antall år med lån og stipend til grunnskoleopplæring etter opplæringslova § 4A-1 andre ledd blir ikke utvidet på grunn av forsinkelse.

§ 49 Periode med lån og stipend

En søker har normalt rett til lån og stipend i 10 måneder per studieår.

Dette gjelder likevel ikke for

- a) lærlinger, praksisbrevkandidater, lærekandidater og kandidater til fagbrev på jobb. Slike søkere har rett til lån og stipend i 11 måneder per studieår.
- b) søkere som tar utdanning som varer i mindre enn 1 studieår, eller som har varierende start- og sluttdato. Slike søkere har rett til lån og stipend fra den datoen utdanningen starter, til den datoen utdanningen, inkludert eksamen, slutter.

Merknad til andre ledd bokstav a

Lærlinger, praksisbrevkandidater, lærekandidater og kandidater for fagbrev på jobb har rett til lån og stipend i perioden 1. august til 30. juni.

Merknad til andre ledd bokstav b

For at Lånekassen skal kunne tildele lån og stipend til utdanninger som omfattes av § 49 andre ledd bokstav b, må datoer for undervisningens start og slutt (inkludert eksamen) oppgis. Normalt avlegges eksamen i november/desember og mai/juni. Sluttdato må oppgis ut fra søkerens siste eksamensdato.

Kapittel 9. Lån og stipend ved ungdomsrett til videregående opplæring og grunnskoleopplæring

§ 50 Utstyrsstipend

En søker har rett til et stipend per studieår til individuelt utstyr som er nødvendig i opplæringen. Lærlinger, lærekandidater, praksisbrevkandidater og kandidater for fagbrev på jobb har ikke rett til stipendet. En søknad gir rett til følgende stipend i studieåret 2020–2021 til følgende utdanningsprogram og programområder:

1 071 kr	1 611 kr	2 597 kr	4 412 kr
Studiespesialisering og påbygging til generell studiekompetanse	Helse- og oppvekstfag	Studiespesialisering med toppidrett	Restaurant- og matfag
Salg, service og reiseliv	Naturbruk, programområdene landbruk og studieforberedende for Vg3	Elektrofag	Musikk, dans og drama, programområde dans

Informasjonsteknologi og medieproduksjon	Kunst, design og arkitektur	Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign, unntatt programområde frisør	Håndverk, design og produktutvikling
Medier og kommunikasjon		Teknikk og industriell produksjon, unntatt programområde kjemiprosess- og laboratoriefag	Bygg- og anleggsteknikk
Musikk, dans og drama, unntatt programområde dans			Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign, programområde frisør
Teknikk og industriell produksjon, programområde kjemiprosess- og laboratoriefag			Naturbruk, unntatt programområdene landbruk og studieforbereende for Vg3
			Idrettsfag

I en overgangsperiode har elever i Vg2 og Vg3 i følgende programområder rett til utstyrsstipend etter satsene for følgende utdanningsprogram

- a) *aktivitør* regnes som helse- og oppvekstfag
- b) *transport og logistikk og mediedesign* regnes som teknikk og industriell produksjon
- c) *anleggsgartner* regnes som naturbruk
- d) *medieproduksjon og informasjonsteknologi* regnes som informasjonsteknologi og medieproduksjon.

Søkere som tar hele den videregående opplæringen i utlandet, har rett til stipend etter laveste sats. Søkere som tar deler av den videregående opplæringen i utlandet, har rett til stipend etter samme sats som for utdanningsprogrammet eller programområdet søkeren tar i Norge.

Søkere som tar grunnskoleopplæring, har rett til stipend etter laveste sats.

Søkere som bytter utdanningsprogram eller programområde i studieåret, får beholde det stipendet de allerede har fått. Søkere som begynner på et nytt utdanningsprogram eller programområde med høyere sats, har rett til differansen mellom satsene.

Merknad til første ledd

Elever som i studieåret 2020-2021 tar Vg1 musikk, dans og drama, har rett til utstyrsstipend etter sats 1.

Merknad til andre ledd

Tabellen under gir en oversikt over endringer i ulike utdanningsprogramområder og programområder for elever som tok Vg 1 i studieåret 2019–20 og som fortsetter i Vg2 i studieåret 2020–21. Elever som eksempelvis tok utdanningsprogrammet design og håndverk Vg1 i studieåret 2019–20, og som ønsker å ta programområde blomsterdekoratør Vg2 i studieåret 2020–21, har rett til utstyrsstipend etter utdanningsprogrammet Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign, unntatt programområde frisør, for studieåret 2020–21:

Utdanningsprogram, 2019–20 Vg1	Programområde Vg2 i 2020–2021	Utstyrsstipend etter følgende utdanningsprogram i tabellen over
Design og håndverk unntatt programområde for medieproduksjon	Blomsterdekoratør, Interiør og utstillingsdesign	Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign, unntatt programområde frisør
Design og håndverk unntatt programområde for medieproduksjon	Frisør	Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign, programområde frisør
Design og håndverk unntatt programområde for medieproduksjon	Børsemaker, Båtbyggerfag, Design og duodji, Design og gullsmedhåndverk, Design og tekstil, Design og trearbeid, Smed, Ur og instrumentmaker	Håndverk, design og produktutvikling
Naturbruk	Akvakultur, Fiske og fangst, Heste- og hovslagerfaget, Landbruk og gartneri, Reindrift, Skogbruk	Naturbruk, unntatt programområdene landbruk og studieforbereende
Naturbruk	Naturbruk, studieforbereende,	Naturbruk, programområdene landbruk og studieforbereende for Vg3
Service og samferdsel	IKT-servicefag	Informasjonsteknologi og medieproduksjon
Service og samferdsel	Reiseliv, Salg, service og sikkerhet	Salg, service og reiseliv
Teknikk og industriell produksjon	Arbeidsmaskiner, Bilskade, lakk og karosseri, Brønnteknikk, Industriell møbelproduksjon, Industriteknologi, Industritekstil og design, Kjøretøy,	Teknikk og industriell produksjon, unntatt programområde kjemiprosess- og laboratoriefag

	Maritime fag, Plast og kompositt	
Teknikk og industriell produksjon	Kjemiprosess, Laboratoriefag	Teknikk og industriell produksjon, programområde kjemiprosess- og laboratoriefag

Merknad til andre ledd

Elever som i studieåret 2020-2021 tar Vg3 landbruk, har rett til utstyrsstipend etter sats 2

Elever som i studieåret 2020-2021 tar Vg3 gartneri, har rett til utstyrsstipend etter sats 4.

Merknad til fjerde ledd

Med grunnskoleopplæring menes grunnskoleopplæring som søkeren tar med rett etter opplæringslova § 4A-1 andre ledd.

Merknad

Elever som tar kurs i regi av oppfølgingstjenesten i fylkeskommunen, har rett til utstyrsstipend etter denne bestemmelsen.

Merknad

Elever i tilrettelagt opplæring, får utstyrsstipend etter satsen for det utdanningsprogrammet de går på.

§ 51 Borteboerstipend

En søker som ikke bor sammen med en av eller begge foreldrene, har i studieåret 2020–2021 rett til et stipend til dekning av bokostnader med 4 603 kr per måned når ett av følgende vilkår er oppfylt:

- a) Avstanden mellom foreldrehjemmet og skolen er 40 km eller mer.
- b) Reisetiden tur-retur mellom foreldrehjemmet og skolen er 3 timer eller mer per dag i 3 eller flere dager per uke.
- c) Søkerens gjennomsnittlige reisetid per uke utgjør minimum 3 timer eller mer per dag.
- d) Søkeren bor utenfor foreldrehjemmet på grunn av særlige personlige eller sosiale forhold som hindrer søkeren i å gjennomføre utdanningen.

Hvem som regnes som ikke å bo sammen med foreldrene, reguleres i § 3.

Søkere som bor sammen med foreldrene, har rett til stipendet hvis de

- a) er gift
- b) forsørger barn og bor sammen med barnet.

En separert søker regnes ikke som gift i denne bestemmelsen.

Merknad

Borteboerstipendet er ment å skulle være et tilskudd til søkerens bokostnader. Det er ikke ment å skulle dekke søkerens bokostnader fullt ut.

Merknad til første ledd bokstav a

Ved beregning av avstand blir korteste reiseavstand mellom foreldrehjem og skolen lagt til grunn.

Merknad til første ledd bokstav a

Lånekassen vurderer rett til borteboerstipend ut fra avstanden mellom foreldrenes folkeregistrerte adresse og skolen. Dersom foreldrene har forskjellig folkeregistrert adresse, og søkeren oppgir i nettsøknaden at han/hun sist bodde hos begge (delt omsorg), beregnes retten til borteboerstipend ut fra den av foreldreadressene som har kortest avstand til skolen.

Merknad til første ledd bokstav b

Søkerens reisetid fra foreldrehjemmet til skolen beregnes etter aktuelle ruteavganger med kollektivtransport, eventuell gangtid, og eventuell ventetid som faller utenfor ordinær skoletid.

Gangtid beregnes med 15 minutter per kilometer.

Ventetid kan inkluderes i beregningen dersom ventetiden faller utenfor ordinært start- og slutt-tidspunkt for det utdanningsprogrammet søkeren tar. Hvis ordinær skoledag for søkerens utdanningsprogram er fra kl. 08.30 til kl. 15.30, beregnes kun eventuell ventetid før kl. 08.30 og etter kl. 15.30. Søkeren må sende inn dokumentasjon på skolens ordinære start- og slutt-tidspunkt for aktuelt utdanningsprogram, før eventuell ventetid kan vurderes inkludert i reisetiden.

Eksempel 1: Søkeren tar et utdanningsprogram med ordinær skoledag fra kl. 08.30 til kl. 15.30. Søkeren er ferdig kl. 15.30 alle dager på grunn av sitt valg av fagkombinasjoner. Han må ta buss hjem kl. 16.00. 30 minutter ventetid fra ordinær skoletid slutter til bussen går, kan inkluderes i reisetiden.

Eksempel 2: Søkeren tar et utdanningsprogram med ordinær skoledag fra kl. 08.30 til kl. 15.30. Søkeren slutter kl. 13.30 alle dager på grunn av sitt valg av fagkombinasjoner. Han tar en buss som går kl. 14.30. Ventetid fra skoledagens slutt til bussen går kan ikke inkluderes i reisetiden da ventetiden er innenfor ordinær skoletid for aktuelt utdanningsprogram.

Undervisning på ettermiddags- eller kveldstid kan godtas som del av søkerens ordinære timeplan dersom undervisningen er obligatorisk og er en del av den læreplanen som er fastsatt av Utdanningsdirektoratet. Det samme gjelder for andre aktiviteter (trening) som er en del av den fastsatte læreplanen. Det kan ikke tas hensyn til trening og aktiviteter som kommer i tillegg til den fastsatte læreplanen, selv om de kan fremstå som nødvendige for å gjennomføre utdanningen (lekser/trening/øving på instrument og lignende).

Merknad til første ledd bokstav a og b

Selv om foreldrehjemmet til søkeren ligger mindre enn 3 timers reisetid tur-retur/40 km reiseavstand en vei fra lærestedet, kan det bli gitt borteboerstipend når:

- rutetidene er slik at søkeren ville ha kommet for sent til den reglementerte undervisningen dersom han skulle ha bodd hjemme
- søkeren må bo borte på grunn av særlig vanskelig kommunikasjon (gjelder også om det er vanskelig bare deler av året).

Merknad til første ledd bokstav a-c

En søker som bor borte bare noen dager i uken, og som ellers fyller vilkårene for borteboerstipend, kan få borteboerstipend dersom det dokumenteres at søkeren må leie hybel og betaler husleie for hele uka/måneden. Dersom dette er dokumentert, kan fullt borteboerstipend gis.

Merknad til første ledd bokstav a-c

En søker som bor borte i deler av studieåret, kan få borteboerstipend i perioden(e) søkeren bor borte.

Merknad til første ledd bokstav d

De særlige forholdene som kan gi rett til borteboerstipend, er knyttet til en individuell vurdering av situasjonen i foreldrehjemmet.

Særlige forhold kan være:

- sosiale forhold, f.eks. alvorlige konflikter i hjemmet som gjør at søkeren vil bli hindret i å gjennomføre utdanningen. Konflikter og uenighet som blir sett på som vanlig mellom søsken eller mellom barn og foreldre, er ikke omfattet
- at søkeren bor i det tidligere foreldrehjemmet etter at foreldrene har flyttet til et annet sted i landet eller til utlandet
- at foreldrene til søkeren er skilt og forholdene er slik at søkeren ikke kan bo hos noen av dem
- at søkeren på grunn av sykdom eller nedsatt funksjonsevne vil bli hindret i å gjennomføre utdanningen ved å bo i foreldrehjemmet
- at søkeren og en av foreldrene bor sammen mens de begge er i utdanning og av den grunn midlertidig bor borte fra det ordinære bostedet
- at søkeren venter barn og har flyttet sammen med barnets far eller mor. Borteboerstipend kan gis fra flyttetidspunktet.

Listen er ikke uttømmende.

Merknad til første ledd bokstav d

Sosiale forhold skal være dokumentert ved bekreftelse fra for eksempel PP-tjeneste, helsesykepleier, sosialkontor/barneverntjenesten, familierådgivningskontor eller psykolog. Sykdom dokumenteres ved legeerklæring eller psykologerklæring.

Merknad til tredje ledd bokstav a

En søker som har inngått ekteskap i utlandet, må være registrert som gift i folkeregisteret for å bli omfattet av denne bestemmelsen. Det er ikke tilstrekkelig å sende inn kopi av vielsesattest.

Merknad til tredje ledd bokstav b

Søkeren må bo sammen med barnet minst 40 prosent for å omfattes av denne bestemmelsen. Se også § 58.

§ 52 Unntak fra retten til borteboerstipend ved offentlige stønader som er ment å dekke boutgifter

En søker som mottar overgangstønad, uføretrygd, arbeidsavklaringspenger, kommunal eller statlig bostøtte eller andre stønader som er ment å dekke boutgifter, har ikke rett til borteboerstipend.

Merknad

Foreldrepenger og sykepenger regnes som en stønad som er ment å dekke boutgifter. En søker som mottar foreldrepenger eller sykepenger, har derfor ikke rett til borteboerstipend.

Sosialstønad regnes ikke som en stønad som er ment å dekke boutgifter. Det samme gjelder stipend fra Erasmus +. Se § 20 tredje ledd.

Merknad

Søkere som mottar introduksjonsstønad, har ikke rett til borteboerstipend da introduksjonsstønaden er ment å dekke blant annet boutgifter. Det samme gjelder for søkere som mottar kvalifiseringsstønad.

§ 53 Behovsprøving av borteboerstipend

For lærlinger, praksisbrevkandidater, lærekandidater og kandidater for fagbrev på jobb blir borteboerstipendet i studieåret 2020–2021 redusert dersom brutto månedslønn er høyere enn 14 936 kr i den perioden søkeren får lån og stipend. 60 prosent av bruttoinntekten over denne grensen trekkes fra stipendet. Dersom inntekten varierer, blir gjennomsnittlig månedsinntekt per semester lagt til grunn.

Merknad

Brutto lærlinglønn per måned, inkludert faste tillegg og ekskludert overtid, må dokumenteres av lærlingens arbeidsgiver. Hvis lærlingen søker om lån og stipend for både høst- og vårsemesteret, må brutto lærlinglønn for begge semestrene være dokumentert. Dersom inntekten varierer innenfor ett og samme semester, benyttes gjennomsnittlig bruttolønn per semester.

§ 54 Inntektsavhengig stipend

En søker fra en familie med svak økonomi kan få stipend som et bidrag til å dekke livsopphold. Stipendet gis etter 3 satser avhengig av

- a) inntekten til søkerens forsørgere
- b) antall barn i søkerens familie, det vil si søkeren selv og søkerens søsken eller halvsøsken født i 2002 eller senere
- c) søkerens trygde- og pensjonsytelser eller lønn som lærling, praksisbrevkandidat, lærekandidat eller kandidat for fagbrev på jobb.

Tabellene under viser satser per måned for inntektsavhengig stipend for studieåret 2020–2021, avhengig av forsørgernes inntekt og antall barn i søkerens familie. Inntekten som blir lagt til grunn er personinntekt og netto positiv kapitalinntekt ved fastsettingen av formues- og inntektsskatt for 2018. Inntekt i utlandet eller på Svalbard, som ikke er med i fastsettingen, skal også regnes med.

Inntekten til forsørgeren økes med 47 949 kr for studieåret 2020–2021 dersom forsørgeren har ektefelle eller samboer som ikke er søkerens forsørger. En separat person regnes ikke som ektefelle i denne bestemmelsen. Med samboere menes par som lever i et ekteskapslignende forhold i en felles husholdning, og som har levd slik i minst 12 av de siste 18 månedene.

Tabell A: Inntektsgrense for forsørgere som bor sammen, og forsørger som er alene om forsørgeransvaret

Antall barn:	Satser:		
	3 344 kr	2 228 kr	1 114 kr
1	0-266 498 kr	266 499-323 176 kr	323 177-379 854 kr
2	0-328 957 kr	328 958-385 635 kr	385 636-442 313 kr
3	0-391 416 kr	391 417-448 094 kr	448 095-504 772 kr
4 eller flere	0-453 875 kr	453 876-510 553 kr	510 554-567 231 kr

Tabell B: Inntektsgrense for forsørgere som ikke bor sammen

Antall barn:	Satser:		
	3 344 kr	2 228 kr	1 114 kr
1	0-399 747 kr	399 748-456 425 kr	456 426-513 103 kr
2	0-462 206 kr	462 207-518 884 kr	518 885-575 562 kr
3	0-524 665 kr	524 666-581 343 kr	581 344-638 021 kr
4 eller flere	0-587 124 kr	587 125-643 802 kr	643 803-700 480 kr

Stipendet blir redusert hvis søkeren får lønn som lærling, praksisbrevkandidat, lærekandidat eller kandidat for fagbrev på jobb eller trygde- og pensjonsytelser i den perioden søkeren får lån og stipend. 60 prosent av bruttobeløpet trekkes fra stipendet. Dersom inntekten varierer, blir gjennomsnittlig månedsinntekt per semester lagt til grunn.

Merknad

Søkere som ønsker å få vurdert om de har rett til inntektsavhengig stipend, må søke spesielt om dette stipendet. De må i søknaden krysse av for at de ønsker å søke om inntektsavhengig stipend. Søkere som svarer nei på spørsmålet om inntektsavhengig stipend, vil kun få vurdert retten til øvrige stipend.

Merknad

Søkere som kan ha rett til flyktningstipend, og som ønsker å få eventuelt inntektsavhengig stipend inkludert i flyktningstipendet, må krysse for at de ønsker å søke om inntektsavhengig stipend. Søkere som svarer nei på spørsmålet om inntektsavhengig stipend, vil ikke kunne få inntektsavhengig stipend som flyktningstipend.

Merknad

Når det er barnevernet som forsørger søkeren, er retten til inntektsavhengig stipend etter § 19 første ledd bokstav d uttømmende regulert i bestemmelsen. Det skal da ikke foretas behovsprøving mot forsørgernes inntekt etter § 54.

Merknad til første ledd bokstav b

Som søsken regnes også søkerens adoptivsøsken.

Merknad til andre ledd

Forsørgere som er gift, regnes i utgangspunktet for å bo sammen. Behovsprøving for søkere med forsørgere som er gift, blir derfor foretatt etter tabell A.

Merknad til andre ledd

Dersom ingen av søkerens forsørgere har vært liknet til Norge i 2018, og det ikke kan skaffes dokumentasjon på inntekt for 2018 på annen måte, blir den nåværende inntekten lagt til grunn.

Dersom bare én av søkerens forsørgere har vært liknet til Norge i 2018 og det ikke kan skaffes dokumentasjon på inntekt for 2018 for den andre forsørgeren, blir inntekt ved fastsettingen av formues- og inntektsskatt for 2018 for den ene forsørgeren og nåværende inntekt for den andre forsørgeren lagt til grunn.

Med nåværende inntekt menes inntekt fra A-ordningen for de siste 6 månedene før behandlingstidspunktet. Se merknad til § 56.

Merknad til andre ledd

Lånekassen legger til grunn det som går fram som personinntekt i fastsettingen av formues- og inntektsskatt (likningen). Med personinntekt menes beregningsgrunnlaget for trygdeavgift til folketrygden og trinnskatt til staten.

For lønnstakere, pensjonister og andre som ikke er selvstendig næringsdrivende, er personinntekt summen av skattepliktig brutto arbeidsinntekt osv., skattepliktig brutto pensjonsinntekt osv. og andre skattepliktige bruttoytelser fra folketrygden. Opplistingen er ikke fullstendig.

For selvstendig næringsdrivende som driver enkeltmannsforetak, deltakerliknet selskap og aksjeselskap, blir personinntekten fastsatt av skattemyndighetene etter egne regler (beregnet personinntekt). Overskudd i næring regnes ikke som personinntekt. I behovsprøvingen mot inntekten til selvstendig næringsdrivende trekkes denne typen inntekt fra beregnet personinntekt.

Ved beregningen er det beløp i følgende poster i fastsettingen (likningen) som blir lagt til grunn:

	2.1 Lønn og tilsvarende ytelser
+	2.2 Pensjoner, livrenter i arbeidsforhold mv
+	1.6 og 1.7 Beregnet personinntekt fra foretak
=	Personinntekt

Merknad til andre ledd

Med netto positiv kapitalinntekt menes kapitalinntekter minus kapitalutgifter/kapitalkostnader.

Kapitalinntekter kan være renter av bankinnskudd og utestående fordringer, aksjeutbytte, skattepliktig gevinst ved salg av aksjer og verdipapirfond, inntekt ved utleie, gevinst ved salg av bolig, tomt og annen fast eiendom, m.v. Opplistingen er ikke fullstendig.

Kapitalutgifter/kapitalkostnader kan være gjeldsrenter, tap ved salg av fast eiendom, tap ved salg av aksjer og underskudd ved utleie. Opplistingen er ikke fullstendig.

Ved beregningen er det beløp i følgende poster i fastsettingen (likningen) som blir lagt til grunn:

	2.8 Inntekt av bolig og annen fast eiendom
+	3.1 Kapitalinntekter og andre inntekter
-	<u>3.3 Kapitalkostnader og andre fradrag</u>
=	Netto kapitalinntekt

Hvis netto kapitalinntekt er mindre enn 0, settes netto positiv kapitalinntekt = 0

Merknad til andre ledd

En forsørger som er utvandret, har fortsatt formelt forsørgeransvar for søkeren. Se § 2 bokstav b. Det skal derfor behøvsprøves mot tabell B i slike tilfeller.

I tilfeller der en av søkerens forsørgere er registrert som utvandret i folkeregisteret, og det sannsynliggjøres av søkeren og den andre av søkerens forsørgere at det ikke er mulig å få tak i inntektsopplysninger for den forsørgeren som er utvandret, kan det tas hensyn til dette. Tabell A vil bli lagt til grunn ved behøvsprøvingen i slike tilfeller.

Se også merknad til § 55 andre ledd bokstav b og c.

Merknad

§ 2 bokstav b sier at personer som har forsørgeransvar etter barnelova § 66, regnes som forsørgere. Forsørgelsesplikten varer til barnet er 18 år, jf. barnelova § 68. Fortsetter barnet, etter fylte 18 år, med skolegang som regnes som vanlig, har forsørgerne fortsatt forsørgelsesplikt. Med vanlig skolegang menes videregående opplæring.

Søkere som har tatt fagbrev eller svennebrev har fullført videregående opplæring. Foreldrene til slike søkere kan ikke lenger anses for å ha forsørgerplikt. Hvis slike søkere ønsker å søke om støtte til påbygg til generell studiekompetanse, kan vi derfor se bort fra inntekten til søkerens forsørgere.

Merknad til fjerde ledd

Foreldrepenger og sykepenger regnes som en trygdeytelse.

Merknad til fjerde ledd

Brutto lærlinglønn per måned, inkludert faste tillegg og ekskludert overtid, må dokumenteres av lærlingens arbeidsgiver. Hvis lærlingen søker om lån og stipend for både høst- og vårsemesteret, må brutto lærlinglønn for begge semestrene være dokumentert. Dersom inntekten varierer innenfor ett og samme semester, benyttes gjennomsnittlig bruttolønn per semester.

§ 55 Unntak fra vilkår om behovsprøving av inntektsavhengig stipend mot forsørgerinntekt

Lånekassen ser bort fra følgende når det inntektsavhengige stipendet behovsprøves:

- a) erstatnings- og forsikringsutbetaling som følge av kritisk sykdom eller personskade på forsørger
- b) avkastning av søkerens formue, og av formuen til søkerens søsken, dersom formuen forvaltes av fylkesmannen.

Lånekassen ser bort fra inntekten til en av eller begge forsørgere når ett av følgende vilkår er oppfylt:

- a) Forsørgerne er i frivillig eller tvungen rettslig gjeldsordning eller utenrettslig gjeldsordning.
- b) Forsørgerne mangler bidragsevne.
- c) Søkeren kan ikke få tilskudd av forsørgerne av særlig tyngende sosiale grunner.
- d) Søkeren er gift.
- e) Søkeren forsørger barn og bor sammen med barnet.

En separert søker regnes ikke som gift i denne bestemmelsen.

Når Lånekassen ser bort fra inntekten til en av forsørgerne, gjelder inntektsgrensene i tabell A i § 54.

Merknad

Søkeren må dokumentere inntekts- og formuesforholdet. Manglende bidragsevne, jf. andre ledd bokstav b, må dokumenteres fra Nav.

Merknad til første ledd bokstav a

Det sees ikke bort fra kapitalinntekter fra en tidligere erstatnings- eller forsikringsutbetaling.

Merknad til andre ledd bokstav b

Hvis søkerens forsørger er bosatt i utlandet, må manglende bidragsevne dokumenteres av Nav Familie og pensjonsytelser eller av myndighetene i det landet der vedkommende bor.

Merknad til andre ledd bokstav c

Lånekassen kan se bort fra inntekten til en av forsørgerne hvis vedkommende er utvandret og det er sannsynliggjort at inntekten til vedkommende ikke kan dokumenteres. Se merknad til § 54.

At en av forsørgerne er fratatt foreldreansvaret, gir ikke grunnlag for å se bort fra inntekten. Den aktuelle forsørgeren har fortsatt et forsørgeransvar, jf. § 2 bokstav b.

Merknad

Når Lånekassen ser helt bort fra inntekten til en av forsørgerne til søker, blir det ved behovsprøvingen også sett bort fra denne forsørgerens barn som er søkerens halv søsken. Det blir

også sett bort fra tillegg i inntekten til den aktuelle forsørgeren på grunn av ektefelle/samboer, jf. § 54.

Merknad til andre ledd bokstav d og e

Inntektsavhengig stipend blir ikke behovsprøvd fra det tidspunktet søkeren gifter seg eller fra og med 3 uker før søkeren får barn.

Merknad til andre ledd bokstav d

Søker som har inngått ekteskap i utlandet, må være registrert som gift i folkeregisteret for å bli omfattet av denne bestemmelsen. Det er ikke tilstrekkelig å sende inn kopi av vielsesattest.

Merknad til andre ledd bokstav e

For søker som opplyser å bo sammen med barn, må barnet/barna være registrert sammen med søker i folkeregisteret for at søker skal bli unntatt fra behovsprøving. Søker som kan dokumentere minst 40 prosent samvær med barnet, kan også bli unntatt fra behovsprøvingen. Se også § 58.

Merknad til andre ledd bokstav e

Søker som har barn og som selv midlertidig bor borte fra barnet under utdanningen, får stipend regnet ut uten behovsprøving etter § 54

§ 56 Ny beregning ved lavere forsørgerinntekt enn i 2018

Hvis forsørgernes personinntekt og netto positiv kapitalinntekt er lavere i studieåret enn i skattleggingsperioden 2018, tar Lånekassen hensyn til det. Inntekten beregnes med utgangspunkt i skattereglene.

Merknad

Det tas ikke hensyn til en vanskelig økonomisk situasjon på grunn av økte utgifter.

Merknad

Inntekt som legges til grunn i beregningen:

Personinntekt:

Lånekassen henter inn inntekt fra A-ordningen for de siste 6 månedene før behandlingstidspunktet og legger denne til grunn ved vurderingen av endret personinntekt. For mer informasjon om A-ordningen, se <https://www.skatteetaten.no/bedrift-og-organisasjon/arbeidsgiver/a-meldingen/om-a-ordningen/om-a-ordningen/>

Begge foreldrene har forsørgeransvar for søkeren. Nåværende inntekt til begge forsørgerne skal derfor legges til grunn, også i de tilfellene hvor det søkes om ny vurdering fordi én av forsørgerne har fått redusert inntekt. Dette gjelder også dersom søkerens forsørgere ikke bor sammen.

Hvis nåværende og samlet inntekt til forsørgerne er høyere enn i skattleggingsperioden 2018, vil dette ikke føre til endring av tidligere vedtak om støtte.

Hvis en av eller begge forsørgerne er selvstendig næringsdrivende eller bosatt i utlandet, må det sendes inn dokumentasjon som viser nedgang i personinntekten for å få søknaden vurdert på nytt.

For å komme fram til nåværende personinntekt for forsørgere som er selvstendig næringsdrivende eller er bosatt i utlandet, må søkeren sende inn dokumentasjon som viser inntekt i henhold til postene i fastsettingen (likningen) nevnt i merknad til § 54.

Netto positiv kapitalinntekt:

Nedgang i netto positiv kapitalinntekt må dokumenteres. For å komme fram til nåværende netto positiv kapitalinntekt må søkeren sannsynliggjøre hva netto positiv kapitalinntekt for 2020 vil bli og at denne vil bli lavere enn det den var for 2018.

Nåværende netto positiv kapitalinntekt til begge forsørgerne skal legges til grunn, også i de tilfellene hvor det søkes om ny vurdering fordi én av forsørgerne har fått redusert inntekt. Dette gjelder også dersom søkerens forsørgere ikke bor sammen.

§ 57 Unntak fra vilkår om behovsprøving av inntektsavhengig stipend mot søkerens trygde- og pensjonsytelser

Lånekassen ser bort fra søkerens barnepensjon og grunnstønad i behovsprøvingen av inntektsavhengig stipend.

§ 58 Barnestipend

En søker som har barn som er født i 2005 eller senere, og som bor sammen med barnet minst 40 prosent, har rett til barnestipend. Søkeren har på samme vilkår også rett til barnestipend for ektefelles barn. Søkere som har 1 eller 2 barn, har i studieåret 2020–2021 rett til inntil 1 750 kr per måned for hvert barn. For hvert barn flere enn 2 har søkeren rett til inntil 1 139 kr per måned.

Merknad

Barnestipend kan gis fra 3 uker før fødselen.

Merknad

Det gis også barnestipend for:

- barn av søkerens samboer dersom søkeren og samboeren i tillegg har felles barn, se § 4.

Det gis ikke barnestipend for

- fosterbarn som søkeren har ansvar for.

Merknad

Søkeren må dokumentere at han/hun bor sammen med barnet i 12 netter eller mer per måned i perioden 16.08. til 15.06. Gjennomsnittsberegning kan godtas.

§ 59 Reduksjon av barnestipend

Barnestipendet blir redusert hvis søkeren får lønn som lærling, praksisbrevkandidat, lærekandidat eller kandidat for fagbrev på jobb eller trygde- og pensjonsytelser i den perioden søkeren får lån og stipend. 60 prosent av bruttobeløpet trekkes fra stipendet. Dersom inntekten varierer, blir gjennomsnittlig månedsinntekt per semester lagt til grunn.

Barnestipendet til søkere som er gift, blir i studieåret 2020–2021 redusert med 60 prosent av ektefellens eller samboerens bruttoinntekt over 35 565 kr per måned. En separert søker regnes ikke som gift i denne bestemmelsen.

Lånekassen ser bort fra søkerens barnepensjon og grunnstønad ved behovsprøving mot trygde- og pensjonsytelser.

Merknad til første ledd

Brutto lærlinglønn per måned, inkludert faste tillegg og ekskludert overtid, må dokumenteres av lærlingens arbeidsgiver. Hvis lærlingen søker om lån og stipend for både høst- og vårsemesteret, må brutto lærlinglønn for begge semestrene være dokumentert. Dersom inntekten varierer innenfor ett og samme semester, benyttes gjennomsnittlig bruttolønn per semester.

Merknad til andre ledd

Lånekassen henter inn inntekt fra A-ordningen for søkerens ektefelle, eller samboer med felles barn, og legger denne til grunn ved vurderingen av barnestipend. Som hovedregel er det inntekt for de siste 6 månedene før behandlingstidspunktet som blir lagt til grunn. Hvis ektefellen eller samboeren er selvstendig næringsdrivende, eller er bosatt i utlandet, må søkeren dokumentere inntekten til ektefellen eller samboeren.

Merknad til andre ledd

Med bruttoinntekt er ment all skattepliktig inntekt ektefellen eller samboeren har.

Dersom inntekten til ektefellen eller samboeren varierer, blir det regnet et gjennomsnitt per semester. Fradraget blir regnet ut fra dette gjennomsnittsbeløpet.

§ 60 Rekkefølgen inntektsavhengig stipend og barnestipend reduseres i

Ved behovsprøvingen reduseres først det inntektsavhengige stipendet, deretter barnestipendet.

§ 61 Flyktningstipend

En utenlandsk statsborger som har beskyttelse i Norge og som ikke mottar introduksjonsstønad etter introduksjonsloven, har rett til lån og stipend som flyktningstipend.

Følgende lån og stipend blir likevel ikke gitt som flyktningstipend:

- a) utstyrsstipend
- b) lån til skolepenger
- c) lån til reise

d) tilleggslån til søkere som er 18 år eller eldre med barn under 16 år.

Stipendet blir ikke gjort om til lån etter § 103 hvis søkeren avbryter utdanningen.

Merknad

Med en person som har fått beskyttelse i Norge, menes en person som er registrert med flyktningstatus hos Utlendingsdirektoratet (UDI).

Merknad

En søker som er blitt tildelt flyktningstipend, men som blir norsk statsborger i løpet av perioden med stipend, har rett til flyktningstipend fram til datoen for endret statsborgerskap. Se også merknad til § 7.

Merknad til andre ledd

Med utstyrsstipend menes stipend etter § 50.

Med lån til skolepenger menes lån etter § 69.

Med lån til reise menes den delen av reisestøtten som gis som lån til elever som tar videregående opplæring i utlandet etter § 65.

Med tilleggslån til søkere som er 18 år eller eldre med barn under 16 år menes lån etter § 68.

§ 62 Antall år med flyktningstipend

En søker har rett til flyktningstipend i inntil 3 år, innenfor en periode på 6 år etter datoen beskyttelsen ble innvilget. Innenfor denne perioden gis stipendet med varighet etter denne tabellen:

Tidspunktet utdanningen startet	Varighet av flyktningstipendet
Innen 3 år etter innvilget beskyttelse	3 år
Innen 4 år etter innvilget beskyttelse	2 år
Innen 5 år etter innvilget beskyttelse	1 år

Søkeren har rett til flyktningstipend i inntil 3 år, innenfor en periode på 8 år etter datoen beskyttelsen ble innvilget, når søkeren oppfyller ett av følgende vilkår:

- a) Søkeren har barn eller får barn i løpet av den tiden flyktningstipendet normalt kan gis. Søkeren skal begynne på utdanningen før barnet er fylt 10 år.
- b) Søkeren har rett til grunnskoleopplæring etter opplæringslova § 4A-1 før søkeren tar videregående opplæring med rett etter opplæringslova § 3-1.

Merknad

Forsinkelse i utdanningen medfører ikke at perioden med flyktningstipend forlenges.

Merknad til andre ledd bokstav a

Søkeren må ha daglig omsorg for barnet.

§ 63 Stipend til reiser i Norge

En søker som ikke bor sammen med en av eller begge foreldrene, har rett til et stipend til dekning av utgifter til 3 reiser tur-retur per studieår mellom foreldrehjemmet og skolen i Norge. Søkeren skal selv dekke en egenandel som i studieåret 2020–2021 er 1 209 kr. Stipendet blir beregnet per måned, etter satsene i tabellen under.

Avstand mellom foreldrehjemmet og skolen	Sats i studieåret 2020–2021
Inntil 300 kilometer	1,86 kr per kilometer
Fra 300 og inntil 1 500 kilometer	1,03 kr per kilometer
Over 1 500 kilometer	0,37 kr per kilometer

Søkere som tar et nettstudium ved et norsk lærested, har rett til stipend til reiser når obligatorisk klasseromsundervisning er en del av utdanningen.

Søkere som får støtte til reiser fra andre, har ikke rett til stipend til reiser.

Merknad

Satsen på 1,03 kr per kilometer gjelder for avstander fra og med 300 til og med 1500 kilometer.

Merknad

Stipend til reiser er ment å skulle være et tilskudd til søkerens reiseutgifter. Det er ikke ment å skulle dekke søkerens reiseutgifter fullt ut.

Merknad

Stipend til reiser blir beregnet ut fra korteste reiseavstand mellom foreldrenes folkeregistrerte adresse og skolen multiplisert med fastsatt kilometersats i tabellen over.

Merknad

Når det er dokumentert at foreldrene er i utdanning og av den grunn har en midlertidig adresse i søknadsperioden, kan stipendet til reiser bli regnet til den permanente adressen til foreldrene.

Merknad

Lånekassen vurderer rett til stipend til reiser ut fra avstanden mellom foreldrenes folkeregistrerte adresse og skolen. Dersom foreldrene har forskjellig folkeregistrert adresse, og søkeren oppgir i nettsøknaden at han/hun sist bodde hos begge (delt omsorg), beregnes retten til stipend til reiser ut fra den av foreldreadressene som har kortest avstand til skolen.

Merknad

Når søkeren bor midlertidig hos en av foreldrene under utdanningen, får han eller hun stipend til reiser til den av foreldrene søkeren normalt bor hos.

Merknad

Stipend fra Erasmus + regnes ikke som støtte til reiser fra andre. Se § 20 tredje ledd.

§ 64 Stipend til reiser i Norden

En søker som tar utdanning i Norden og som ikke bor sammen med en av eller begge foreldrene, har rett til et stipend til dekning av utgifter til 3 reiser tur-retur per studieår fra Norge til lærestedet i Norden. Søkeren skal selv dekke en egenandel som i studieåret 2020–2021 er 1 209 kr. Stipendet blir beregnet etter satsene i tabellen under.

Land	Sats i studieåret 2020–2021
Sverige, Finland, Danmark	4 614 kr

Island	7 800 kr
Færøyene	11 256 kr

Satsene i tabellen over gjelder for utdanning i et helt studieår. Søkere som tar utdanning som varer 6 måneder eller mindre per studieår, har rett til halv sats.

Søkere som tar utdanning i Norden og som ikke bor sammen med en av eller begge foreldrene, har også rett til et stipend til dekning av utgifter til 3 reiser tur-retur per studieår fra foreldrehjemmet i Norge til grensestasjon i Norge. Stipendet blir gitt etter satsene i tabellen i § 63. Søkeren skal selv dekke en egenandel som i studieåret 2020–2021 er 1 209 kr.

Søkere som får støtte til reiser fra andre, har ikke rett til stipend til reiser.

Merknad

Stipend til reiser er ment å skulle være et tilskudd til søkerens reiseutgifter. Det er ikke ment å skulle dekke søkerens reiseutgifter fullt ut.

Merknad

En søker som har rett til stipend til reiser etter både første og tredje ledd, blir trukket for egenandelen på 1 209 kr kun én gang.

Merknad

For utdanning som varer mindre enn et studieår, blir egenandelen redusert i forhold til antall dager med utdanningsstøtte.

Merknad

Oslo lufthavn, Gardermoen, Trondheim lufthavn, Værnes eller Harstad/Narvik lufthavn, Evenes er grensestasjon for søkere som tar utdanning i Sverige.

Oslo lufthavn, Gardermoen er grensestasjon for søkere som tar utdanning i andre nordiske land enn Sverige.

Avstanden som legges til grunn ved beregningen av reisestipend fra foreldrehjemmet i Norge til grensestasjon, hentes fra Norkart.

Merknad

Stipend fra Erasmus + regnes ikke som støtte til reiser fra andre. Se § 20 tredje ledd.

§ 65 Lån og stipend til reiser utenfor Norden

En søker som tar utdanning i land utenfor Norden, og som har folkeregistrert adresse i Norge, har rett til lån og stipend til dekning av utgifter til reiser. Søkeren har rett til 65 prosent per region som lån og 35 prosent per region som stipend etter satsene i tabellen under.

Region	Sats i studieåret 2020–2021
Europa	5 112 kr
Afrika	20 996 kr
Asia	17 540 kr

Nord- og Mellom-Amerika	19 060 kr
Sør-Amerika	24 404 kr
Oseania	27 808 kr

Satsene i tabellen over gjelder for utdanning i et helt studieår. Søkere som tar utdanning som varer 6 måneder eller mindre per studieår, har rett til halv sats.

Søkere som har folkeregistrert adresse i Norge, har også rett til stipend til dekning av utgifter til 2 reiser tur-retur per studieår fra foreldrehjemmet i Norge til grensestasjon i Norge. Stipendet blir gitt etter satsene i tabellen i § 63. Søkeren skal selv dekke en egenandel som i studieåret 2020–2021 er 805 kr.

Søkere som får støtte til reiser fra andre eller som bor sammen med en av eller begge foreldrene i utlandet, har ikke rett til lån og stipend til reiser.

Merknad

Lån og stipend til reiser er ment å skulle være et tilskudd til søkerens reiseutgifter. Det er ikke ment å skulle dekke søkerens reiseutgifter fullt ut.

Merknad til tredje ledd

Med grensestasjon i Norge menes Oslo lufthavn, Gardermoen.

Avstanden som legges til grunn ved beregningen av reisestipend fra foreldrehjemmet i Norge til grensestasjon i Norge, hentes fra Norkart.

Merknad til fjerde ledd

Stipend fra Erasmus + regnes ikke som støtte til reiser fra andre. Se § 20 tredje ledd.

§ 66 Stipend til skolepenger til videregående opplæring ved utenlandske eller internasjonale skoler

En søker som tar videregående opplæring ved utenlandske eller internasjonale skoler i Norge eller utlandet som ikke er godkjent etter friskolelova, har i studieåret 2020–2021 rett til stipend til skolepenger på inntil 96 619 kr. Stipendet kan likevel ikke tilsvare mer enn 85 prosent av skolepengene som søkeren skal betale.

Søkere som tar opplæring ved en skole som er godkjent etter friskolelova, kan likevel ha rett til stipendet hvis statstilskuddet har et formål eller omfang som har liten eller ingen betydning for størrelsen på skolepengene. Hvis søkeren får støtte til skolepenger fra andre, og den samlede støtten til skolepenger er høyere enn det beløpet som søkeren skal betale, blir stipendet redusert.

Merknad

Internasjonale skoler i Norge må være godkjent for utdanningsstøtte i Lånekassen etter forskrift om godkjenning for utdanningsstøtte i Norge.

Merknad

Stipend til skolepenger til skolen i utlandet beregnes etter en utgangskurs per 1. april. Utgangskurser blir lagt inn første uken i april og blir basert på den gjennomsnittlige månedskursen for mars. Se merknader til § 91. Stipendet blir ikke valutajustert etter § 91.

Merknad

Det kan gis stipend til skolepenger til elever som får lån og stipend til videregående opplæring i utlandet etter § 26, § 30, § 32 og § 33 dersom de betaler skolepenger til det utenlandske lærestedet.

Merknad

Søknad om stipend til skolepenger må være kommet inn til Lånekassen før søkerens støtteperiode for studieåret 2020–2021 er avsluttet, jf. § 42. Det er likevel en forutsetning at søker har sendt inn en ordinær søknad om lån og stipend innen de ordinære fristene 15. november og 15. mars, jf. § 42.

Merknad

Norske videregående skoler i Spania er godkjent etter friskolelova. De får statstilskudd fra Norge. Elever ved slike skoler har dermed ikke rett til stipend til skolepenger.

§ 67 Lån til søkere som er 18 år eller eldre

En søker som er 18 år eller eldre, har i studieåret 2020–2021 rett til å låne inntil 3 323 kr per måned når søkeren oppfyller ett av følgende vilkår:

- a) Søkeren bor ikke sammen med foreldrene.**
- b) Søkeren er gift og bor sammen med foreldrene.**
- c) Søkeren forsørger barn og bor sammen både med barnet og foreldrene.**

En separert søker regnes ikke som gift i denne bestemmelsen.

Lånet kan tas opp fra måneden etter at søkeren har fylt 18 år.

Merknad

Hvilke søkere som regnes som ikke å bo sammen med foreldrene, er regulert i § 3.

Merknad

Søkeren har rett til lån fra den 16. i måneden etter at søkeren har fylt 18 år. Søkeren vil derfor få første utbetaling av lån i måneden etter at søkeren har fylt 18 år. Lånet vil bli utbetalt med samme beløp per måned, jf. § 45.

Merknad

Søker trenger ikke å vente med å søke om lån til etter at han eller hun har fylt 18 år. Søker kan søke om lån også før fylte 18 år, i vanlig nettsøknad, men støtte (inkludert lånet) vil da kun bli utbetalt hvis søkerens verge skriver under på avtalen om støtte. Hvis søkerens verge ikke skriver under, eller søkeren ikke vil at vergen skal skrive under, må han eller hun søke om eventuelt stipend på nytt og vente med å søke om lån til han eller hun har fylt 18 år.

Merknad

Hvis søker ikke har søkt om støtte før han eller hun fyller 18 år og ønsker å søke om lån etter fylte 18 år, kan det gjøres unntak fra ordinære søknadsfrister for lånesøknaden etter § 44. Hvis søker samtidig søker om stipend, kan det gjøres samme unntak for stipendsøknaden. Søkeren har rett til lån fra og med måneden etter at han eller hun fylte 18 år, uavhengig av søknadstidspunktet. Søknaden må imidlertid være kommet inn til Lånekassen før studieåret eller kurset er avsluttet.

Søkeren må søke på papir hvis han/hun søker etter fristen og nettsøknaden er stengt.

§ 68 Tillegsslån til søkere som er 18 år eller eldre med barn under 16 år

En søker har i studieåret 2020–2021 rett til et lån på inntil 5 000 kr per måned i 10 måneder når følgende vilkår er oppfylt:

- a) Søkeren er 18 år eller eldre.
- b) Søkeren har barn som er født i 2005 eller senere som søkeren bor sammen med minst 40 prosent.
- c) Søkeren tar annen utdanning enn grunnskoleopplæring.

Søkeren kan låne inntil 50 000 kr per studieår, begrenset til 100 000 kr totalt.

Lånet kan tas opp fra måneden etter at søkeren har fylt 18 år.

Søkeren kan maksimalt få lån på til sammen 200 000 kr etter §§ 68, 95 og 96.

Merknad

Søkeren har rett til lån fra den 16. i måneden etter at søkeren har fylt 18 år. Søkeren vil derfor få første utbetaling av lån i måneden etter at søkeren har fylt 18 år. Lånet vil bli utbetalt med samme beløp per måned, jf. § 45.

Merknad

Søker trenger ikke å vente med å søke om lån til etter at han eller hun har fylt 18 år. Søker kan søke om lån også før fylte 18 år, i vanlig nettsøknad, men støtte (inkludert tillegsslånet) vil da kun bli utbetalt hvis søkerens verge skriver under på avtalen om støtte. Hvis søkerens verge ikke skriver under, eller søkeren ikke vil at vergen skal skrive under, må han eller hun søke om eventuelt stipend på nytt og vente med å søke om lån til han eller hun har fylt 18 år.

Merknad

Hvis søker ikke har søkt om støtte før han eller hun fyller 18 år og ønsker å søke om lån etter fylte 18 år, kan det gjøres unntak fra ordinære søknadsfrister for lånesøknaden etter § 44. Hvis søker samtidig søker om stipend, kan det gjøres samme unntak for stipendsøknaden. Søkeren har rett til lån fra og med måneden etter at han eller hun fylte 18 år, uavhengig av søknadstidspunktet. Søknaden må imidlertid være kommet inn til Lånekassen før studieåret eller kurset er avsluttet.

Søkeren må søke på papir hvis han/hun søker etter fristen og nettsøknaden er stengt.

Merknad

Tillegsslånet gis med 5 000 kr per måned for søkere som ikke søker om begrenset lån i nettsøknaden.

Merknad

Tillegsslån etter § 68 kan gjøres om til sykestipend etter § 38 og § 39, men det kan ikke gjøres om til foreldrestipend etter § 36 eller flyktningstipend etter § 61.

Tillegsslån som gjøres om til sykestipend, teller med i det maksimale beløpet som søkeren har rett til i tillegsslån.

Merknad til første ledd bokstav b

Søkeren har rett til tillegglån fra og med 3 uker før fødselen.

§ 69 Lån til skolepenger

En søker som betaler skolepenger til lærestedet, har i studieåret 2020–2021 rett til lån til å dekke skolepenger på inntil 27 794 kr. Søkere som får støtte fra andre til skolepenger, får redusert lån til skolepenger.

Del 3. Universitets- og høyskoleutdanning, fagskoleutdanning, folkehøgskoleutdanning, grunnskole- og videregående opplæring for voksne og andre utdanninger

Kapittel 10. Hvor lenge en søker har rett til lån og stipend

§ 70 Antall år med lån og stipend

En søker har rett til lån og stipend i inntil 8 år til sammen. Søkere som tar ph.d.-utdanning i utlandet, får retten utvidet med inntil 4 år. Søkere som tar folkehøgskoleutdanning, har rett til lån og stipend i inntil 2 år. Søkere som tar grunnskoleopplæring, har rett til lån og stipend i inntil 4 år.

Tidligere perioder med lån og stipend regnes med, også om gjelden er nedbetalt. Det samme gjelder hvis søkeren har fått støtte fra andre lands offentlige utdanningsstøtteordninger i tidligere perioder.

Lån og stipend kan gis utover grensene i første ledd når søkeren oppfyller ett av følgende vilkår:

- a) Søkeren er blitt forsinket i utdanningen på grunn av sykdom eller fødsel.
- b) Søkeren har nedsatt funksjonsevne og er blitt forsinket i utdanningen fordi læringsmiljøet eller studiesituasjonen ikke er tilpasset søkerens nedsatte funksjonsevne.

Grensen for antall år med lån og stipend til folkehøgskoleutdanning eller grunnskoleopplæring kan likevel ikke utvides.

Merknad til første ledd

All vanlig videregående opplæring som er tatt før 2002–03, holdes utenfor åtteårsblokken. Dette gjelder for studiespesialisering og yrkesfag, og for opplæring i lærebedrift. Det gjelder uavhengig av om opplæringen er tatt med lovfestet rett.

All annen videregående opplæring som er tatt før 2002–03, teller med i åtteårsblokken. Dette gjelder videregående opplæring som fra 2002–03 har vært omfattet av tredje del i forskriften om tildeling av utdanningsstøtte.

Merknad til andre ledd

Med offentlige utdanningsstøtteordninger i et annet land menes ordninger som er sammenlignbare med Lånekassen, for eksempel Centrala studiestödsnämnden i Sverige (CSN) eller Statens Uddannelsesstøtte i Danmark (SU).

Merknad til andre ledd

Også søkere som har fått støtte fra offentlige utdanningsstøtteordninger i et annet land, omfattes av unntaksbestemmelsene om utvidet tidsramme på grunn av forsinkelse etter tredje ledd. Forsinkelsen trenger ikke å ha oppstått i en periode med lån og stipend fra Lånekassen.

Merknad til tredje ledd

Grensen for hvor mange år lån og stipend kan gis blir ikke utvidet ved deltidsutdanning.

Merknad til tredje ledd

Det er ikke et krav at søkeren skal ha fått foreldrestipend eller sykestipend for å få utvidet blokken på grunn av forsinkelse som skyldes fødsel eller sykdom.

Merknad til tredje ledd

En søker som blir forsinket på grunn av sykdom eller på grunn av at søkeren har fått barn i utdanningsperioden, kan likevel få lån og stipend i mer enn 8 år. Det samme gjelder søkere med nedsatt funksjonsevne som blir forsinket fordi læringsmiljøet eller studiesituasjonen ikke er tilpasset søkerens nedsatte funksjonsevne. I slike tilfeller er det ikke et krav at søkeren samlet sett er forsinket på grunn av sykdom, nedsatt funksjonsevne, eller at søkeren har fått barn.

§ 70 a Antall år med lån og stipend ved forsinkelse i utdanning i utlandet våren 2020 på grunn av utbruddet av covid-19

Denne bestemmelsen gjelder så lenge det er søkere som oppfyller vilkårene i andre og tredje ledd.

Lån og stipend kan gis i ett semester utover grensen på 8 år i § 70 første ledd til søkere i utdanning i utlandet som våren 2020 var i sitt 16. semester med rett til lån og stipend, og som ble forsinket i utdanningen våren 2020 på grunn av utbruddet av covid-19.

Retten til lån og stipend utvides med ett semester utover grensen i andre ledd dersom søkeren våren 2020 tok en utdanning som var lagt opp med eksamen bare én gang i året.

Tilføyd ved forskrift 1 juli 2020 nr. 1460.

§ 71 Lån og stipend hvis søkeren er forsinket i utdanningen

En søker regnes som forsinket i utdanningen hvis søkeren ikke består en utdanning søkeren har fått lån og stipend til. Søkere som er mer enn 60 studiepoeng forsinket, har ikke rett til lån og stipend før semesteret etter at forsinkelse som overstiger 60 studiepoeng, er hentet inn.

Søkere som er forsinket ut over 60 studiepoeng, kan likevel ha rett til lån og stipend dersom forsinkelsen skyldes en av følgende årsaker:

- a) sykdom
- b) fødsel i utdanningsperioden
- c) læringsmiljøet eller studiesituasjonen ved lærestedet er ikke tilpasset søkerens nedsatte funksjonsevne
- d) andre særlige grunner som gjør det vanskelig å unngå forsinkelse.

Merknad til første ledd

Med forsinkelse menes forsinkelse som er oppstått i perioder søkeren har mottatt lån og stipend fra Lånekassen.

Det er bare studiepoeng som er tatt etter at søkeren første gang mottok lån og stipend etter forskriftens del 3, som kan regnes med ved beregning av faglig forsinkelse.

Merknad til første ledd

Ved utdanning i utlandet blir en søker regnet som forsinket dersom søkeren består utdanning som tilsvarer mindre enn 60 norske studiepoeng per studieår, eller tilsvarende i forhold til normert tid. Til utdanning der faglige resultater ikke blir oppnådd gjennom studiepoeng eller tilsvarende, kan det gis lån og stipend i inntil ett år utover normert tid.

Merknad til første ledd

Ved beregning av faglig forsinkelse i tidligere avsluttet eller avbrutt utdanning, telles bare med oppnådde studiepoeng eller tilsvarende, ikke gjennomførte semestre uten oppnådde studiepoeng.

Ved beregning av faglig forsinkelse i den utdanningen søkeren er i gang med, og ved vurdering av innhenting av faglig forsinkelse, telles bare med oppnådde studiepoeng eller tilsvarende, ikke semestre som er gjennomført/skal gjennomføres uten oppnådde studiepoeng.

Merknad til første ledd

Lærlinger har rett til lån og stipend i 11 måneder per studieår, jf. § 72 andre ledd. Beregning av faglig forsinkelse tar likevel utgangspunkt i faglig uttelling for et studieår på 10 måneder. En lærling som avbryter et lærlingløp etter ett år og som begynner i ny utdanning, vil derfor ikke bli regnet som mer enn ett år forsinket.

Merknad til første ledd

Utsatt eksamen eller kontinuasjonseksamen som blir avlagt i august/september eller januar/februar er knyttet til det foregående semesteret. Søkeren kan dermed vurderes for lån og stipend fra og med det semesteret utsatt eksamen eller kontinuasjonseksamen er bestått.

Merknad til første ledd

Til søkere som har rett til videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1, kan det bli gitt lån og stipend uavhengig av faglig progresjon. Slike søkere har rett til lån og stipend så lenge de har rett til videregående opplæring. Se § 48.

Merknad til første ledd

Til utdanning som varer i ett semester, kan det bli gitt lån og stipend i ett semester til forsinkelse.

Merknad til første ledd

Søkere som har rett til lån og stipend til yrkessjåførutdanning og som blir forsinket i utdanningen, har rett til lån og stipend én ekstra gang til hele utdanningen. Lån og stipend kan dermed gis i nye 5 eller 6 uker.

Merknad til første ledd

Lån til skolepenger kan også gis ved forsinkelse, men ikke utover maks skolepengesats per studieår jf. § 86 og § 87.

Merknad til første ledd

En søker som må gå om igjen et år fordi det ikke er fullført/bestått, får til vanlig fullt lån og stipend, men får bare lån til dekning av skolepenger dersom skolepenger faktisk betales, se § 86 og § 87.

Merknad til første ledd

En søker som tar opp igjen fag som tidligere er bestått, behandles på samme måte som søker som er faglig forsinket i utdanningen. Fagene inngår i de 60 studiepoengene søkeren kan få lån og stipend til ved forsinkelse.

Merknad til første ledd

Lånekassen ser bort fra forsinkelse i all videregående opplæring, også folkehøgskole og fagskole, før studieåret 2002-2003.

For søkere som mottar lån og stipend for første gang siden studieåret 2001–2002, ser Lånekassen bort fra forsinkelse i all utdanning som søkeren hadde til og med studieåret 2001–2002. Denne beregningsmåten ble iverksatt fra og med studieåret 2018–2019.

For søkere som har mottatt lån og stipend til universitets- og høyskoleutdanning både før og etter studieåret 2002–2003, tar Lånekassen ved beregningen av faglig status hensyn til faglige resultater som er oppnådd fra og med semesteret hvor det ble gitt lån og stipend etter del 3 i forskriften første gang.

Merknad til andre ledd

Søker har rett til lån og stipend dersom han eller hun er inntil 60 studiepoeng (eller tilsvarende) forsinket, jf. første ledd. Dersom søkeren blir mer forsinket enn dette, kan han eller hun likevel ha rett til lån og stipend, men bare under visse forutsetninger, blant annet dersom søkeren dokumenterer at det er sykdom som er årsaken til forsinkelsen. Det kan godtas ytterligere 60 studiepoeng forsinkelse etter andre ledd. For søker som totalt er forsinket med mer enn 120 studiepoeng, må det vurderes særskilt om det fortsatt kan gis lån og stipend. I vurderingen legges det blant annet vekt på om søkeren har kommet langt i utdanningsprogrammet og på søkerens samlede gjeld.

For søker som har fått sykestipend pga. full studieuførhet, betraktes ikke perioden hvor det er gitt sykestipend som forsinkelse.

For søker som har fått sykestipend pga. delvis studieuførhet, det vil si for mellom 50 og 99 prosent uføregrad, betraktes «friskhetsdelen» av sykestipendperioden som forsinkelse.

Merknad til andre ledd bokstav a

For søker som er blitt mer enn 60 studiepoeng forsinket på grunn av sykdom, er det ikke et krav at det er gitt sykestipend for at søkeren skal kunne bli vurdert etter denne regelen.

Merknad til andre ledd bokstav a

Søkere som blir forsinket utover 60 studiepoeng på grunn av sykdom hos egne barn under 12 år, kan vurderes etter denne regelen.

Merknad til andre ledd bokstav b

For søker som har fått foreldrestipend, kan det bli gitt lån og stipend til forsinkelse tilsvarende ett studieår. For søkere som har fått barn, men som ikke har fått foreldrestipend, må lån og stipend vurderes særskilt.

Merknad til andre ledd bokstav c

Lærestedet må dokumentere at forholdene ved lærestedet ikke var tilpasset søkerens nedsatte funksjonsevne og at forsinkelsen skyldes manglende tilrettelegging.

Merknad til andre ledd bokstav c

Forhold som er under lærestedets kontroll kommer inn under denne bestemmelsen. I tillegg vil også forsinkelse som skyldes manglende tilgang til hjelpemidler og assistanse, som for eksempel tilgang til tilpasset studielitteratur og tolketjeneste, være omfattet. Forhold som manglende tilpasset bolig og transport, er ikke omfattet.

Merknad til andre ledd bokstav d

Regelen skal brukes restriktivt for søkere som ikke er nevnt særskilt i andre ledd bokstav a-c. Det skal i slike saker legges vekt på om søkeren har kommet langt i utdanningsprogrammet, og om det er særlige årsaker til forsinkelsen.

Merknad

Avlagte studiepoeng i semestre med fullstipendiering, brukes til innhenting av tidligere faglig forsinkelse.

§ 72 Periode med lån og stipend i studieåret

En søker som tar universitets- og høyskoleutdanning og fagskoleutdanning, har rett til lån og stipend i 11 måneder per studieår når følgende vilkår er oppfylt:

- a) Søkeren har rett til lån og stipend i vårsemesteret i en periode på mellom 4 og 5 måneder innenfor tidsrommet 16. januar til 15. juli for utdanning i Norge, eller 16. januar til 15. august for utdanning i utlandet.
- b) Søkeren er i utdanning på fulltid ved utløpet av perioden etter bokstav a.

Lærlinger, praksisbrevkandidater, lærekandidater og kandidater til fagbrev på jobb har normalt rett til lån og stipend i 11 måneder per studieår.

En søker som tar grunnutdanning for yrkessjåfør, har rett til lån og stipend i 5 uker. Søkeren har rett til lån og stipend i ytterligere 1 uke hvis søkeren tar nødvendig kjørekortopplæring i klasse C, CE eller D.

Søkere som tar utdanning som ikke omfattes av første, andre og tredje ledd, har rett til lån og stipend i 10 måneder.

Retten til lån og stipend regnes normalt fra 16. august.

Søkere som tar utdanning som varer i mindre enn 1 studieår, eller har fleksibel start- og sluttdato, har rett til lån og stipend fra den datoen utdanningen starter til den datoen utdanningen, inkludert eksamen, slutter.

Perioden med lån og stipend etter første og fjerde ledd kan utvides når søkeren oppfyller ett av følgende vilkår:

- a) Søkeren tar feltarbeid som av naturgitte årsaker må foregå utenfor perioden med lån og stipend etter første ledd.
- b) Søkeren tar en utdanning hvor det er en særlig grunn til at en del av utdanningen må foregå utenfor perioden med lån og stipend etter første ledd.

- c) Søkeren tar studiepoeng som inngår i søkerens utdanning, og som fører til at søkeren sparer inn på normert studietid.
- d) Søkeren tar forkurs eller sommerkurs ved universiteter og høyskoler i Norge.

Utdanningen om sommeren må vare i minst 2 uker.

Merknad til første ledd

Det er søkerens situasjon den siste dagen i den ordinære perioden med lån og stipend som avgjør om søkeren har rett til lån og stipend i 11 måneder, og eventuelt hvilke lån og stipend søkeren kan bli tildelt i den 11. måneden.

Med ordinær periode med lån og stipend mener Lånekassen perioden med lån og stipend forut for den 11. måneden. Den ordinære perioden med lån og stipend varer normalt fra 16. januar til 15. juni. Se også merknad til første ledd bokstav b.

Merknad til første ledd

Beløpet søkeren har rett til i lån og stipend i den 11. måneden, er det samme beløpet som søkeren har rett til ved utløpet av den ordinære perioden med lån og stipend, jf. første ledd bokstav b. Dette omfatter likevel ikke lån og stipend til reiser og skolepenger.

Eksempler:

Søker med rett til basislån den siste dagen i den ordinære perioden med lån og stipend, kan få basislån for en måned utbetalt for den 11. måneden.

For søker som ikke bor sammen med foreldrene den siste dagen i den ordinære støtteperioden, kan inntil 40 prosent av basislånet i den 11. måneden gjøres om til utdanningsstipend.

Søker med rett til barnestipend og/eller tilleggsstipend for søkere med nedsatt funksjonsevne den siste dagen i den ordinære perioden med lån og stipend, kan få ett månedlig stipendbeløp utbetalt for den 11. måneden.

Merknad til første ledd

Sykestipend og foreldrestipend gis for den 11. måneden ut fra situasjonen ved utløpet av den ordinære perioden med lån og stipend. Andelen foreldrestipend eller sykestipend i den 11. måneden, tilsvarer andelen gitt den siste dagen i perioden med lån og stipend.

Det kan ikke gis foreldrestipend eller sykestipend utover maksimal periode i § 36 og § 38.

Merknad til første ledd bokstav a

Et vårsemester varer normalt fra 16. januar til 15. juni. Det finnes likevel unntak fra dette, som utdanning med fleksibel start- og sluttdato, eller andre tilfeller der utdanningen ikke følger et vanlig vårsemester.

Utdanning med avvikende semesterinndeling omfattes av retten til lån og stipend i en 11. måned dersom vårsemesteret har en varighet som isolert sett ville gitt rett til lån og stipend, det vil si mellom 4 og 5 måneders varighet innenfor tidsrommet 16. januar til 15. juli. Vårsemesteret i utlandet kan vare til 15. august. Derfor omfattes utenlandsk utdanning i de tilfellene der vårsemesteret har mellom 4 og 5 måneders varighet innenfor tidsrommet 16. januar til 15. august.

Utdanninger som varer i mer enn 5 måneder om våren, omfattes ikke av ordningen med rett til lån og stipend i en 11. måned.

Merknad til første ledd bokstav b

Med utløpet av perioden menes den siste dagen i den ordinære perioden med lån og stipend. Se første merknad. Søker som har avbrutt utdanningen før den siste dagen i den ordinære perioden med lån og stipend, eller som har gått over fra fulltidsutdanning til deltidsutdanning før dette tidspunktet, har ikke rett til lån og stipend i den 11. måneden.

Merknad til første ledd bokstav b

Søkere som har rett til lån og stipend til en fulltidsutdanning, men som ved utløpet av støtteperioden etter bokstav b, har permisjon på grunn av fødsel, har rett til lån og stipend også i den 11. måneden.

Søkere som ved utløpet av perioden med lån og stipend etter bokstav b har mottatt maksimal periode med foreldrestipend etter § 36, har rett til ordinært lån og stipend, ikke foreldrestipend, i den 11. måneden. Dette gjelder også i de tilfellene søkeren har permisjon fra utdanningen etter endt foreldrestipendperiode.

Søkere som i løpet av den 11. måneden har mottatt maksimal periode med foreldrestipend etter § 36, har rett til ordinært lån og stipend, ikke foreldrestipend, i den resterende delen av den 11. måneden. Dette gjelder også i de tilfellene søkeren har permisjon fra utdanningen etter endt foreldrestipendperiode.

Merknad til første ledd bokstav b

Søkere som er i fulltidsutdanning ved utløpet av perioden med lån og stipend etter bokstav b, men som får redusert foreldrestipend eller sykestipend etter § 36 eller § 38, har rett til lån og stipend i den 11. måneden.

Merknad til tredje ledd

En søker som tar grunnutdanning for yrkessjåfør, har rett til lån og stipend til fulltidsutdanning i 5 eller 6 uker.

Merknad til tredje ledd

En søker som har fått lån og stipend til, og som har fullført en grunnutdanning som yrkessjåfør for persontransport, har ikke rett til lån og stipend til grunnutdanning som yrkessjåfør for godstransport.

En søker som har fått lån og stipend til, og som har fullført en grunnutdanning som yrkessjåfør for godstransport, har ikke rett til lån og stipend til grunnutdanning som yrkessjåfør for persontransport.

Merknad til fjerde ledd

Elever på helårskurs ved folkehøgskoler i Norge kan tildeles lån og stipend i 10 måneder per studieår, selv om varigheten på kurset tilsier støtte i 9 måneder. Elever på halvårskurs kan tildeles lån og stipend i 5 måneder, selv om varigheten på kurset tilsier lån og stipend i 4 måneder.

Merknad til femte ledd

Det blir ikke gitt lån og stipend for høstsemesteret til søker som har innlevering av masteroppgave/diplomoppgave før 1. september. Det blir dermed heller ikke gitt rett til sletting av renter for sommermånedene.

Merknad til sjette ledd

For at Lånekassen skal kunne tildele støtte til utdanninger som omfattes av sjette ledd, må datoer for undervisningens start og slutt (inkludert eksamen) oppgis. Normalt avlegges eksamen i november/desember og mai/juni. Sluttdato må oppgis ut fra søkerens siste eksamensdato.

Merknad til sjuende ledd

Det kan gis lån og stipend etter denne bestemmelsen hvis søkerens faktiske utdanningsperiode er på mer enn 10 måneder per studieår.

Merknad til sjuende ledd

Sjuende ledd er ment å skulle dekke en periode med lån og stipend som går utover vårsemesteret, jf. § 2 bokstav e. Med «Utdanningen om sommeren» menes derfor utdanning som foregår i perioden 16.06.-15.08. Se også siste merknad til denne bestemmelsen.

Merknad til sjuende ledd bokstav a

Feltarbeid som gjennomføres om sommeren, må være av minst 2 ukers varighet for at det skal kunne gi rett til lån og stipend. Det gis lån og stipend for det antall dager som feltarbeidet varer. Se også § 72 sjette ledd.

Merknad til sjuende ledd bokstav b

En særlig grunn kan eksempelvis være sammenhengende praksisperioder som strekker seg inn i sommermånedene eller begrenset laboratoriekapasitet ved lærestedet i løpet av studieåret.

Merknad til sjuende ledd bokstav c

Søkere som får lån og stipend etter denne bestemmelsen ut fra dokumentert innsparing på normert studietid, men hvor det senere viser seg at innsparingen ikke har skjedd, vil bli vurdert som faglig forsinket.

Merknad

Det kan ikke gis lån og stipend etter første og sjuende ledd samtidig. Lån og stipend etter § 72 første ledd avkortes tilsvarende det antall dager som søkeren har rett til lån og stipend etter § 72 sjuende ledd.

Det kan heller ikke gis lån og stipend etter § 72 første ledd og § 73 samtidig. Lån og stipend etter § 72 første ledd avkortes tilsvarende det antall dager som søkeren har rett til lån og stipend etter § 73.

§ 73 Lån og stipend i 12 måneder for søkere med nedsatt funksjonsevne

En søker som på grunn av nedsatt funksjonsevne ikke kan ha lønnet arbeid i tillegg til utdanningen, har rett til lån og stipend i 12 måneder per studieår. Den nedsatte funksjonsevnen skal påvirke studiesituasjonen i betydelig grad, slik at lønnet arbeid i tillegg til utdanningen fører til at søkeren ikke kan opprettholde normal utdanningsprogresjon.

Søkeren skal studere i hele vårsemesteret og fortsette utdanningen i høstsemesteret.

Merknad

En søker som har rett til lån og stipend etter § 73, kan også ha rett til tilleggsstipend for søkere med nedsatt funksjonsevne etter § 83. En søker som har lønnet arbeid i perioden 16. juni til 15. august, mister imidlertid retten til stipendet for hele perioden. I slike tilfeller blir stipend som er gitt, gjort om til lån og lagt til søkerens gjeld. Se § 103.

Merknad

Det må sendes inn dokumentasjon som må inneholde en vurdering av søkerens funksjonsnedsettelse og søkerens mulighet for lønnet arbeid og utdanning. Dokumentasjon skal gis av lege, psykologspesialist, logoped, annen spesialist eller fagperson med særlig kjennskap til

søkerens nedsatte funksjonsevne. Den må vise at søkeren har en nedsatt funksjonsevne som i betydelig grad går utover søkerens studiesituasjon, at søkeren ikke kan ha lønnet arbeid ved siden av utdanningen uten at dette går utover søkerens planlagte studieprogresjon og at søkeren er i stand til å studere. Skjema Y kan brukes som dokumentasjon.

Merknad

Lån og stipend om sommeren (16.06.-15.08.) blir gitt ut fra søkerens studiebelastning i vårsemesteret.

Merknad

En søker som har mottatt sykestipend om våren, men ikke tilleggsstipend for søkere med nedsatt funksjonsevne, har ikke rett til tilleggsstipend for søkere med nedsatt funksjonsevne for sommeren.

Merknad

En søker som har mottatt tilleggsstipend for søkere med nedsatt funksjonsevne, noe sykestipend og noe vanlig lån og stipend om våren, har rett til tilleggsstipend for søkere med nedsatt funksjonsevne om sommeren hvis vilkårene er oppfylt.

Merknad

Også søkere som ikke har søkt om lån og stipend for studieårene 2020–2021 og 2021–2022, kan få tilleggsstipend for søkere med nedsatt funksjonsevne sommeren 2021. Søkeren må dokumentere at han hadde rett til lån og stipend begge de nevnte studieårene. For å få søknaden behandlet, må skjema Y være mottatt i Lånekassen innen 15. august 2021. Når fristen faller på lørdag, søndag eller annen helligdag, forskyves den til nærmeste påfølgende virkedag.

Merknad

Det kan ikke gis lån og stipend etter § 72 første ledd og § 73 samtidig. Se siste merknad til § 72.

Merknad

Med hele vårsemesteret menes perioden fra 16. januar til 15. juni, jf. § 2 bokstav e.

Kapittel 11. Lån og stipend

§ 74 Basislån

En søker har rett til et basislån per måned. I studieåret 2020–2021 er basislånet 11 229 kr for fulltidsstudier.

Deler av basislånet kan bli gjort om til utdanningsstipend for søkere som ikke bor sammen med foreldrene, etter vilkår om utdanningsprogresjon og behovsprøving i §§ 77, 78 og 97.

Søkere med nedsatt funksjonsevne som ikke bor sammen med foreldrene og som har rett til lån og stipend i 12 måneder, får 40 prosent av basislånet utbetalt som utdanningsstipend i den 11. og 12., eller bare den 12., måneden.

Søkere som har rett til lån og stipend til forsinkelse utover 60 studiepoeng etter § 71 andre ledd bokstav c, og som ikke mottar trygde- og pensjonsytelser som er ment å dekke livsopphold, har rett til å få basislånet utbetalt som stipend. Stipendet blir ikke behovsprøvd.

Merknad

For søkere som ikke bor sammen med foreldrene, og som tar universitets- og høyskoleutdanning, blir en del av basislånet tildelt som omgjøringslån (inntil 25 %) og en del blir tildelt som

gradsomgjøringslån (inntil 15 %). Både omgjøringslån og gradsomgjøringslån kan bli gjort om til utdanningsstipend. Se § 77 og § 78.

For søkere som ikke bor sammen med foreldrene, og som ikke tar universitets- og høyskoleutdanning, blir en del av basislånet tildelt som omgjøringslån (inntil 40 %). Omgjøringslånet kan bli gjort om til utdanningsstipend. Se § 77.

Merknad

Omgjøringslån og gradsomgjøringslån kan også bli gitt i den 11.måneden etter § 72 første ledd til søkere som har rett til slike lån den siste dagen i den ordinære perioden med lån og stipend som følger av § 72 første ledd bokstav a.

Merknad til fjerde ledd

Avlagte studiepoeng i semestre med fullstipendiering etter denne bestemmelsen, brukes til innhenting av tidligere faglig forsinkelse.

§ 75 Reduksjon ved deltidsutdanning

Låne- og stipendbeløpene gjelder fulltidsutdanning. En søker som tar deltidsutdanning, har rett til lån og stipend ut fra den prosentandelen av fulltidsutdanning som søkeren tar.

En søker som tar videregående opplæring med voksenrett etter opplæringslova § 4A-3 og som har fritak for kroppsøving etter forskrift til opplæringslova § 1-13, har rett til å få kroppsøving medregnet i planlagt utdanningsprogresjon.

Merknad til første ledd

Elever i grunnskoleopplæring har rett til lån og stipend til fulltidsutdanning hvis de har minimum 20 undervisningstimer per uke. Elever som har færre enn 20 undervisningstimer per uke, har rett til lån og stipend til deltidsutdanning.

Merknad til første ledd

En søker som tar videregående opplæring og som tar fag på utdanningsprogrammet studiespesialisering, har rett til lån og stipend til fulltidsutdanning hvis søkeren tar fag som tilsvarer 840 årstimer. Søkere som tar fag som tilsvarer mindre enn 840 årstimer, har rett til lån og stipend til deltidsutdanning.

En søker som tar videregående opplæring og som tar fag på andre utdanningsprogram enn studiespesialisering, har rett til lån og stipend til fulltidsutdanning hvis søkeren tar fag som tilsvarer 980 årstimer. Søkere som tar fag som tilsvarer mindre enn 980 årstimer, har rett til lån og stipend til deltidsutdanning.

Eksempel på antall årstimer for ulike fag i videregående opplæring for utdanningsprogrammet studiespesialisering:

Fag	Vg1	Vg2	Vg3
Norsk	113	112	168

Religion og etikk	0	0	84
Matematikk	140	84	0
Naturfag	140	0	0
Engelsk	140	0	0
Fremmedspråk	113	112	0
Samfunnskunnskap	84	0	0
Geografi	56	0	0
Historie	0	56	113
Kroppsøving	56	56	56
Programfag fra eget progr.område	0	280	280
Programfag fra studieforbered. progr.område	0	140	140

Enkelte læresteder gir tilbud om å ta fagene over ett semester. Dersom søkeren tar et fag over ett semester, blir det gitt dobbel uttelling for faget.

Merknad til første ledd

Voksne søkere uten ungdomsrett, som blir tatt inn i ordinær videregående opplæring, kan ha rett til spesialundervisning etter opplæringslova § 5-1. De har i slike tilfeller rett til lån og stipend til fulltidsutdanning. Det må foreligge et vedtak om spesialundervisning etter opplæringslova § 5-1 før det kan bli gitt lån og stipend til fulltidsutdanning.

Merknad til første ledd

Ved deltidsutdanning blir det gitt lån til skolepenger opp til deltidsprosenten av satsen for skolepenger i forskriften. Det gis ikke lån ut over de faktiske utgiftene.

Merknad til første ledd

Dersom søkeren mottar lån og stipend til én utdanning på fulltid, og samtidig tar en annen utdanning med skolepenger, kan det gis lån til skolepenger. Lån til skolepenger gis ut fra det beløpet søkeren skal betale, men ikke utover makssatsen i § 86.

Dersom søkeren tar to deltidsutdanninger som til sammen utgjør mindre enn full studiebelastning, og hvor det bare betales skolepenger til den ene utdanningen, kan søkeren få lån til skolepenger ut fra samlet studiebelastning, men ikke utover deltidsprosenten av makssatsen i § 86.

Dersom søkeren i ett og samme semester kombinerer utdanning i land utenfor Norden etter § 29 (utveksling) og utdanning i Norge, og betaler skolepenger for begge utdanningene, kan søkeren få lån og stipend til skolepenger etter § 88 ut fra studiebelastningen på utdanningen som søkeren tar i land utenfor Norden. Lån til skolepenger til utdanningen i Norge kan gis etter § 86 ut fra studiebelastningen på utdanningen som søkeren tar i Norge.

Eksempel:

Søkeren kombinerer høsten 2020 et utvekslingsopphold i land utenfor Norden på 20 studiepoeng med en utdanning i Norge på 10 studiepoeng. Han betaler skolepenger både til lærestedet i utlandet og i Norge. Lån og stipend til skolepenger til utdanningen i utlandet etter § 88 kan gis etter en studiebelastning på 66,66 prosent. Skolepengelån til utdanningen i Norge kan gis etter § 86 etter en studiebelastning på 33,33 prosent.

§ 76 Omgjøring av basislån til utdanningsstipend

En søker som ikke bor sammen med foreldrene, kan få deler av basislånet omgjort til utdanningsstipend etter reglene i §§ 77 og 78. Hvem som regnes som ikke å bo sammen med foreldrene, reguleres i § 3. En søker som er gift eller har barn å forsørge og bor sammen med barnet, regnes som ikke å bo sammen med foreldrene. En separert søker regnes ikke som gift i denne bestemmelsen.

Søkere som omfattes av § 75 andre ledd, har rett til omgjøring av lån til utdanningsstipend for kroppsøvfingsfaget selv om søkerne har fritak for dette faget.

For at basislånet skal kunne gjøres om til utdanningsstipend, skal de faglige resultatene være oppnådd etter at søkeren har fått lån og stipend etter del 3 for første gang, og i en utdanning som gir rett til lån og stipend.

Størrelsen på basislånet i det semesteret omgjøringen gis, avgjør hvor stor del av basislånet som kan gjøres om til utdanningsstipend.

Søkere som har rett til å få gjort om deler av basislånet til utdanningsstipend, men som har betalt inn basislån som kunne vært omgjort, har rett til å få tilsvarende beløp utbetalt.

Merknad til første ledd

En søker som har barn, må bo sammen med barnet minst 40 prosent for å ha rett til omgjøring av lån til utdanningsstipend. Søkeren må dokumentere at han/hun bor sammen med barnet i 12 netter eller mer per måned i perioden 16.08. til 15.06. Gjennomsnittsberegning kan godtas.

Merknad til første ledd

Voksne, enslige søkere som tar utdanning etter å ha vært i arbeidslivet i en periode, og som har sine foreldre boende hos seg, har rett til omgjøring av lån til stipend etter § 76 første ledd. Dette gjelder likevel ikke for søkere opptil ca. 25 år som tar utdanning etter fullført videregående opplæring.

Merknad til andre ledd

Søkere som avbryter utdanningen, har ikke rett til omgjøring av lån til utdanningsstipend, heller ikke for kroppsøvfingsfaget.

Merknad til femte ledd

En søker som har betalt inn lån som ikke kan gjøres om til utdanningsstipend etter § 80 og § 81, har ikke rett til å få tilsvarende beløp utbetalt.

§ 77 Omgjøring til utdanningsstipend på grunnlag av beståtte studiepoeng

En søker som består studiepoeng eller tilsvarende i universitets- og høyskoleutdanning, får inntil 25 prosent av basislånet gjort om til utdanningsstipend. Søkere i andre utdanninger får inntil 40 prosent av basislånet gjort om til utdanningsstipend. Antall beståtte studiepoeng eller tilsvarende avgjør hvor stor del av basislånet som blir gjort om til utdanningsstipend. Det kan gis omgjøring for inntil 60 studiepoeng eller tilsvarende per studieår.

Merknad

Søkere som tar en utdanning som ikke gir uttelling i studiepoeng eller tilsvarende, får omgjøring av basislån til utdanningsstipend når utdanningen er fullført.

Merknad

Lånekassen gjør om lån til utdanningsstipend på bakgrunn av opplysninger om faglige resultater som blir sendt inn fra lærestedene i Norge.

Søkere som tar utdanning i utlandet, må selv sende inn dokumentasjon på faglige resultater. De må også sende inn dokumentasjon som viser faglige resultater underveis i utdanningen når Lånekassen ber om det.

Merknad

Det gis ikke ny omgjøring for forbedring av eksamener som tidligere er bestått, og som det er gitt omgjøring for.

Merknad

Offentlig videregående opplæring regnes som bestått når eleven får standpunktkarakter eller eksamenskarakter i de ulike fagene som inngår i den enkelte læreplan og som gir uttelling i årstimer.

Elever som kun tar tverrfaglig eksamen, har ikke rett til omgjøring av lån til stipend. Omgjøring på grunnlag av bestått tverrfaglig eksamen blir likevel gitt til praksiskandidater.

Merknad

Dersom hele eller deler av omgjøringslånet for et kalenderår ikke kan bli gjort om til utdanningsstipend på grunn av behovsprøving etter kapittel 12, vil noen eller alle resultatene fra dette kalenderåret ikke kunne brukes til omgjøring.

Eksempel:

En søker består 30 studiepoeng våren 2020 og 30 studiepoeng høsten 2020. Behovsprøvingen for 2020 viser at tre firedeler av omgjøringslånet blir stående som lån. 45 av 60 studiepoeng bestått i kalenderåret 2020 blir knyttet til lånet, og de kan derfor ikke bli brukt til omgjøring av lån til utdanningsstipend for andre perioder. De øvrige 15 studiepoengene kan bli benyttet til omgjøring i 2020 eller i andre kalenderår. Dersom søkeren besto mer enn 60 studiepoeng (full studiebelastning) i 2020, for eksempel 70 studiepoeng, kan 10 studiepoeng bli brukt til å gjøre om omgjøringslån til utdanningsstipend i andre perioder. Se også § 80 og § 81.

Merknad

For søker med rett til lån og stipend i en 11. måned etter § 72 første ledd vil omgjøringslån for vårsemesteret normalt være større enn omgjøringslån for høstsemesteret. Prosentandelen lån som kan omgjøres til utdanningsstipend i den utvidede støtteperioden, vil tilsvare prosentandelen lån som kan gjøres om til utdanningsstipend i den ordinære støtteperioden, forutsatt at søkeren består minst like mange studiepoeng som vedkommende har fått støtte til i denne perioden.

§ 78 Omgjøring til utdanningsstipend på grunnlag av bestått grad

En søker som består en grad i universitets- og høyskoleutdanning, får inntil 15 prosent av basislånet gjort om til utdanningsstipend. Basislånet gjøres om for det antall semestre graden er normert til.

Studiepoeng som inngår i 2 beståtte grader, kan bare brukes til omgjøring én gang.

Disse utdanningene bestått i Norge regnes som grader eller likestilt med grader, og gir rett til omgjøring:

- a) Utdanning som er regulert i forskrift om grader og beskyttede titler. Gradene ph.d. og dr. philos. gir likevel ikke rett til omgjøring til utdanningsstipend.
- b) Fullført praktisk-pedagogisk utdanning i samsvar med forskrift til rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning og følgende videreutdanninger i sykepleie i samsvar med forskriftene til rammeplaner for utdanningene: helsesykepleier, jordmor, anestesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsykepleie.

Disse gradene bestått i utlandet gir også rett til omgjøring: bachelorgrad, mastergrad og ph.d.-grad som kan gis generell godkjenning av NOKUT som likestilt med en akkreditert norsk grad på tilsvarende nivå.

Merknad

Også søkere som tar en universitets- og høyskoleutdanning som ikke fører til en grad, får inntil 25 prosent av basislånet tildelt som omgjøringslån og inntil 15 prosent tildelt som gradsomgjøringslån. Siden utdanningen ikke fører til en grad, har søkeren ikke rett til omgjøring av gradsomgjøringslån til utdanningsstipend. Tildelt gradsomgjøringslån kan likevel bli gjort om til utdanningsstipend dersom utdanningen senere blir innpasset i en grad.

Merknad

Lånekassen gjør om lån til utdanningsstipend på bakgrunn av opplysninger om fullførte grader som blir sendt inn fra lærestedene i Norge.

Søkere som tar utdanning i utlandet, må selv sende inn dokumentasjon på fullført grad. De må også sende inn dokumentasjon som viser faglige resultater underveis i utdanningen når Lånekassen ber om det.

Merknad til fjerde ledd

Søkere som tar utdanning i utlandet og som fullfører en offentlig godkjent grad i studielandet, har rett til gradsomgjøring dersom graden gis generell godkjenning av NOKUT på minst 120 studiepoeng for lavere grad (undergraduate), og 60 studiepoeng for høyere grad (graduate/postgraduate). Det vil si at eksempelvis Graduate Certificate (30 studiepoeng) i Australia og Associate Degree i USA (NOKUT godkjenner kun 60 studiepoeng av denne graden) ikke gir rett til gradsomgjøring. Dersom disse utdanningene inngår som en del av en grad som oppfyller minimumskravet til studiepoeng, kan det gis gradsomgjøring for hele eller deler av denne utdanningen.

Merknad til fjerde ledd

Grader i utlandet som gir rett til gradsomgjøring, kan ha ulik normering. Det er gradens normering i aktuelt studieland og antall semestre med støtte som gis til å fullføre utdanningen på normert tid, som avgjør antall semestre søkeren kan få gjort om gradsomgjøringslån til utdanningsstipend.

Eksempler:

En søker som har fått støtte til en mastergrad i Storbritannia i 12 måneder, kan få gjort om gradsomgjøringslån til utdanningsstipend for 12 måneder.

En søker som har fått støtte i 4 år til en bachelorgrad i USA som er normert til 4 år, kan få gjort om gradsomgjøringslån til utdanningsstipend for 4 år. En søker som får støtte i 5 år til en bachelorgrad i USA som er normert til 4 år, får gjort om gradsomgjøringslån til utdanningsstipend for 4 år.

En søker som tar en bachelorgrad i USA, og som tar en ekstra major slik at normert studietid for bachelorgraden blir 5 år, kan få gjort om gradsomgjøringslån til utdanningsstipend for 5 år dersom majoren inngår som en del av søkerens bachelorgrad.

§ 79 Unntak fra vilkåret om studiepoeng eller grad

En søker som ikke har bestått studiepoeng eller grad, får gjort om basislånet til utdanningsstipend for de semestrene søkeren

- a) har fått foreldrestipend
- b) oppfyller vilkårene for sykestipend
- c) er blitt forsinket fordi læringsmiljøet eller studiesituasjonen ikke er tilpasset søkerens nedsatte funksjonsevne
- d) har hatt tillitsverv på fulltid i minst tre måneder i landsomfattende elev- eller studentorganisasjon, eller i tilknytning til utdanningsinstitusjon eller studentsamskipnad
- e) har fått fritak for et bestemt antall studiepoeng i juridisk utdanning på grunn av fullført praksis i frivillig studentdrevet rettshjelpstiltak. Søkeren får gjort om lån til utdanningsstipend for samme antall studiepoeng som fritaket.

Merknad

En søker som tar universitets- og høyskoleutdanning og som får gradsomgjøringslån, kan ha rett til omgjøring av dette lånet også i semestre med fullstipendiering. Antall semestre søkeren får fullstipendiering, reduserer likevel ikke antall semestre søkeren kan få omgjøring ut fra gradens normerte tid. Se § 78 første og andre ledd.

Merknad til bokstav b

En søker som fyller vilkårene for sykestipend etter § 38 og 39, men som ikke har rett til sykestipend etter § 40 på grunn av høye sykepenge, har rett til omgjøring etter denne bestemmelsen selv om søkeren ikke kan dokumentere fullført utdanning i perioden hvor søkeren kunne ha fått sykestipend.

§ 80 Omgjøring av basislån til utdanningsstipend for tidligere perioder

Dersom søkeren ikke har fått full omgjøring til utdanningsstipend for et semester, kan basislånet for dette semesteret gjøres om på et senere tidspunkt hvis søkeren oppfyller ett av følgende vilkår:

- a) Søkeren fullfører mer utdanning enn det er gitt lån og stipend til.
- b) Søkeren tar utdanning uten lån og stipend.

Basislånet kan bli gjort om til utdanningsstipend på følgende grunnlag:

- a) beståtte studiepoeng eller tilsvarende: for 4 år tilbake i tid, regnet fra det kalenderåret hvor Lånekassen mottar de endelige eksamensresultatene
- b) fullført grad: for 8 år tilbake i tid, regnet fra starten av det semesteret graden er fullført.

Basislånet for det semesteret som ligger lengst tilbake i tid, blir gjort om først.

Retten til å få gjort om basislånet for tidligere perioder, gjelder også for søkere som bor sammen med foreldrene i perioden de består utdanning.

Fullført utdanning i en periode søkeren har fått utdanningsstipend etter § 79, gir ikke grunnlag for å gjøre om lånet til utdanningsstipend for tidligere perioder. Dette gjelder ikke for søkere som har fullført utdanning utover kravet til faglig progresjon, jf. første ledd.

Merknad til første ledd

Dersom søkeren tar igjen tidligere forsinkelse, kan han eller hun få utdanningsstipend for tidligere perioder. Søkeren kan ta igjen forsinkelse enten ved å ta mer utdanning eller flere studiepoeng enn normalt, eller ved å ta utdanning uten lån og stipend.

Merknad til andre ledd

Ordnningen med tildeling og omgjøring av gradsomgjøringslån gjelder fra og med undervisningsåret 2019–2020. Studiepoeng som blir bestått i studieåret 2020–2021 kan likevel brukes til omgjøring i tidligere studieår. Se tredje ledd til § 80.

Hvis resultatene brukes til omgjøring i semestre før undervisningsåret 2019–2020, kan omgjøring bli gitt ut fra gjeldende regelverk i det studieåret hvor resultatene blir brukt til omgjøring.

Merknad til andre ledd bokstav b

Med starten av semesteret menes normalt 16. august for høstsemesteret og 16. januar for vårsemesteret for søkere som tar utdanning i Norge. Se § 2.

For søkere som tar utdanning i utlandet menes første dato i søkerens periode med lån og stipend.

Merknad til fjerde ledd

Studiepoeng eller tilsvarende som blir tatt i perioder der søker bor sammen med foreldrene, kan brukes til omgjøring i borteboerperioder der søkeren ikke har fått full omgjøring. Det kan ikke gis omgjøring for perioder der søkeren bor sammen med foreldrene.

§ 81 Omgjøring av basislån til utdanningsstipend for senere perioder

Basislånet blir gjort om til utdanningsstipend for senere perioder med lån og stipend dersom de faglige vilkårene for å gjøre om lån til utdanningsstipend ikke er oppfylt, og søkeren oppfyller følgende vilkår:

- a) Søkeren består mer utdanning enn det er gitt lån og stipend til, eller tar utdanning uten støtte.
- b) Søkeren har tidligere fått fullt utdanningsstipend.

Basislån kan bli gjort om til utdanningsstipend i opptil 4 år fremover i tid, regnet fra det kalenderåret hvor eksamen er tatt. Dette gjelder ikke omgjøring på grunnlag av fullført grad.

Retten til å få gjort om basislånet for senere perioder, gjelder også for søkere som bor sammen med foreldrene i perioden de består utdanning.

Fullført utdanning i en periode søkeren har fått utdanningsstipend etter § 79, gir ikke grunnlag for å gjøre om lånet til utdanningsstipend for senere perioder. Dette gjelder ikke for søkere som har fullført utdanning utover kravet til faglig progresjon, jf. første ledd.

Merknad til tredje ledd

Studiepoeng eller tilsvarende som blir tatt i perioder der søker bor sammen med foreldrene, kan brukes til omgjøring i borteboerperioder der søkeren ikke får full omgjøring. Det kan ikke gis omgjøring for perioder der søkeren bor sammen med foreldrene.

§ 82 Barnestipend

En søker som har barn som er født i 2005 eller senere, og som bor sammen med barnet minst 40 prosent, har rett til et stipend i tillegg til basislånet. Søkeren har på samme vilkår også rett til barnestipend for ektefelles barn. Søkere som har 1 eller 2 barn, har i studieåret 2020–2021 rett til inntil 1 750 kr per måned for hvert barn. For hvert barn flere enn 2 har søkeren rett til inntil 1 139 kr per måned.

Stipendet behovsprøves etter reglene i kapittel 12.

Merknad

Barnestipend kan gis fra 3 uker før fødselen. En søker som har rett til foreldrestipend etter § 37 og som er far til barnet, har likevel først rett til barnestipend fra 6 uker etter fødsel. Barnestipend kan også gis for barn som søkeren har fra før.

Merknad

Det gis også barnestipend for:

- barn av søkerens samboer dersom søkeren og samboeren i tillegg har felles barn, se § 4.

Det gis ikke barnestipend for

- fosterbarn som søkeren har ansvar for.

Merknad til første ledd

Søkeren må dokumentere at han/hun bor sammen med barnet i 12 netter eller mer per måned i perioden 16.08. til 15.06. Gjennomsnittsberegning kan godtas.

§ 83 Tilleggsstipend ved nedsatt funksjonsevne

En søker som på grunn av nedsatt funksjonsevne ikke kan ha lønnet arbeid i tillegg til utdanningen, har, i tillegg til basislånet, rett til et stipend som i studieåret 2020–2021 er 3 834 kr per måned. Stipendet kan gis i 12 måneder per studieår. Søkeren kan ikke ha arbeidsinntekt i stipendperioden.

Den nedsatte funksjonsevnen skal påvirke studiesituasjonen i betydelig grad, slik at lønnet arbeid i tillegg til utdanningen fører til at søkeren ikke kan opprettholde normal utdanningsprogresjon.

Søkeren skal studere i stipendperioden.

Søkere som er helt studieuføre på søknadstidspunktet og som har rett til sykestipend etter § 38, har ikke rett til stipendet. Søkere som har mottatt stipendet, og som blir helt studieuføre og har rett til sykestipend etter § 38, har rett til å beholde tildelt stipend i perioden med sykestipend.

Stipendet behovsprøves etter reglene i kapittel 12.

Merknad til første ledd

En søker som har ulønnet arbeid eller verv ved siden av utdanningen, har rett til tilleggsstipend uavhengig av omfanget av arbeidet eller vervet og om søkeren kunne hatt lønnet arbeid.

Merknad

En søker som har lønnet arbeid ved siden av utdanningen i høstsemesteret 2020 (perioden 16.08.20-15.01.21), vårsemesteret 2021 (perioden 16.01.21-15.06.21) eller perioden 16.06.21-15.08.21, mister retten til tilleggsstipend for hele høstsemesteret, vårsemesteret eller perioden 16.06.21-15.08.21. Tilleggsstipend som er gitt for en av de nevnte periodene, blir gjort om til lån og lagt til søkerens gjeld. Se § 103. Dette gjelder likevel ikke for søkere som har mottatt tilleggsstipend i høstsemesteret 2020 eller vårsemesteret 2021, og som er i lønnet arbeid etter at siste eksamen i semesteret er avlagt, eller etter at all undervisning i semesteret er avsluttet, dersom semesteret avsluttes uten eksamen. Slike søkere kan beholde mottatt stipend fram til søkerne begynner å arbeide.

Merknad

Det må sendes inn dokumentasjon som må inneholde en vurdering av søkerens funksjonsnedsettelse og søkerens mulighet for lønnet arbeid og utdanning. Dokumentasjon skal gis av lege, psykologspesialist, logoped, annen spesialist eller fagperson med særlig kjennskap til søkerens nedsatte funksjonsevne. Den må vise at søkeren har en nedsatt funksjonsevne som i betydelig grad går utover søkerens studiesituasjon, at søkeren ikke kan ha lønnet arbeid ved siden av utdanningen uten at dette går utover søkerens planlagte studieprogresjon og at søkeren er i stand til å studere. Skjema X kan brukes som dokumentasjon.

Merknad

Det kan ikke gis tilleggsstipend til søkere som har permisjon fra utdanningen, for eksempel på grunn av fødsel, eller som er borte fra utdanningen fordi de er helt studieuføre. Søkeren kan likevel motta tilleggsstipend og foreldrestipend samtidig dersom han eller hun er i aktiv utdanning, uten permisjon.

Merknad

En søker som har fått tilleggsstipend for høstsemesteret (16.08.-15.01.), vårsemesteret (16.01.-15.06.) eller sommeren (16.06.-15.08.), men som på grunn av fødsel i den samme perioden tar permisjon fra utdanningen, har ikke rett til tildelt tilleggsstipend for permisjonsperioden. Tilleggsstipendet blir i slike tilfeller gjort om til lån og lagt til søkerens gjeld. Se § 103.

Merknad

Tilleggsstipendet kan også gis om sommeren dersom søkeren har rett til lån og stipend etter § 73. Skjema Y kan brukes som dokumentasjon for at søkeren ikke kan ha lønnet arbeid om sommeren.

§ 84 Flyktningstipend

En utenlandsk statsborger som tar grunnskole- eller videregående opplæring i Norge som søkeren har rett til etter opplæringslova § 4A-1 første ledd og § 4A-3, som har beskyttelse i Norge og som ikke mottar introduksjonsstønad etter introduksjonsloven, får basislånet som flyktningstipend. Det samme gjelder en utenlandsk statsborger som tar videregående opplæring i Norge, men som ikke har lovfestet rett til opplæringen etter opplæringslova § 4A-3.

Stipendet blir ikke gjort om til lån etter § 103 hvis søkeren avbryter utdanningen.

Stipendet behovsprøves etter reglene i kapittel 12.

Merknad

Med en person som har fått beskyttelse i Norge, menes en person som er registrert med flyktningstatus hos Utlendingsdirektoratet (UDI).

Merknad

En søker som er blitt tildelt flyktningstipend, men som blir norsk statsborger i løpet av perioden med stipend, har rett til flyktningstipend fram til datoen for endret statsborgerskap. Se også merknad til § 7.

Merknad til andre ledd

Andre stipend enn flyktningstipend blir gjort om til lån ved avbrutt utdanning.

§ 85 Antall år med flyktningstipend

En søker har rett til flyktningstipend i inntil 3 år, innenfor en periode på 6 år etter datoen beskyttelsen ble innvilget. Innenfor denne perioden gis stipendet med varighet etter denne tabellen:

Tidspunktet utdanningen startet	Varighet av flyktningstipendet
Innen 3 år etter innvilget beskyttelse	3 år
Innen 4 år etter innvilget beskyttelse	2 år
Innen 5 år etter innvilget beskyttelse	1 år

Søkeren har rett til flyktningstipend i inntil 3 år, innenfor en periode på 8 år etter datoen beskyttelsen ble innvilget, dersom søkeren har barn eller får barn i løpet av den tiden flyktningstipendet normalt kan gis. Søkeren skal begynne på utdanningen før barnet er fylt 10 år.

Merknad

Forsinkelse i utdanningen medfører ikke at perioden med flyktningstipend forlenges.

Merknad til andre ledd

Søkeren må ha daglig omsorg for barnet.

Merknad til andre ledd

Søkeren har også rett til flyktningstipend i inntil 3 år, innenfor en periode på 8 år etter datoen beskyttelsen ble innvilget, når søkeren har rett til grunnskoleopplæring etter opplæringslova § 4A-1 før søkeren tar videregående opplæring.

§ 86 Dekning av skolepenger i Norge

En søker som betaler skolepenger til lærestedet i Norge, har i studieåret 2020–2021 rett til lån til å dekke skolepenger på inntil 66 604 kr.

Søkere som tar trafikkflygerutdanning i Norge, har, i tillegg til beløpet i første ledd, rett til lån på inntil 369 605 kr i studieåret 2020–2021 til skolepenger per år i inntil 2 studieår. Lån til skolepenger er begrenset til 436 209 kr per studieår.

Søkere som tar yrkessjåførutdanning i Norge, har, i tillegg til beløpet i første ledd, rett til lån på inntil 40 760 kr i studieåret 2020–2021 til skolepenger per år. Lån til skolepenger er begrenset til 107 364 kr per studieår.

Søkere som får støtte fra andre til skolepenger, får redusert lån til skolepenger.

Søkere som tar utdanning som varer 6 måneder eller mindre per studieår, har rett til halv sats. Dette gjelder likevel ikke for søkere som tar yrkessjåførutdanning etter tredje ledd.

Merknad

Med skolepenger menes avgift som betales for undervisningen.

Merknad

Ved deltidsutdanning gis det lån til skolepenger opp til deltidsprosenten av maksimal sats.

Merknad

Lånekassen gir ikke lån til eksamensgebyr. Eksamensgebyr kan heller ikke inngå som en del av skolepengene. Lån til skolepenger er ment å bidra til å dekke utgifter til undervisningen, jf. første merknad over.

Merknad til andre ledd

Lån til skolepenger etter § 86 andre ledd kan som hovedregel ikke gis til søkere som blir forsinket i en trafikkflygerutdanning. Unntak kan likevel gjøres hvis søkeren må betale skolepenger utover det som er fastsatt for hele utdanningsprogrammet, og disse skolepengene er ment å dekke enten utgifter til ekstra flytimer eller ekstra utgifter til undervisning som søkeren får på grunn av forsinkelsen. Søkeren må sende inn dokumentasjon som viser hvor mye han må betale, og hva de ekstra skolepengene er ment å dekke. Lån til skolepenger etter § 86 andre ledd kan uansett årsak ikke gis til søkere som allerede har fått dette lånet i to studieår.

Eksempler:

En søker har fått lån og stipend i et studieår til en trafikkflygerutdanning som er normert til et år. Han blir forsinket i utdanningen, og trenger flere flytimer enn fastsatt i utdanningsprogrammet for å få fullført utdanningen. Søkeren har rett til lån til skolepenger både etter § 86 første og andre ledd hvis han kan dokumentere at han må betale skolepenger utover det som er fastsatt i det ettårige utdanningsprogrammet.

En søker har fått lån og stipend i to studieår til en trafikkflygerutdanning som er normert til to år. Lånet han har fått begge studieårene omfatter også lån til skolepenger etter § 86 andre ledd. Søkeren blir forsinket i utdanningen, og trenger flere flytimer enn fastsatt i utdanningsprogrammet for å få fullført utdanningen. Siden søkeren allerede har fått lån til skolepenger etter § 86 andre ledd i to studieår, har han ikke rett til ytterligere lån til skolepenger etter dette leddet. Søkeren har imidlertid rett til lån til skolepenger etter § 86 første ledd hvis han kan dokumentere at han må betale skolepenger i forsinkelsesperioden, utover de skolepengene som er fastsatt i det toårige utdanningsprogrammet.

Merknad til femte ledd

Søkere som tar en utdanning som varer mer enn 6 måneder, har rett til lån til skolepenger etter maksimal sats per studieår.

En søker som tar yrkessjåførutdanning, jf. 86 tredje ledd, har rett til lån til skolepenger etter maksimal sats per studieår.

§ 87 Dekning av skolepenger i Norden

En søker som tar en utdanning i et annet nordisk land enn Norge, og som betaler skolepenger til lærestedet, har i studieåret 2020–2021 rett til lån til å dekke skolepenger på inntil 66 604 kr.

En søker som tar en utdanning som bare foregår på nett ved et lærested i et annet nordisk EØS-land enn Norge, og som omfattes av § 28, har i studieåret 2020–2021 rett til lån til dekning av skolepenger på inntil 66 604 kr. Søkeren har ikke rett til andre lån eller stipend.

Søkere som får støtte fra andre til skolepenger, får redusert lån til skolepenger.

Søkere som tar utdanning som varer 6 måneder eller mindre per studieår, har rett til halv sats.

Merknad

Med skolepenger menes avgift som betales for undervisningen.

Merknad

Skolepengene som søkeren skal betale til lærestedet, blir omregnet til norske kroner (NOK) etter valutakurser per 1. april, basert på den gjennomsnittlige månedskursen for mars.

Lånet til skolepenger som søkeren har rett til etter § 87 første og andre ledd, blir ikke valutajustert etter § 91.

Merknad til siste ledd

En søker som tar en utdanning som varer mer enn 6 måneder, har rett til lån til skolepenger etter maksimal sats per studieår.

§ 88 Dekning av skolepenger utenfor Norden

En søker som tar utdanning i land utenfor Norden, og som betaler skolepenger til lærestedet på mer enn 1 000 kr per semester, har i studieåret 2020-2021 rett til lån og stipend til å dekke skolepenger på inntil 241 895 kr.

Av de første 69 700 kr blir en del av beløpet gitt som stipend og den resterende delen av beløpet blir gitt som lån. Stipendbeløpet avhenger av hvilken utdanning søkeren skal ta, og beregnes på følgende måte:

- a) Søkere som tar utdanning på bachelornivå, får 50 prosent av de første 69 700 kr som søkeren betaler i skolepenger, som stipend.
- b) Søkere som tar utdanning på masternivå og ph.d.-nivå, får 70 prosent av de første 69 700 kr som søkeren betaler i skolepenger, som stipend.
- c) Søkere som tar lengre språkkurs, får 50 prosent av de første 69 700 kr som søkeren betaler i skolepenger, som stipend.

- d) **Søkere som tar utveksling som en del av en universitets- og høyskoleutdanning, får 70 prosent av de første 69 700 kr som søkeren betaler i skolepenger, som stipend. Søkere som tar utveksling som en del av en fagskoleutdanning, får 50 prosent av de første 69 700 kr som søkeren betaler i skolepenger, som stipend.**
- e) **Søkere som tar yrkesfaglig utdanning på nivå med videregående opplæring eller fagskoleutdanning i et fagområde som ikke finnes i Norge eller som regnes som et verneverdig tradisjonshåndverksfag i Norge, jf. § 30, får 50 prosent av de første 69 700 kr som søkeren betaler i skolepenger, som stipend.**

Skolepenger utover 69 700 kr blir gitt som lån.

Søkere som er forsinket i utdanningen, har ikke rett til stipend til dekning av skolepenger.

Dette gjelder likevel ikke søkere som oppfyller ett av følgende vilkår:

- a) **Søkeren har nedsatt funksjonsevne og er blitt forsinket i utdanningen på grunn av at læringsmiljøet eller studiesituasjonen ved lærestedet ikke er tilpasset søkerens nedsatte funksjonsevne.**
- b) **Søkeren får barn i utdanningsperioden.**
- c) **Søkeren er blitt forsinket på grunn av sykdom.**

En søker som tar en utdanning som bare foregår på nett ved et lærested i et annet EØS-land enn Norge, og som omfattes av § 28, har i studieåret 2020–2021 rett til lån til dekning av skolepenger på inntil 66 604 kr. Søkeren har ikke rett til andre lån eller stipend.

Søkere som tar utdanning som varer 6 måneder eller mindre per studieår, har rett til halv sats.

Merknad til første ledd

Lån og stipend til skolepenger går til å dekke skolepenger og/eller andre obligatoriske avgifter som har sammenheng med undervisningen, herunder også avgifter som lærestedet krever for å tilrettelegge og veilede i praksis. Avgifter til studentvelferd dekkes ikke.

Lån og stipend til skolepenger blir gitt med et beløp per studieår og blir utbetalt hvert semester. Dersom lærestedet krever at skolepengebeløpet for hele studieåret skal innbetales ved oppstart i høstsemesteret, kan Lånekassen utbetale hele beløpet i høstsemesteret, jf. § 46.

Merknad til andre ledd bokstav d

Det er en forutsetning at skolepengene blir betalt til det lærestedet utenfor Norden hvor søkeren skal ta utvekslingsopphold, og ikke til det lærestedet hvor søkeren tar utdanning i Norge eller Norden.

Merknad til andre ledd bokstav e

En søker som tar yrkesfaglig utdanning på nivå med videregående opplæring og som får lån og stipend etter forskriftens del 2, har rett til stipend til skolepenger etter § 66. Se merknad til § 30.

Merknad til femte ledd

Lån til skolepenger for søkere som tar en utdanning som bare foregår på nett ved et lærested i et annet EØS-land enn Norge, blir ikke valutajustert etter § 91.

Merknad til sjette ledd

Søkere som tar en utdanning som varer mer enn 6 måneder, har rett til lån til skolepenger etter maksimal sats per studieår.

Merknad

Lån og stipend til skolepenger for søkere som tar lange profesjonsutdanninger i utlandet som ikke har en inndeling i bachelor- og mastergrad, og som har rett til lån og stipend til skolepenger, tildeles lån og stipend til skolepenger etter reglene for bachelorgrad i de tre første årene av utdanningen. Lån og stipend til skolepenger tildeles etter reglene for mastergrad fra og med det fjerde året i utdanningen.

Merknad

Lån og stipend til skolepenger beregnes etter valutakurser per 1. april, basert på den gjennomsnittlige månedskursen for mars. Se § 91.

Merknad

Det blir ikke gitt tillegg for økte skolepenger i løpet av studieåret når endringen er 200 kr eller mindre per år.

Merknad

Til søkere som omfattes av § 32 bokstav b, og som får lån og stipend etter forskriftens del 3, kan det gis lån og stipend til skolepenger på samme måte som etter andre ledd bokstav a.

§ 89 Dekning av skolepenger i universitets- og høyskoleutdanning ved utvalgte læresteder i land utenfor Norden

En søker som tar universitets- og høyskoleutdanning ved utvalgte læresteder i land utenfor Norden, og som betaler skolepenger på mer enn 1 000 kr per semester, har i studieåret 2020-2021 rett til lån og stipend til å dekke skolepenger på inntil 315 589 kr. Lærestedene velges ut på bakgrunn av resultatene i Academic Ranking of World Universities 2020 og The Times Higher Education World University Rankings 2020.

Av de første 69 700 kr blir en del av beløpet gitt som stipend, og den resterende delen av beløpet blir gitt som lån. Stipendbeløpet avhenger av hvilken utdanning søkeren skal ta, og beregnes på følgende måte:

- a) Søkere som tar utdanning på bachelornivå, får 50 prosent av de første 69 700 kr som søkeren betaler i skolepenger, som stipend.
- b) Søkere som tar utdanning på masternivå og ph.d.-nivå, får 70 prosent av de første 69 700 kr som søkeren betaler i skolepenger, som stipend.
- c) Søkere som tar utveksling som en del av en universitets- og høyskoleutdanning, får 70 prosent av de første 69 700 kr som søkeren betaler i skolepenger, som stipend.

Skolepenger fra 69 700 kr til 136 294 kr blir gitt som lån.

Skolepenger fra 136 295 kr til 209 988 kr blir gitt som stipend.

Skolepenger fra 209 989 kr til 315 589 kr blir gitt som lån.

Søkere som er forsinket i utdanningen, har ikke rett til stipend til dekning av skolepenger.

Dette gjelder likevel ikke søkere som oppfyller ett av følgende vilkår:

- a) Søkeren har nedsatt funksjonsevne og er blitt forsinket i utdanningen på grunn av at læringsmiljøet eller studiesituasjonen ved lærestedet ikke er tilpasset søkerens nedsatte funksjonsevne.
- b) Søkeren får barn i utdanningsperioden.
- c) Søkeren er blitt forsinket på grunn av sykdom.

Søkere som tar utdanning som varer 6 måneder eller mindre per studieår, har rett til halv sats.

Merknad

Søkere som har påbegynt en utdanning ved et lærested som tidligere var omfattet av ordningen med lån og stipend til utvalgte læresteder (tidligere kalt tilleggsstipendordningen), men hvor lærestedet ikke lenger er omfattet av denne ordningen, har rett til å fullføre utdanningen med lån og stipend etter denne bestemmelsen. Det kan bli gitt lån og stipend i normert tid for utdanningen.

Merknad

Søkere som var tatt opp i en utdanning i studieåret 2019–2020 ved et lærested som var omfattet av ordningen med lån og stipend til utvalgte læresteder (tidligere kalt tilleggsstipendordningen), men som på grunn av særlige forhold var nødt til å utsette oppstarten i utdanningen til studieåret 2020–2021, hvor det aktuelle lærestedet ikke lenger er omfattet av ordningen, har rett til å fullføre utdanningen med rett til lån og stipend til skolepenger etter denne bestemmelsen. Det kan bli gitt lån og stipend i normert tid for utdanningen.

Med særlige forhold menes her i hovedsak sykdom, ulykke, militærtjeneste eller dødsfall i nær familie. De særlige forholdene må være dokumentert ved bekreftelse fra lege, annet helsepersonell, politi, forsvaret eller tilsvarende.

Merknad

Lån og stipend etter denne bestemmelsen beregnes etter valutakurser per 1. april, basert på den gjennomsnittlige månedskursen for mars. Se § 91.

Merknad

En søker som tar en utdanning som bare foregår på nett ved et lærested i et annet EØS-land enn Norge, og som omfattes av § 28, har i studieåret 2020–2021 rett til lån til dekning av skolepenger på inntil 66 604 kr. Søkeren har ikke rett til andre lån eller stipend. Lånet blir ikke valutajustert etter § 91.

§ 90 Beregning av lån og stipend til skolepenger utenfor Norden

En søker som får støtte fra andre til skolepenger, får redusert lån og stipend. Lånet reduseres først, deretter stipendet.

§ 91 Valutajustering ved utbetaling av lån og stipend til skolepenger i land utenfor Norden

En søker som får lån og stipend til dekning av skolepenger i land utenfor Norden, og som betaler skolepenger i utenlandsk valuta, kan få utbetalt et annet beløp enn beløpet i vedtaket om lån og stipend dersom valutakursen for norske kroner er endret sammenliknet med valutakursen Lånekassen fastsetter for studieåret 2020–2021. Dette gjelder ikke for lån til skolepenger til utdanning som bare foregår på nett ved et lærested i et annet EØS-land enn Norge.

Søkeren kan få utbetalt et lavere beløp dersom den norske kronen har styrket seg med mer enn 1 prosentpoeng på utbetalingstidspunktet, sammenliknet med valutakursen som Lånekassen har fastsatt for studieåret.

Søkeren kan få utbetalt et høyere beløp dersom den norske kronen har svekket seg med mer enn 1 prosentpoeng på utbetalingstidspunktet, sammenliknet med valutakursen som Lånekassen har fastsatt for studieåret.

Merknad

Det er beløpet for skolepenger i vedtak om lån og stipend som valutajusteres. Beslutning om valutajustering er et eget vedtak. Det er ingen minstegrense for utbetaling av beløp i valutajustering.

Merknad

Søkere som har søkt om begrenset lån, kan på grunn av positiv valutajustering få et større lånebeløp enn de har søkt om. Dersom søkeren ikke ønsker å beholde det ekstra lånet som tildeles på grunn av valutajustering, kan han eller hun betale beløpet tilbake til Lånekassen.

Merknad

Både stipenddelen og lånedelen av skolepengestøtten kan bli valutajustert. Søkeren trenger ikke å søke om valutajustering. Lånekassen foretar valutajustering dersom bestemte vilkår er oppfylt.

Valutajustering kan bare gis for valutaer som er konvertible og som noteres av Norges Bank.

Med valutakursen som Lånekassen fastsetter for studieåret menes utgangskurs per 1. april. Utgangskurser blir lagt inn første uken i april og blir basert på den gjennomsnittlige månedskursen for mars. Deretter blir oppdaterte valutakurser lagt inn på tilsvarende måte en gang per måned. Dersom valutaen på utbetalingstidspunktet har endret seg med mer enn ett prosentpoeng sammenliknet med utgangskursen per 1. april, vil det bli endring i beløpet som utbetales. Endringer i beløpet på utbetalingstidspunktet skjer både ved styrking og svekking av valutaen målt mot norske kroner. På utbetalingstidspunktet benyttes den valutakursen som sist ble lagt inn.

Utgangskurser per 1. april 2020:

1 australsk dollar	AUD	6,3449
100 bangladeshiske taka	BDT	12,04
100 bulgarske lev	BGN	577,48
1 brasiliansk real	BRL	2,0915
1 ny hviterussiske rubel	BYN	4,2075
1 kanadisk dollar	CAD	7,3231
100 sveitsiske franc	CHF	1066,56
100 kinesiske yuan	CNY	145,47
100 tsjekkiske koruna	CZK	42,473
1 euro	EUR	11,2943
1 britisk pund	GBP	12, 6168
1 hongkongdollar	HKD	1,3163
100 kroatisk kuna	HRK	149,14
100 ungarske forint	HUF	3,2654
100 indonesiske rupiah	IDR	0,0670
1 israelsk shekel	ILS	2,8345

100 indiske rupi	INR	13,705
100 japanske yen	JPY	9,5004
100 koreanske won	KRW	0,8378
100 myanmarske kyat	MMK	0,7299
100 meksikanske pesos	MXN	45,74
1 malaysisk ringgit	MYR	2,3749
1 New Zealand dollar	NZD	6,1756
100 filippinske pesos	PHP	20,022
100 pakistanske rupi	PKR	6,4350
1 polsk zloty	PLN	2,5418
100 rumenske leu	RON	233,89
100 russiske rubler	RUB	13,708
1 Singapore dollar	SGD	7,2061
100 thailandske baht	THB	31,816
100 tyrkiske lira	TRY	160,90
100 taiwanske dollar	TWD	33,892
1 amerikansk dollar	USD	10,2202
1 sørafrikansk rand	ZAR	0,6131

Når Lånekassen innvilger en søknad om lån og stipend, opprettes det en avtale om støtte. I avtalen om støtte får søkeren presentert et beløp for lån og stipend til skolepenger som kan valutajusteres. Se merknad til § 46.

En negativ valutajustering betyr at lån og stipend til skolepenger skal gis med et lavere beløp. Når søkeren signerer og returnerer avtalen om støtte, får han/hun utbetalt et lavere beløp i lån og stipend til skolepenger enn det som var presentert i avtalen om støtte.

En positiv valutajustering betyr at lån og stipend til skolepenger skal gis med et høyere beløp. I avtalen om støtte er det lagt inn en buffer for å ta høyde for valutajustering på

utbetalingstidspunktet. Dersom beregnet valutajustering på utbetalingstidspunktet er høyere enn beløpet som er oppgitt i avtalen om støtte, og dermed også høyere enn det beløpet søker har signert for i avtalen om støtte, vil hele valutajusteringen for lånedelen av skolepengene bli utbetalt når søkeren har signert ny avtale om støtte. Valutajustering for stipenddelen av skolepengene vil alltid bli utbetalt sammen med øvrige lån og stipend.

Merknad

Søkere som betaler mer skolepenger enn maksimalsatsen og som har fått innvilget maksimal skolepengestøtte, kan få redusert skolepengestøtten til et beløp som er mindre enn maksimalsatsen på grunn av negativ valutajustering.

§ 92 Lån og stipend til reiser i land utenfor Norden

En søker som tar utdanning i land utenfor Norden, og som har folkeregistrert adresse i Norge, har rett til lån og stipend til dekning av utgifter til reiser mellom Norge og regionen lærestedet ligger i.

Søkeren har rett til 65 prosent per region som lån og 35 prosent per region som stipend etter satsene i tabellen under:

Region	Sats i studieåret 2020–2021
Europa	5 112 kr
Afrika	20 996 kr
Asia	17 540 kr
Nord- og Mellom-Amerika	19 060 kr
Sør-Amerika	24 404 kr
Oseania	27 808 kr

Satsene i tabellen over gjelder for utdanning i et helt studieår. Søkere som tar utdanning som varer 6 måneder eller mindre per studieår, har rett til halv sats.

Søkere som tar kurs som varer i mindre enn 4 uker ved de norske studiesentrene og instituttene i utlandet, har rett til halv sats per region som lån.

Søkere som får støtte til reiser fra andre eller som bor sammen med en av eller begge foreldrene i utlandet, har ikke rett til lån og stipend til reiser.

Merknad

Lån og stipend til reiser er ment å skulle være et tilskudd til søkerens reiseutgifter. Det er ikke ment å skulle dekke søkerens reiseutgifter fullt ut.

Merknad til femte ledd

Stipend fra Erasmus +, Intern Abroad og Nordplus regnes ikke som støtte til reiser fra andre. Se § 20 tredje ledd.

§ 93 Tilleggs lån til forkurs eller sommerkurs i Norge

En søker som sommeren 2021 tar forkurs eller sommerkurs ved universiteter eller høyskoler i Norge, har rett til et lån på inntil 4 788 kr per måned i studieåret 2020–2021, i tillegg til basislån.

Merknad

Følgende utdanninger omfattes av § 93:

- spesielt tilrettelagt utdanning ved universiteter og høyskoler for studenter med relevant fag-/svennebrev eller relevant fagutdanning (y-vei)
- spesielt tilrettelagt utdanning ved universiteter og høyskoler for studenter med studiespesialisering uten nødvendig fordypning i realfag (TRES-ordning)

§ 94 Tilleggsstipend til spesielt tilrettelagt ingeniør- og økonomiutdanning i Frankrike og Tyskland

En søker som tar en mastergradsutdanning i ingeniør- eller økonomifag som er spesielt tilrettelagt for norske studenter ved læresteder i Frankrike eller Tyskland, har, i tillegg til basislånet, rett til et stipend i de 3 første årene søkeren har rett til lån og stipend til mastergradsutdanningen. For studieåret 2020–2021 er stipendet 20 747 kr.

Utdanningen skal være tilrettelagt av Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku).

Merknad

Det er bare søkere som tar mastergradsutdanning i ingeniørfag ved INSA Toulouse i Frankrike, som har rett til tilleggsstipend til spesielt tilrettelagt ingeniør- og økonomiutdanning i Frankrike og Tyskland. Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) har ikke inngått avtaler med andre læresteder.

Merknad

De tre årene med tilleggsstipend kan ikke utvides på grunn av fødsel, sykdom eller nedsatt funksjonsevne.

§ 95 Tilleggs lån til søkere som er 30 år eller eldre

En søker som er født i 1990 eller tidligere og som tar universitets- og høyskoleutdanning eller fagskoleutdanning, har i studieåret 2020–2021 rett til et lån på inntil 10 000 kr per måned i tillegg til basislånet, i 10 måneder. Søkeren kan låne inntil 100 000 kr per studieår, begrenset til 200 000 kr totalt.

En søker som er født i 1990 eller tidligere og som tar videregående opplæring, har i studieåret 2020–2021 rett til et lån på inntil 5 000 kr per måned i tillegg til basislånet, i 10 måneder. Søkeren kan låne inntil 50 000 kr per studieår, begrenset til 100 000 kr totalt.

Søkeren kan maksimalt få lån på til sammen 200 000 kr etter §§ 68, 95 og 96.

Merknad til første ledd

Utdanning som følger av § 27 andre ledd bokstav d til f gir rett til lån etter § 95 første ledd.

Merknad til første ledd

Tilleggs lån gis ikke i den 11. måneden, jf. § 72 første ledd.

Merknad til første ledd

En søker som er født i 1990 eller tidligere og som tar forkurs ingeniør, har rett til tilleggs lån etter § 95 første ledd.

Merknad

Beløpene oppgitt i § 95 gjelder fulltidsutdanning. En søker som tar deltidsutdanning, får lån ut fra den prosentandelen av fulltidsutdanning som søkeren tar. En søker som eksempelvis tar 30 prosent av en fulltidsutdanning, har rett til 30 prosent av maksimalt beløp, 50 000 kr eller 100 000 kr per studieår.

Merknad

Tilleggs lån etter § 95 kan gjøres om til sykestipend etter § 38 og § 39, men det kan ikke gjøres om til foreldrestipend etter § 36 eller flyktningstipend etter § 84.

Tilleggs lån som gjøres om til sykestipend, teller med i det maksimale beløpet som søkeren har rett til i tilleggs lån.

§ 96 Tilleggs lån til søkere som er 18 år eller eldre med barn under 16 år

En søker har i studieåret 2020–2021 rett til et lån på inntil 5 000 kr per måned i tillegg til basislånet, i 10 måneder, når søkeren oppfyller følgende vilkår:

- a) Søkeren er 18 år eller eldre.
- b) Søkeren har barn som er født i 2005 eller senere som søkeren bor sammen med minst 40 prosent.
- c) Søkeren tar annen utdanning enn grunnskoleopplæring.
- d) Søkeren ikke har rett til tilleggs lån etter § 95.

Søkeren kan låne inntil 50 000 kr per studieår, begrenset til 100 000 kr totalt.

Lånet kan tas opp fra og med måneden etter at søkeren har fylt 18 år.

Søkeren kan maksimalt få lån på til sammen 200 000 kr etter §§ 68, 95 og 96.

Merknad

Søkeren har rett til lån fra den 16. i måneden etter at søkeren har fylt 18 år. Søkeren vil derfor få første utbetaling av lån i måneden etter at søkeren har fylt 18 år. Lånet vil bli utbetalt med samme beløp per måned, jf. § 45 og § 46.

Merknad

Søkeren trenger ikke å vente med å søke om lån til etter at han eller hun har fylt 18 år. Søker kan søke om lån også før fylte 18 år, i vanlig nettsøknad, men støtte (inkludert lånet) vil da kun bli utbetalt hvis søkerens verge skriver under på avtalen om støtte. Hvis søkerens verge ikke skriver

under, eller søkeren ikke vil at vergen skal skrive under, må han eller hun søke om eventuelt stipend på nytt og vente med å søke om lån til han eller hun har fylt 18 år.

Merknad

Hvis søkeren ikke har søkt om lån og stipend før han eller hun fyller 18 år og ønsker å søke om lån etter fylte 18 år, kan det gjøres unntak fra ordinære søknadsfrister for lånesøknaden etter § 44. Hvis søker samtidig søker om stipend, kan det gjøres samme unntak for stipendsøknaden. Søkeren har rett til lån fra og med måneden etter at han eller hun fylte 18 år, uavhengig av søknadstidspunktet. Søknaden må imidlertid være kommet inn til Lånekassen før studieåret eller kurset er avsluttet.

Søkeren må søke på papir hvis han/hun søker etter fristen og nettsøknaden er stengt.

Merknad

Tilleggs lån gis ikke i den 11. måneden, jf. § 72 første ledd.

Merknad

Beløpene oppgitt i § 96 gjelder fulltidsutdanning. En søker som tar deltidsutdanning, får lån ut fra den prosentandelen av fulltidsutdanning som søkeren tar. En søker som eksempelvis tar 30 prosent av en fulltidsutdanning, har rett til 30 prosent av maksimalt beløp, 50 000 kr per studieår.

Merknad

Tilleggs lån etter § 96 kan gjøres om til sykestipend etter § 38 og § 39, men det kan ikke gjøres om til foreldrestipend etter § 36 eller flyktningstipend etter § 84.

Tilleggs lån som gjøres om til sykestipend, teller med i det maksimale beløpet som søkeren har rett til i tilleggs lån.

Merknad til første ledd bokstav b

Søkeren har rett til tilleggs lån fra og med 3 uker før fødselen.

Kapittel 12. Behovsprøving av stipend

§ 97 Behovsprøving av stipend

Utdanningsstipend, barnestipend, flyktningstipend og tilleggsstipend til søkere med nedsatt funksjonsevne blir redusert hvis søkeren har person- og kapitalinntekt, trygde- eller pensjonsytelser eller formue over grensene i §§ 98, 99 og 100, og hvis søkeren er gift og søkeren og ektefellen samlet har formue over grensene i § 100. Barnestipendet blir også redusert hvis søkeren er gift, og ektefellen har person- og kapitalinntekt over grensene i § 101.

Stipendene behovsprøves mot opplysninger om person- og kapitalinntekt, trygde- og pensjonsytelser og formue i fastsettingen av formues- og inntektsskatt for det kalenderåret søkeren har fått lån og stipend. Inntekt og formue opptjent på Svalbard regnes med. Stipend søkeren ikke har rett til, blir gjort om til lån.

Stipendene blir redusert i denne rekkefølgen: Tilleggsstipend til søkere med nedsatt funksjonsevne, barnestipend, utdanningsstipend og flyktningstipend.

Separerte søkere regnes ikke som gift i dette kapitlet. Ved behovsprøving legger Lånekassen til grunn den sivilstanden som søkeren hadde da søknaden om stipend og lån ble mottatt, med mindre sivilstanden har endret seg.

Merknad

Behovsprøvingen utføres etter at fastsettingen av formues- og inntektsskatt foreligger.

Merknad

Med formue menes nettoformue.

Merknad til fjerde ledd

Dersom søkerens sivilstand endres i løpet av studieåret, må søkeren gi melding om dette til Lånekassen. Se § 102.

§ 98 Behovsprøving mot person- og kapitalinntekt

En søker som har person- og kapitalinntekt over grensene i tabellen under, får stipendet redusert med 5 prosent per måned av den delen av inntekten som overstiger grensene.

Kalenderår	Lån og stipend i mer enn 7 måneder per kalenderår	Lån og stipend i 7 måneder eller mindre per kalenderår
2020	188 509 kr	471 270 kr
2021	195 295 kr	488 236 kr

Følgende person- og kapitalinntekter regnes ikke med:

- a) renteinntekter fra Boligsparing for ungdom
- b) avkastning av barns formue dersom formuen forvaltes av fylkesmannen
- c) erstatnings- og forsikringsutbetaling som følge av kritisk sykdom eller personskade på søkeren eller søkerens ektefelle.

Merknad til første ledd

Lånekassen legger til grunn det som går fram som personinntekt og kapitalinntekt i fastsettingen av formues- og inntektsskatt (likningen). Med person- og kapitalinntekt menes summen av inntekter før fradrag. Arbeidsavklaringspenger, overgangsstønad og uføretrygd regnes som trygd/pensjonsytelse uavhengig av om de beskattes som lønn etter skatteloven.

For lønnstakere, pensjonister og andre som ikke er selvstendig næringsdrivende, er personinntekt summen av skattepliktig brutto arbeidsinntekt osv., skattepliktig brutto pensjonsinntekt osv. og andre skattepliktige bruttoytelser fra folketrygden.

Kapitalinntekter kan være renter av bankinnskudd og utestående fordringer, aksjeutbytte, skattepliktig gevinst ved salg av aksjer og verdipapirfond, inntekt ved utleie, gevinst ved salg av bolig, tomt og annen fast eiendom, m.v. Opplistingen er ikke fullstendig.

For selvstendig næringsdrivende som driver enkeltmannsforetak, deltakerliknet selskap og aksjeselskap, blir personinntekten fastsatt av skattemyndighetene etter egne regler (beregnet personinntekt). Overskudd i næring regnes ikke som personinntekt. I behovsprøvingen mot inntekten til selvstendig næringsdrivende trekkes denne typen inntekt fra beregnet personinntekt.

Merknad til første ledd

Høyere inntektsgrense gjelder for søkere som avbryter en utdanning, og som ikke har fått lån og stipend i mer enn 7 måneder av kalenderåret.

Merknad til første ledd

Dersom søkeren har fått lån og stipend etter del 2 og del 3 i samme kalenderår, inngår ikke lån og stipend etter del 2 i beregningen av utdanningens varighet etter § 98 første ledd, 7 måneder eller mindre.

Merknad til første ledd

Ved kombinasjon av arbeidsinntekt og trygdeytelser tas det hensyn til beløp det er trukket for, slik at søkeren ikke blir trukket to ganger for det samme beløpet.

Merknad til andre ledd

Søkeren må dokumentere inntektsforholdet.

Merknad til andre ledd bokstav a

Renteinntekter fra BSU 2, BSU Start (DNB), Boligspare Ung (OBOS), Boligsparekonto (Nordea) og andre BSU liknende kontoer som ikke gir skattefradrag, skal regnes med.

Merknad til andre ledd bokstav c

Det kan ses bort fra erstatningsbeløp som er gitt etter lov om voldsoffererstatning. Det samme gjelder voldsoffererstatning som er gitt til søker som etterlatt. Har søker på grunn av samme forhold mottatt både voldsoffererstatning og erstatnings- eller forsikringsutbetalinger fra andre, kan det ses bort fra alle utbetalingene.

§ 99 Behovsprøving mot trygde- eller pensjonsytelser

En søker som får trygde- eller pensjonsytelser over grensene i tabellen under, får stipendet redusert med 5 prosent per måned av den delen av ytelsene som overstiger grensene.

Kalenderår	Lån og stipend i mer enn 7 måneder per kalenderår	Lån og stipend i 7 måneder eller mindre per kalenderår
2020	100 863 kr	282 761 kr
2021	104 494 kr	292 940 kr

En etterbetalt trygde- eller pensjonsytelse som er opptjent i en tidligere periode enn året den ble skattlagt, behovsprøves både for alle opptjeningsårene søkeren har fått stipend og for det året ytelsen ble skattlagt.

Merknad til første ledd

Høyere inntektsgrense gjelder for søkere som avbryter en utdanning, og som ikke har fått lån og stipend i mer enn 7 måneder av kalenderåret.

Merknad til første ledd

Ved kombinasjon av arbeidsinntekt og trygdeytelser tas det hensyn til beløp det er trukket for, slik at søkeren ikke blir trukket to ganger for det samme beløpet.

Merknad til første ledd

Dersom søkeren har fått lån og stipend etter del 2 og del 3 i samme kalenderår, inngår ikke lån og stipend etter del 2 i beregningen av utdanningens varighet etter § 99 første ledd, 7 måneder eller mindre.

Merknad til andre ledd

Søkeren må selv dokumentere hvordan den etterbetalte trygde- eller pensjonsytelsen skal fordeles på de ulike opptjeningsårene, for eksempel ved bekreftelse fra Nav.

§ 100 Behovsprøving mot formue

En søker som har formue over grensene i tabellen under, får stipendet redusert med 2 prosent per måned av den delen av formuen som overstiger grensene.

Gifte søkere som har formue over grensene i tabellen under, får stipendet redusert med 1 prosent per måned av den delen av samlet formue for søkeren og ektefellen som overstiger grensene. Formue som ektefellen har i særeie, regnes med. Søkere som er gift når Lånekassen mottar søknaden om lån og stipend, regnes som gift ved behovsprøvingen.

Kalenderår	Enslig søker	Samlet for søkeren og søkerens ektefelle
2020	428 861 kr	823 663 kr
2021	444 300 kr	853 315 kr

Følgende regnes ikke som formue:

- a) barns formue dersom formuen forvaltes av fylkesmannen
- b) erstatnings- og forsikringsutbetaling som følge av kritisk sykdom eller personskaide på søkeren eller søkerens ektefelle
- c) formuesverdien av trygdefinansiert bil. Dersom formuesverdien av bilen er høyere enn tilskuddet til innkjøp av bilen fra folketrygden, skal differansen mellom disse beløpene regnes som en del av formuen.

Merknad

Med formue menes nettoformue.

Merknad

For samboere med felles barn kan Lånekassen vurdere å redusere netto positiv formue for den ene av samboerne med eventuell netto negativ formue for den andre. For at Lånekassen skal kunne vurdere samlet netto formue, må utskrift av grunnlag for skatt (utskrift av likningen) for det gjeldende skattefastsettingsåret (likningsåret) sendes inn.

Merknad til tredje ledd

Søkeren må dokumentere formuesforholdet.

Merknad til tredje ledd bokstav a

Fra 1. juli 2013 er det fylkesmannen som skal forvalte mindreåriges formue over en gitt grense. Grensen er satt lik to ganger grunnbeløpet i folketrygden per 1. januar. I 2020 er den 199 716 kroner. Hvis barnets formue overstiger denne grensen, må fylkesmannen bekrefte at han forvalter formuen.

Hvis barnets formue er lavere enn 199 716 kroner, må størrelsen på formuen og at den står i barnets navn, dokumenteres. Hvis formuen består av bankinnskudd eller lignende, er det tilstrekkelig at det dokumenteres at det står på en konto i barnets navn.

Merknad til tredje ledd bokstav b

Det må framgå av søkerens dokumentasjon at erstatnings- og forsikringsutbetalingen skyldes kritisk sykdom eller personskaade. Selve utbetalingen regnes ikke som formue, men avkastning som inngår i søkerens formue, regnes som formue.

Merknad til tredje ledd bokstav b

Det kan ses bort fra erstatningsbeløp som er gitt etter lov om voldsoffererstatning. Det samme gjelder voldsoffererstatning som er gitt til søker som etterlatt. Har søker på grunn av samme forhold mottatt både voldsoffererstatning og erstatnings- eller forsikringsutbetalinger fra andre, kan det ses bort fra alle utbetalingene.

Merknad til tredje ledd bokstav b

Formue som søkeren har arvet fra tidligere ektefelle eller samboer med felles barn, omfattes ikke av unntaket.

Merknad til tredje ledd bokstav c

Lånekassen sammenholder dokumentert beløp på tilskuddet til innkjøp av bil fra Nav med bilens formuesverdi.

§ 101 Behovsprøving av barnestipend mot ektefelles person- og kapitalinntekt

Barnestipendet blir redusert dersom søkeren har en ektefelle med person- og kapitalinntekt over grensene i tabellen under i den perioden søkeren får barnestipend. Renteinntekter fra Boligsparing for ungdom regnes ikke med. Stipendet blir redusert med 5 prosent per måned av den delen av ektefellens person- og kapitalinntekt som overstiger grensene.

Kalenderår	Person- og kapitalinntekt til søkerens ektefelle
2020	425 357 kr
2021	440 670 kr

Merknad

Renteinntekter fra BSU 2, BSU Start (DNB), Boligspar Ung (OBOS), Boligsparekonto (Nordea) og andre BSU liknende kontoer som ikke gir skattefradrag, skal regnes med.

Del 4. Avsluttende bestemmelser

Kapittel 13. Opplysningsplikt, tap av rettigheter og ikrafttredelse

§ 102 Søkerens plikt til å gi opplysninger

En søker har plikt til å gi riktige og fullstendige opplysninger, og til straks å melde fra dersom opplysningene gitt i søknaden endrer seg.

Søkeren har plikt til straks å melde fra om avbrudd i utdanningen.

Merknad

Søkeren har plikt til å gi riktige og fullstendige opplysninger også til virksomheter som Lånekassen henter opplysninger fra i vurderingen av søkerens rett til lån og stipend.

§ 103 Endring av låne- og stipendbeløp ved nye opplysninger

Dersom nye opplysninger viser at søkeren ikke har rett til hele eller deler av låne- og stipendbeløpet som er utbetalt, gjør Lånekassen stipend søkeren ikke har rett til, om til lån. I særlige tilfeller krever Lånekassen lånet tilbakebetalt umiddelbart. Beløp som ikke blir tilbakebetalt, kan trekkes fra fremtidige utbetalinger av lån og stipend slik at utbetalingene reduseres.

Merknad

Ved avbrudd i utdanningen som skyldes at søkeren har blitt forhindret fra å fortsette i utdanningen på grunn av at han eller hun er blitt utsatt for et straffbart forhold, kan Lånekassen vurdere om søkeren kan beholde hele eller deler av stipendet. Forholdet må dokumenteres.

§ 104 Følger av brudd på opplysningsplikten

Dersom søkeren med vilje eller uaktsomt har brutt opplysningsplikten, og dermed har fått eller forsøkt å få utbetalt eller godskrevet lån og stipend som søkeren ikke har rett til, kan søkeren helt eller delvis miste retten til lån og stipend.

Stipend som søkeren ikke har rett til, gjøres om til lån. Utbetalt lån og stipend kan kreves tilbakebetalt umiddelbart. Renter kan regnes av lånet i utdanningstiden. Beløp som ikke blir betalt tilbake, kan trekkes fra fremtidige utbetalinger slik at utbetalingene reduseres. Hele gjelden kan bli sagt opp, og søkeren kan miste retten til sletting av renter, betalingsutsettelse og sletting av gjeld.

Ved vurderingen av hvilke konsekvenser bruddet på opplysningsplikten skal få, skal hovedvekten legges på hvor lenge misligholdet av opplysningsplikten har vart, og hvor mye uberettiget lån og stipend søkeren har fått.

§ 105 Følger av brudd på betalingsplikten

Mislighold av betalingsplikten etter forskrift om tilbakebetaling av utdanningslån kan føre til at søkeren mister retten til lån og stipend til ny utdanning.

§ 106 *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft fra 15. april 2020.